

**T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**İLK ve ORTAOKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİSAYAR
TEKNOLOJİSİNİ KULLANMA DÜZEYLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Burcu VEDİ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
İŞLETME ANABİLİM DALI
TÜRKÇE İŞLETME YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**DANIŞMAN
Prof.Dr. Münevver YALÇINKAYA**

İZMİR, Aralık 2013

T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İLK VE ORTAOKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİSAYAR
TEKNOLOJİSİNİ KULLANMA DÜZEYLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

BURCU VEDİ
(122001252)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezin Enstitüye Teslim Edildiği Tarih :
Tezin Savunulduğu Tarih : 13.12.2013

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA

Diğer Jüri Üyeleri : Yrd. Doç. Dr. Didem KOŞAR

Dr. Esen ALTUNAY

İmza

.....
.....
.....

İZMİR, Aralık 2013

**T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**İLK ve ORTAOKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİSAYAR
TEKNOLOJİSİNİ KULLANMA DÜZEYLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**Burcu VEDİ
122001252**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
İŞLETME ANABİLİM DALI
TÜRKÇE İŞLETME YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**DANIŞMAN
Prof.Dr. Münevver YALÇINKAYA**

İZMİR, Aralık 2013

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın tüm aşamalarında engin tecrübelerinden yararlanarak araştırmamın oluşumunda ve zenginleşmesinde her zaman destek olan danışmanım ve saygıdeğer hocam Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA' ya en içten saygılarımı ve sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Verilerin analizi sürecinde değerli bilgilerinden yararlandığım Yrd. Doç. Dr. Oğuz BAŞOKÇU' ya, araştırmada kullanılan ölçme araçlarını cevaplayan Bornova, Bayraklı, Karşıyaka ilçesinde görev yapan ilkökul ve ortaokul öğretmenlerine ve okul müdürüm Nesrin GÜRBÜZ' e desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

Araştırma sürecinde her zaman bana destek olup, ilgi, sabır ve anlayış gösteren annem Sure VEDİ' ye, öğrenimim her devresinde bana güç veren babam Hasan VEDİ' ye, biricik ağabeyim Tolga VEDİ' ye ve yoğun çalışmalarım süresince desteğini hep hissettiğim Uğur KIRAN' a teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ÖZET	v
SUMMARY.....	vii
SEMBOLLER.....	ix
KISALTMALAR	x
ŞEKİL LİSTESİ (LIST OF FIGURES)	xi
TABLO LİSTESİ (LIST OF TABLES).....	xii
BÖLÜM 1. GİRİŞ.....	1
1.1 PROBLEM DURUMU.....	1
1.2 PROBLEM CÜMLESİ	2
1.3 ALT PROBLEMLER.....	2
1.4 ARAŞTIRMANIN AMACI	2
1.5 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	3
1.6 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	4
1.7 SAYILTILAR	4
1.8 TANIMLAR	4
BÖLÜM 2. KURAMSAL TEMELLER.....	6
2.1. GELİŞEN TEKNOLOJİ	6
2.1.1. Bilgisayar Teknolojileri.....	6

2.1.2. Bilgisayar Teknolojisinin Önemi.....	7
2.1.3 Teknolojinin Eğitime Entegrasyonu	8
2.1.4. Teknolojinin Eğitimdeki Yeri	10
2.1.5. Bilgisayar Destekli Eğitim.....	11
2.2. BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİ VE DEĞİŞEN OKUL YÖNETİMİ	13
2.2.1 Okul Yönetiminde Bilgisayar Teknolojisi Kullanım Alanları14	
2.2.2. Okul Yöneticisinin Bilgisayar Teknolojilerini Entegre Etme Yeterliği.....	16
2.2.3 Okul Yöneticisinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanma Yeterliği.....	19
2.2.4. Okul Yönetiminde Bilgisayar Teknolojisi Kullanmanın Avantajları ve Dezavantajları.....	21
2.3 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	23
2.3.1 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	23
2.3.2 Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	34
BÖLÜM 3. YÖNTEM	36
3.1 ARAŞTIRMA MODELİ	36
3.2 EVREN – ÖRNEKLEM	36
3.3 VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	39
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ.....	41
BÖLÜM 4. BULGULAR	43
4.1. OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİNİ KULLANIM ALANLARINA İLİŞKİN BULGULAR	43
4.2. İLK VE ORTAOKUL YÖNETİCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	51
4.2.1.Cinsiyet	51
4.2.2. Yaş	52
4.2.3. Branş	54

4.2.4. Yöneticilikte Kıdem Durumları.....	55
4.3. OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ ARASINDA FARKLILIKLARLA İLGİLİ BULGULAR.....	55
BÖLÜM 5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	68
5.1. TARTIŞMA	68
5.2. SONUÇLAR.....	68
5.3. ÖNERİLER	75
5.3.1 Uygulayıcılar İçin Öneriler	75
5.3.2 Araştırmacılar İçin Öneriler.....	76
KAYNAKLAR (REFERENCES)	77
ÖZGEÇMİŞ.....	84
EKLER (APPENDICES)	85
EK A İZİN BELGESİ.....	85
EK B KİŞİSEL BİLGİLER FORMU	87
EK C BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİNİ KULLANIM ALANLARI ÖLÇEĞİ.....	88
EK D ARAŞTIRMA YAPILAN OKULLARIN LİSTESİ.....	90

ÖZET

İLK ve ORTAOKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİNİ KULLANMA DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Burcu Vedi
Yüksek Lisans Tezi, İşletme Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA

Bu araştırma ile ilk ve ortaokullarda, yöneticilerin bilgisayar teknolojisini hangi yönetsel işlevler için kullandıklarını ve bilgisayar teknolojilerini kullanma konusundaki düzeylerini belirlemek amacıyla incelenmiştir.

Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini 2012–2013 eğitim-öğretim yılı İzmir ili merkez ilçelerinde ilkokul ve ortaokullarda görev yapan 241 öğretmen, 80 yönetici oluşturmaktadır. Örneklem, basit seçkisiz örnekleme yoluyla seçilmiştir. Araştırmada veri toplama araçları olarak “Bilgisayar Teknolojisinin Kullanım Alanları” kullanılmıştır.

Elde edilen veriler, SPSS 15.0 programı kullanılarak istatistiksel analiz ve yorumlarda kullanılmıştır. Analizlerin yapılmasında aritmetik ortalama, standart sapma gibi betimsel istatistiklerin yanı sıra t testi, tek yönlü varyans analizi ve korelasyon analizi de kullanılmıştır.

İlk ve ortaokullarda görev yapmakta olan yöneticilerin bilgisayar teknolojisini en fazla çalışan işlerinde kullandıkları görülmüştür. Bunu sırasıyla öğrenci işleri, eğitim işleri ve okul işletmesiyle ilgili işler izlemektedir. Yöneticilerin bilgisayar kullanma düzeyleri kademe ve yaş değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre ilk ve ortaokullarda görev yapmakta olan yöneticilerin bilgisayar teknolojisini çalışan işlerinde kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleriyle, öğretmen görüşleri paralellik göstermektedir. Ayrıca, yöneticiler bilgisayar teknolojisini en çok okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi ve çalışan sicil defterinin hazırlanması, işlerinde kullandıkları düşünürken, öğretmenler yöneticilerin en çok

yıllık, mazeret, hastalık ve aylıksız izinlerinin düzenlenmesi işlerinde kullandığı düşünmektedir. Okul yöneticileri bilgisayar teknolojilerini çalışan ile ilgili işlerde en az, çalışan özlük dosyasının hazırlanması işlerinde kullandığını düşünürken, öğretmenler yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi işlerinde kullanıldığını düşünmektedir. Yöneticilerin çalışan işleriyle ilgili işleri kullanma sıklıkları çoğunlukla “her zaman” olurken, öğretmenlere göre “çoğu zaman” olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, Bilgisayar Teknolojileri, Düzey.
Tarih :

SUMMARY

THE ASSESSMENT ON DETERMINING THE LEVELS OF PRIMARY AND SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS' USE OF COMPUTER TECHNOLOGY

Burcu Vedi

Master's Thesis, The Department of Business

Thesis advisor: Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA

With this research in primary and secondary schools, it was aimed to determine which administrative function of administrators' use the computer technology and their levels in it.

This research, in screening model, was a descriptive survey. The study sample was constituted by 241 teachers and 80 administrators working in the central district of Izmir in 2012-2013 Academic Year. The study sample was chosen through a simple random sampling method. In the research, "The Fields of Computer Technology Use" Scale was used as means of data collection. The obtained data, using SPSS 15.0 software, was used in the statistical analysis and interpretation. In conducting analysis, t-test, one-way analysis of variance and correlation analysis have been used as well as descriptive statistics such as arithmetic mean, standart deviation.

It had been seen that the administrators who work in primary and secondary schools use the computer technology mostly in often-used work. Respectively, student affairs, education work, school management work was followed. The levels of the administrators' computer use vary significantly according to the stage and age variables. According to the results of the research, it has been seen that there is a parellelism between the views of the levels of the administrators' computer technology use and the teachers' views. Besides, administrators thought that they used computer technology mostly in assignments, departure, transport and regulation of resettlements whereas teachers thought that they used computer technology mostly in annual leave, compassionate leave, illness and unpaid leave. School administrators thought that they used computer technology the least in arranging the personel file as teachers thought

that they used computer technology the least in arranging the travel allowances, giving birth, treatment, death and funeral affairs. The administrators said they “always” use computer technology while teachers “mostly” use it.

Keywords: School administrators, Computer Technologies, Level

Date :

SEMBOLLER

Sd	:Serbestlik Derecesi
SS	:Standart Sapma
\bar{X}	:Aritmetik Ortalama
%	:Yüzde
F	:Varyans
t	:t Testi Değeri
n	:Frekans
p	:Anlamlılık Düzeyi

KISALTMALAR

BDE	: Bilgisayar Destekli Eğitim
BDÖ	: Bilgisayar Destekli Öğretim
BİT	: Bilgi ve İletişim Teknolojileri
BT	: Bilişim Teknolojileri
FATİH	: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
İLSİS	: İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Yönetim Bilgi Sistemi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MEBBİS	: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi
MLO	: Milli Eğitim Bakanlığı Müfredat Laboratuvar Okulu
TİF	: Taşınır Mal Yönetmeliği Modülü

ŞEKİL LİSTESİ (LIST OF FIGURES)

SAYFA NO

Şekil 4.1: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanım Alanlarına İlişkin Oranlar.....	45
Şekil 4.2: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Cinsiyet Değişkeni Oranı.....	51
Şekil 4.3: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Yaş Değişkeni Oran.....	52
Şekil 4.4: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Yaşa Göre Bilgisayar Kullanma Oranı.....	53
Şekil 4.5: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Branş Değişkeni Oranı.....	54
Şekil 4.6: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Kıdem Değişkeni Oranı.....	55
Şekil 4.7: Yöneticilerle Öğretmenlerin Çalışan İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark.....	59
Şekil 4.8: Yöneticilerle Öğretmenlerin Öğrenci İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark.....	61
Şekil 4.9: Yöneticilerle Öğretmenlerin Eğitim İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark.....	64
Şekil 4.10: Yöneticilerle Öğretmenlerin Okul İşletmesi İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark.....	66
Şekil 4.11: Yöneticilerle Öğretmenlerin Tüm Boyutlarla İlgili Görüşleri Arasındaki Fark.....	67

TABLO LİSTESİ (LIST OF TABLES)

SAYFA NO

Tablo 2.1: Bilgisayarların Eğitimde Yönetimsel Amaçlı Kullanıldığı Alanlar.....	15
Tablo 3.1: Araştırma Kapsamına Alınan İlk ve Ortaokullar ile Araştırmaya Katılan Yönetici ve Öğretmen Sayıları.....	37
Tablo 3.2: Evren ve Örneklemin Dağılımı.....	37
Tablo 3.3: Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Görevlerinin Yüzdelik Dağılımları....	38
Tablo 3.4: Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Cinsiyetlerinin Yüzdelik Dağılımları..	38
Tablo 3.5: Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Mesleki Kıdemlerinin Yüzdelik Dağılımları.....	38
Tablo 3.6: Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Yaşlarına Göre Yüzdelik Dağılımı.....	39
Tablo 3.7: Alfa Güvenirlik Katsayıları.....	41
Tablo 4.1: Yönetici Görüşlerine Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanım Alanlarına İlişkin Bulgular.....	43
Tablo 4.2: Yönetici Görüşlerine Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanım Alanlarına İlişkin Görüşleri.....	44
Tablo 4.3: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerini “Çalışan işlerinde” Kullanma Sıklıkları.....	46
Tablo 4.4: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerini “Öğrenci işlerinde” Kullanma Sıklıkları.....	47
Tablo 4.5: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerini “Eğitim işlerinde” Kullanma Sıklıklar.....	49
Tablo 4.6: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerini “Okul işletmesi işlerinde” Kullanma Sıklıkları.....	50
Tablo 4.7: Cinsiyet Değişkenine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Arasındaki Fark.....	52

Tablo 4.8: Yaş Değişkenine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Arasındaki Fark.....	53
Tablo 4.9: Branş Değişkenine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Arasındaki Fark.....	54
Tablo 4.10: Kıdem Değişkenine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Arasındaki Fark.....	55
Tablo 4.11: Okul Yöneticileri ve Öğretmen Görüşleri Arasında Farklılıklarla İlgili Görüşler.....	56
Tablo 4.12: Çalışan İşlerine İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri Farkı İçin İlişkisiz Örneklem t Testi Sonuçları.....	57
Tablo 4.13: Yöneticilerle Öğretmenlerin Çalışan İşleriyle İlgili Görüşleri.....	58
Tablo 4.14: Yöneticilerle Öğretmenlerin Öğrenci İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark.....	59
Tablo 4.15: Yöneticilerle Öğretmenlerin Öğrenci İşleriyle İlgili Görüşleri.....	60
Tablo 4.16: Yöneticilerle Öğretmenlerin Eğitim İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark.....	62
Tablo 4.17: Yöneticilerle Öğretmenlerin Eğitim İşleriyle İlgili Görüşleri.....	63
Tablo 4.18: Yöneticilerle Öğretmenlerin Okul İşletmesi İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark.....	64
Tablo 4.19: Yöneticilerle Öğretmenlerin Okul İşletmesi İşleriyle İlgili Görüşleri.....	65
Tablo 4.20: Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanma Düzeyleriyle İlgili Yönetici Görüşleri.....	66

BÖLÜM 1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya ilişkin problem durumu, problem cümlesi, araştırmanın amacı, alt problemler, araştırmanın önemi, sınırlılıklar, tanımlar yer almaktadır.

1.1 PROBLEM DURUMU

Değişimin kaynağı büyük ölçüde teknolojik değişimlerdir ve bu değişim yaşamı etkilemektedir. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte bilgiye gereksinim daha da artmaktadır. Eğitim teknolojisinin gelişmesine paralel olarak toplumsal yaşamda ve iş yaşamında çok büyük gelişmeler söz konusu olmaktadır (Hoşcan, 1998).

Eğitim ve teknoloji arasındaki ilişki sürekli bir değişim içindedir. Bu değişim bir yandan kendi içlerinde, bir yandan da birbirleriyle etkileşimde kendini göstermektedir. Örneğin, “eğitim” ile “bilgisayar teknolojileri” arasındaki ilişki başlangıçta Bilgisayar Teknolojileri’ nin (BT) ayrı bir konu olarak öğretim biçiminde iken, giderek BT’nin öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonu boyutuna geçmektedir (Herzig, 2004; Kennewell, 2001; Watson, 2001).

Ülkemiz eğitim kurumları, bilgisayar teknolojisini kullanma konusunda birçok ülkede olduğu gibi geride kalmıştır. Yaşam her geçen gün daha fazla bilgiye ve teknolojiye dayalı hale gelirken, okullar büyük oranda geleneksel bir görüntü içindedirler (Özden, 2005). Öğrencilerin yeni bir yaşam biçimi sunan eğitimi almaları sonucunda teknolojiyi hem üretip hem de kullanma yeteneğine sahip bir dünya vatandaşı olmaları gerekmektedir (Şenel ve Gençoğlu, 2003).

Okul yöneticisi bilgisayar teknolojisinin okula transferinde ayrıca okulda öğretmen ve öğrenciler tarafından etkili kullanılmasında sorumlu kişidir (Turan, 2002). Okul yöneticisinin bilgisayar teknolojisini okullarda etkili ve verimli kullanabilmesi, doğru kararlar alabilmesi ve bu yönüyle de öğretmen ve öğrencilere rehberlik edebilmesi için bilgisayar teknolojisini konusunda yeterli donanıma sahip olması önem taşımaktadır (Ergişi, 2005).

Bu araştırma sonunda elde edilen bulguların doğrultusunda ilk ve ortaokulların, yönetim alanında bilgisayar teknolojisini ne düzeyde kullandığı konusunda bilgi sahibi olmak ve aynı zamanda bu alanda yeni çalışma yapacak olan araştırmacılara veri ve kaynak sağlayıcı olarak yol göstermesi umulmaktadır.

1.2 PROBLEM CÜMLESİ

İlk ve ortaokulda görev yapan yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri nedir ve bu düzey bazı değişkenler açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.3 ALT PROBLEMLER

Araştırmanın problemini çözümlenebilmek amacıyla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. İlk ve ortaokul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanım alanlarına ilişkin görüşleri;
 - a) Çalışan işleri,
 - b) Öğrenci işleri,
 - c) Eğitim işleri
 - d) Okul işletmesi ile ilgili işlerde anlamlı farklılık göstermekte midir?
2. İlk ve ortaokul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerinden kullanma düzeyleri;
 - a) Cinsiyetlerine,
 - b) Yaşlarına,
 - c) Branşlarına,
 - d) Yöneticilikteki kıdem durumlarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
3. Okul yöneticileri ve öğretmen görüşleri arasında çalışan işleri, öğrenci işleri, eğitim işleri, okul işletmesiyle ilgili işlerde anlamlı farklılıklar göstermekte midir?

1.4 ARAŞTIRMANIN AMACI

Bilgisayarlar, dünyayı hızla değiştirdiği gibi okulları ve eğitim sistemlerini de değişime zorlamaktadır (Kearsley ve Lynch, 1994). 1970'li yıllarda okullara girmeye başlayan bilgisayarlar, okulu insandan arındırmakla eleştirilen ve derinden etkileyen teknolojik icatların en önemlileri arasında gösterilmektedir (Marshall, 1983: Akt. Turan, 2002).

Becker, eğitimde bilgisayarlaşma için dört temel rasyonalite tanımlamaktadır. Birincisi, kültürel perspektif açısından bakarak yarının bilgisayar okur-yazar toplumlarına katılabilmek için temel ihtiyaç olarak gösterilmesidir. İkincisi, gelecekte yüksek eğitim ve sonraki kariyerde başarı sağlayabilmek için ön gerekliliktir. Üçüncüsü, bilgisayar uygulamalarının bütünleştirilerek eğitimde verimliliği sağlamadır. Dördüncü rasyonalite ise, programlama veya gerçek bilgisayar programları kullanmanın akli yetenekleri geliştirdiği inancı yönündeki düşüncedir (Cavalier ve Reeves, 1993).

21. yüzyıl okul müdürlerinin eğitim ve öğretim niteliğine sahip, mesleki gelişimini sürdüren, kendini sürekli güncelleyen, teknolojiyi takip eden, okulun her açıdan gelişimi için çaba gösteren, toplumla, çevreyle ve çalışanlarıyla iyi ilişkiler kuran ve sorumluluk sahibi birer lider olmaları beklenmektedir. Bu araştırmada; ilk ve ortaokullarda, ilk ve ortaokul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisinin kullanım alanları ve düzeylerinin belirlenmesi hedeflenmiştir.

1.5 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojileri konusunda okul öğretmen ve öğrencilerine öncülük yapmak, onları bu teknolojilerin kullanımı konusunda teşvik etmek gibi yeni sorumlulukları oluşmaktadır. Bilgisayarların ve bilgisayarla ilgili bilgi teknolojilerinin okul yönetiminde ve sınıfta etkin bir biçimde nasıl kullanılabileceği, okulda kullanılan yazılım programlarının nasıl değerlendirilmesi gerektiği, okulun ve bireysel üretkenliğin artırılmasında bilgisayarların rolü, teknolojideki yeni gelişmeler ve bu gelişmelerin okula yansımaları, eğitim yöneticilerini bu alanda bazı yeterliklere sahip olmaya zorlamaktadır (Turan, 2002).

Bilgisayar teknolojilerinin okullarda kullanımının etkisi daha çok sorumluluk, eğitimi değerlendirme, denetim, geri bildirim, toplantı ve paylaşım gibi konularında görülmektedir (Telem, 2001). Bilişim teknolojilerinin eğitim üzerindeki olumlu etkilerini artırabilmek için okul yöneticilerinin bu teknolojilerini kullanma düzeyleri önem taşımaktadır.

Ayrıca günümüzde Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi, Milli Eğitimi Geliştirme Projesi, Temel Eğitim Projesi, World Link Projesi, Tüm Okullara ADSL Bağlantısı Projesi, e-Dönüşüm Türkiye Projesi, Gelecek İçin Eğitim Projesiyle birlikte öğretim teknikleri değişerek teknolojiyi daha yakından takip etmenin

zorunluluk haline geldiği görülmektedir. Öğretmenleri bu konuda teşvik etmek için, yöneticilerin liderlik özelliği göstererek önce kendilerini yetiştirerek, bilişimi yakından takip etmesi beklenmektedir.

1.6 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

- Bu araştırma, 2012- 2013 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde(Bornova, Bayraklı, Karşıyaka) görev yapan öğretmenler, müdür ve müdür yardımcılarını ile sınırlı tutulmuştur.
- Bu araştırmada elde edilen veriler, araştırmada kullanılan veri toplama aracı ile sınırlıdır.
- Bu araştırma, yöneticilikteki kıdemi bir sene ve üzeri olan ilk ve ortaokulu yöneticileri ile sınırlandırılmıştır.

1.7 SAYILTILAR

Bu araştırmanın sayıltıları şunlardır:

1. Araştırma kapsamındaki ilk ve ortaokulda çalışan öğretmen ve yöneticilerine uygulanan "Bilgisayar Kullanım Alanı" ölçeğini, öğretmenler ve yöneticiler içtenlikle ve objektif olarak yanıtlamışlardır.

1.8 TANIMLAR

Bilgisayar Teknolojileri: Her türlü bilgi ve verinin toplanmasında, tüm bu verilerin işlenmesinde ve bu bilgi ve verilerin depolanmasında, ağ sistemleri aracılığıyla bir yerden bir yere iletilip son kullanıcıların hizmetine ve kullanımına sunulmasında kullanılan tüm bu teknolojileri kapsayan bir bütünün adlandırılmasıdır.

Eğitim Teknolojileri: Teknoloji ve iletişim alanındaki gelişmeler sonucu ortaya çıkan araç-gereçlerin tek başına ya da öğretmenle birlikte öğrenme-öğretme etkinliklerinde birlikte kullanılmasıdır.

Okul: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilk ve ortaokullarını ifade eder.

Okul Yöneticisi: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilk ve ortaokullarda görev yapan müdür ve müdür yardımcılarını ifade eder.

Öğretmen: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarında görev yapan sınıf ve branş öğretmenlerini ifade eder.

Resmi İlk ve Ortaokulu: Devlet tarafından açılmış, 5,5-13,5 yaş grubu öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü okullardır.

Teknoloji: Makineler, işlemler, yöntemler, süreçler, sistemler, yönetim ve kontrol mekanizmaları gibi çeşitli öğelerin belirli bir düzende bir araya getirilmesiyle oluşan ve bilim ile uygulama arasında köprü görevi yapan bir disiplindir.

BÖLÜM 2. KURAMSAL TEMELLER

Bu bölümde konuyla ilgili genel literatür taraması ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. GELİŞEN TEKNOLOJİ

2.1.1. Bilgisayar Teknolojileri

Okullarda özellikle bilgisayar ve internet bir eğitim-öğretim aracı olarak yerini almaktadır. Bu anlamda modern okulun oluşmasında okullardaki bilgisayar ve internet durumu, bilişim teknolojilerini kullanma yeterliği ve kaliteli eğitim materyalleri önemli görülmektedir. Okul müdürleri bilgisayar kullanımının okul işlerinde ve okul başarısını artırmada önemli görmektedirler. Bilişim teknolojilerinin kullanımı okul yöneticilerinin tutumlarında ve mesleki doyumlarında olumlu etki göstermiştir (O'Brien ve Wilde, 1996).

Bilgisayar teknolojileri içinde bulunan sayısal çağda herkese ve özellikle öğrencilere yeni ve heyecan verici olanaklar sağlayarak, öğrenme ve öğretme yöntemlerini değiştirmektedir (Aytaç, 2006).

Bilgisayar kullanım düzeylerinin planlı bir şekilde artırılmasını ve yönetim aracı olarak bilgisayar teknolojilerinin okullarda kullanılması gerekli görülmektedirler (Crawford, 1987). Bilgisayarlar, sorunları çözmek için yöntemler geliştirme, finansal faaliyetleri hesaplama, öğrenci ve personel bilgilerini kayıt etme ve diğer yönetim bilgilerini düzenleme işlemlerinde yönetim tarafından kullanılmaktadır (Baum ve Dennis, 1979: Akt. Yılmaz, 2010).

Bilgisayar ve internetin, başka bir deyişle bilgisayar teknolojilerinin yaşantıda bu kadar etkili bir konuma gelmesi ya da bu teknolojilerin etkili olarak kullanımı, toplumsal olarak bu teknolojilerin kullanımına ne kadar hazır olduğu ile ilgilidir. Doğal olarak ekonomik ve toplumsal olarak daha ileri düzeyde olan toplumlar, bilişim teknolojilerinin uygulanması ve kullanılmasında da daha ileri düzeydedirler (Tuna ve Özsoy,2003).

Eğitim amaçlı kullanılacak bilgisayar teknolojisi araçlarının kolay anlaşılabilir ve öğrenme-öğretme süreçlerine kısa zamanda entegre edilebilir olmaları gereklidir (Leidner ve Jarvenpaa, 1995).

Bilgisayarların ve bilgisayar yazılımların eğitimde kullanılması daha önceleri amatör olarak başlasa da zamanla daha profesyonelleşmiştir ve bir pazar halini almıştır. Ancak bu durum ülkeler arasında farklılık göstermektedir. ABD okul yönetiminde bilgisayar ve teknoloji konusunda öncülük etmektedir. ABD’de ilk uygulamalar 1960 yılında bordro ve finans uygulamaları ile başlamıştır. Artık tüm dünyada okul yönetiminde teknoloji ve bilgisayar kullanımı konusunda geliştirici çalışmalar yapılmaktadır (Visscher ve Dennis, 1991).

Yöneticiler, okul yönetim işlerinde bilgisayar teknolojilerinden faydalanmakta ve okul yönetimine katkısına inanmaktadırlar. Planlama, donanım ve teknik bilgi yetersizliğinin bazı aksamalara yol açtığını, ancak yeterli planlamayla bunların aşılabileceği bilinmektedir. Okullarda bilgisayar merkezlerinin kurulması, tüm bilgilerin burada kolayca saklanması ve gerekli durumlarda eğitim amaçlı kullanılması sağlanmalıdır (Tondow, 1968: Akt. Yılmaz, 2010).

2.1.2. Bilgisayar Teknolojisinin Önemi

Veri tabanlarının eğitimde kullanılması yeni değildir. 19. Yüzyılda kitlesel eğitimin ortaya çıkmasıyla birlikte okullarda, personel ve öğrenci işlerine ilişkin verilerin toplanması, analiz edilmesi ve okul yönetiminde kullanılması kaçınılmaz olmuştur. Bu veri toplama ve analiz yöntemleri başlangıçta gelenekseldi ve uzun zaman almaktaydı. 1960’ların sonu ve 1970’lerin başından itibaren bilgisayarlar eğitim kurumlarında yönetsel amaçlı olarak kullanılmaya başlanmıştır. 1990’lardan sonra, bilgisayar ve ilgili teknolojiler, eğitimde yönetim amaçlı olarak yaygın biçimde kullanılmaya başlanmıştır (Bozeman ve Spuck, 1994).

Toplumsal refahın yükseltilmesinin ön şartı, sürdürülebilir büyüme ve istihdamın sağlanmasıdır. Sürdürülebilir büyüme ise verimlilik artışına dayalı rekabet gücünün artırılması ile mümkündür. Sermaye ve işgücünün yanı sıra giderek üretimin en önemli faktörü haline dönüşen bilgiyi etkin kullanmanın ve verimlilik seviyesini artırmanın en önemli sağlayıcılarından biri bilgisayar teknolojileridir.

Sürekli değişim ve gelişim içinde olan günümüz toplumunda, teknoloji hayatın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Bilgisayar teknolojileri; bilgiyi üretme, işleme ve saklama, paylaşma ve kolay erişim, karar alma süreçlerinde etkin kullanım, yeni organizasyonel yapılar ve iş süreçlerinin oluşumu ve yeni pazarlara erişim imkânları sunarak verimlilik artışı sağlanmasında kritik rol oynamaktadır.

Bilgisayar teknolojilerinin okullarda BT sınıfları kullanılarak, eğitimde etkili ve verimli bir şekilde kullanımı beklenmektedir. Bu beklenti, öncelikle okul müdürleri tarafından son teknolojilerin eğitimde her konunun öğretilmesinde kullanılması yönündedir. Globalleşen dünyadaki hızlı değişmelere paralel olarak okul yöneticilerinin rolleri de değişmektedir. Okul yöneticilerinin değişen roller kervanına teknolojik liderlik rolleri de eklenmiştir. Okul yöneticilerinin bu rolü yerine getirebilmesi için teknolojiyi bilmesi, anlaması, uygulaması ve benimsemesi gerekmektedir (Akbaba Altun, 2004).

2.1.3 Teknolojinin Eğitime Entegrasyonu

Teknoloji; birçok eğitimci, öğretmen ve araştırmacı tarafından eğitimde yüksek kalitenin göstergesi olarak görülmektedir. Böylece, okullardaki teknoloji entegrasyonunun öneminin günbegün arttığı gözlenmektedir. Bu konuda son zamanlarda yapılan çalışmalar, eğitim amaçlı masaüstü veya dizüstü bilgisayarlarda kelime işlemci ve hesaplama tablosu gibi masaüstü yazılım programlarının kullanımı ya da okullarda öğretim amaçlı olarak internet teknolojisinin kullanımı, okullardaki teknoloji entegrasyonu hakkında mevcut bilgileri içermektedir (O'Dwyer ve Russell, 2004).

Bunun yanı sıra bazı araştırmacılar; okullardaki teknoloji entegrasyonunu, öğretmenlerin sınıfta eğitici etkinlikleri yeniden biçimlendirmek (Hennessy, Ruthven, Brindley, 2005) ya da öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşünme yeteneklerini geliştirmek (Lim, Teo, Wong, K hine, Chai , Divaharan, 2003) olarak açıklamıştır.

Öğrenciler, okullarda internette araştırma gibi sadece basit kullanımları yaparlarsa bu düşük seviyede teknoloji entegrasyonu olur; öğrenciler çoklu ortam sunumları yapar, projeler için veri toplar ve bu projeleri açıklarlarsa bu yüksek seviyede teknoloji entegrasyonu olduğu anlamına gelmektedir (Cuban, 2001).

Her alanda teknolojik gelişmelerin hızlı bir biçimde ilerlemesiyle birlikte eğitime teknolojinin entegre edilmesi kaçınılmaz görülmektedir. Eğitim teknolojisi entegrasyonunun gerekliliğini vurgulamak için, bireylere kaliteli eğitim hizmeti sağlamak için, toplumun farklı ihtiyaç ve taleplerini karşılamanın, insan kaynaklarını etkili bir biçimde kullanmanın ve eğitimde fırsat eşitliliğini sağlamanın yanı sıra eğitim teknolojilerinin sınıfta kullanılması gerekmektedir (Alkan, 1991). Bununla birlikte sınıfta teknoloji kullanımının eğitime öğrenme sürecini geliştirmesi bakımından araştırmacılar, karar vericiler ve uygulayıcılar arasında yaygın bir işbirliği olması gerekmektedir (Yıldırım, 2007).

BT'nin okullarda uygulanması yoluyla sınıf duvarlarının dışına çıkılarak öğrencilerin zaman ve mekan bağımlılığından kurtulması ve okulda sistem çapında değişimlerin gerçekleşmesi beklenmektedir (Sandholtz vd, 1997; Figg, 2000; Watson, 2001; Loveless , 2003). Bu değişim beklentisinin en önemli boyutunu da BT'nin öğrenme-öğretme süreçlerindeki kullanımı oluşturmaktadır (Akt. Usluel ve Mumcu, 2007).

Eğitim Teknolojisi, Türkiye'de de özellikle son on yılda eğitim alanında sık sık kullanılan bir kavram olmuştur. Eğitim literatürüne ilk defa 1960'ların ilk yıllarında ABD'de de giren, sonra da kısa zamanda diğer ülkelere yayılan bu kavramın tanımlamasında aşağıdaki üç unsurdan bir, ikisi veya hepsi üzerinde durulduğu gözlenmektedir (Ergin,1988):

- ✓ Eğitim sistemlerinde, teknolojik gelişmenin ürünü olan yeni makine ve teçhizattan yararlanılması ve eğitim amacıyla makine ve teçhizat geliştirilmesi,
- ✓ Eğitim sistemlerinde kullanılmak üzere bilimsel bilginin geliştirilmesi ve var olan bilginin kullanılabilir hale getirilmesi,
- ✓ Eğitim sistemlerinde kullanılmakta olan öğretim yöntem ve tekniklerinin iyileştirilmesi.

Görüldüğü gibi yukarıdaki üç unsur, teknoloji tanımında yer alan üç temel bileşenle yakından ilişkilidir. Teknoloji "makinelere, işlemlere, yöntemlere, süreçlere, sistemlere, yönetim ve kontrol mekanizmaları gibi çeşitli öğelerin belirli bir düzende bir araya getirilmesiyle oluşan ve bilim ile uygulama arasında köprü görevi yapan bir disiplin olarak" tanımlandığı zaman "Eğitim teknolojisine de eğitim alanında kuram ile uygulama arasında boşluğu dolduran bir uğraşı alanı olarak" bakılabileceğini

belirtmiştir. Bu durumda "Eğitim Teknolojisi, ilgili kurumların en etken ve olumlu uygulamalara dönüştürülmesi için personel, tasarım, araç-gereç, süreç ve yöntemlerden oluşmuş bir sistemler bütünü olarak tanımlanabilir (Alkan, 1998).

Türkiye’de ise teknoloji kullanımından 1970’lerde 3. Beş Yıllık Kalkınma Planı ile yaygın eğitim için radyo ve televizyon kullanımından bahsedilmiş, ardından 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı ile açık yükseköğretim ve yaygın eğitim için ikinci kanal televizyonun açılmasına karar verilmiştir. 1995 yılından sonra ise yeni ileri teknoloji ürünü bilgisayarlar ve internetin kullanımının artması sonucu eğitim sisteminin içerisine de teknoloji hızla girmiştir. 1990’lı yılların sonunda ise MEB’in ortaya koyduğu Milli Eğitim Bakanlığı Müfredat Laboratuvar Okulu (MLO), İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Yönetim Bilgi Sistemi (İLSİS) ve Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBSİS) çalışmaları eğitimde teknoloji kullanımında idari süreçlerin yapısını değiştirmeye ve teknolojinin işlerliğinden ziyade sayısına odaklanmaya neden olmuştur (Aksoy, 2003).

2.1.4. Teknolojinin Eğitimdeki Yeri

21. yüzyılın eğitimi; zaman ve alandan bağımsızdır, amaç ve sonuca doğru yönelimlidir. Bilgisayarların sahip olduğu karmaşık yapı eğitim-öğretim ortamlarında kullanılan diğer eğitim teknolojilerinden daha çok özelliği bir arada toplamasını sağlamıştır. Bu özelliklerinden dolayı bilgisayarların eğitim öğretim ortamlarında kullanılmasının sağladığı birçok fayda bulunmaktadır. Bunlar; öğrencilerde öz güven sağlama, öğrenme için güvenli bir ortam oluşturma, hızlı dönüt vermesi, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını karşılaması, başarısız öğrencilere yardım etmesi, yazılarda kolayca değişiklikler yapabilmesi, yazı becerilerini kazandırabilmesi, çok zengin bilgi kaynaklarına doğrudan ulaştırması, bilgilerin yeni yöntemlerle sunulabilir olması ve grup çalışmalarına fırsat vermesidir (Rıza, 2001).

Bu faydalarından dolayı bilgisayarlar eğitim-öğretim kurumlarındaki faaliyetlerde, laboratuvarlarda, idari işlerde ve ders dışı faaliyetlerde aktif olarak kullanılmaya başlamış; vazgeçilmez bir teknoloji haline gelmiştir. Bilgi teknolojisi özellikle de internet, sadece eğitimde değil birçok alanda muazzam imkânlar sunmaktadır. İnternet, herkesin her yerden erişebildiği ve sınırsız bilgilerin yer aldığı sanal bir kütüphane haline gelmektedir (Aggarwal, 2000).

İnternet hem örgün eğitime destek niteliğinde kullanımında hem de uzaktan eğitimde taban niteliğinde kullanımında, kullanıcılarına çok farklı ve faydalı hizmetler sunmaktadır. Bu hizmetler arasında elektronik posta, world wide web (www), haber grupları, tartışma grupları, ftp gopher, sohbet programları, telnet, url ve arama motorları sayılabilir (Kurland , 1997; McBride, 1994; Rıza, 2001).

Son yıllarda eğitim sisteminde yaşanan değişimlere uyum sağlamak ve yeniden yapılanmasını sağlamak sorunu hemen hemen tüm uluslarca ele alınmaktadır. Koşulsuz doğrularla sağlanacak bir öğretim sistemi yerine daha sezgisel, duyarlı, doğa ile uyumlu bir yaşam biçimini sağlamak gündeme gelmiştir (Yaşar, 2001). Öğrencilerin yeni bir yaşam biçimi sunan eğitimi almaları sonucunda teknolojiyi hem üretip hem de kullanma yeteneğine sahip bir dünya vatandaşı olmaları gerekmektedir (Şenel ve Gençoğlu, 2003).

Öğrenci sayısının hızla çoğalması, zamanın yetersiz olması, bilgi miktarının artması, içeriğin karmaşıklaşması, öğretmenlerin sayılarının yetersiz olması, bireysel yetenek ve farklılıkların önem kazanması gibi nedenlerden dolayı bilgisayarların eğitimde kullanılma gereksinimleri aşırı derecede artmıştır (Alkan, 1998).

2.1.5. Bilgisayar Destekli Eğitim

Bilgi ve teknolojinin hızla gelişmesi toplumların teknolojik gelişmeleri izlemeleri ve kendilerine uyarlamalarını zorunlu hale getirmiştir. Teknolojideki hızlı gelişmeler sayesinde eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılacak araç gereçlere her gün yenileri eklenmektedir (Akkoyunlu, 1998).

1950 yılından itibaren hızlı bir şekilde yol alan teknolojik gelişmeler, eğitim-öğretim sürecinde kullanılan araç-gereç ve yöntemlerde de gelişmelere ve değişmelere neden olmuştur. Gelişen ve değişen yöntemler ile öğrenmenin her bir aşaması için ayrı bir çerçeve çizilmiştir. Bu kapsamda öğrencinin kendi temposuna göre ilerlemesine olanak sağlamak eğitim-öğretimde alışagelmış konu merkezli klasik yöntemlerin aksine öğrenci merkezli yöntemler kullanılmaya başlamıştır (MEB, 2003).

Günümüz eğitim ortamlarında “bilgisayar destekli eğitim, bilgisayarlı eğitim, bilgisayar destekli öğretim” kavramları hayatımıza girmiş ve gündemden düşmemiştir. Bilgisayarın bir dersin öğretiminde bir araç olarak kullanılması, bilgisayar teknolojisinin getirdiği imkânların eğitim sürecinde işe koşulması, bir bilgisayar başında

öğrencilerin bir ders yazılımı ile etkileşimde bulunarak kullanabildiği öğretim türü “Bilgisayar Destekli Eğitim” olarak açıklanabilir (Ergişi, 2005).

Bilgisayar destekli eğitim birçok yöntemler arasında büyük bir hızla gelişme göstererek daha büyük bir önem kazanmıştır. Bu gelişmelere paralel ülkemizde eğitim alanında bilişim araçlarının kullanılması 1984 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulan *Ortaöğretimde Bilgisayar Eğitimi İhtisas Komisyonu* ile başlamıştır. Aynı yıl içinde ortaöğretim kurumlarına 1100 mikrobilgisayar satın alınmıştır. 1985–1986 öğretim yılından itibaren 101 orta dereceli toplam 1111 adet bilgisayar satın alınmıştır (MEB, 2003).

Günümüzde eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanılan bu teknolojik araçların en önemlisi bilgisayar olarak görünmektedir. Bilgisayarın eğitimde kullanılmasının çeşitli seçeneklerinden biri olan bilgisayar destekli eğitim (BDE), bilgisayarın en etkili kullanım seçeneğinin başında gelmektedir. BDE, bilgisayardan eğitim-öğretim etkinliklerini zenginleştirmek ve kalitesini yükseltmek üzere eğitimciye yardımcı bir araç olarak yararlanılmasıdır (Akkoyunlu, 1998).

Bilgisayar Destekli Eğitim, ihtiyaçlar, ilgiler, eğilimler, geçerli bilgiler ve öğrencilerin öğrenme stillerine yönelik eğitimsel sürece yeni bir kişilik kazandırmıştır (Geter, 2005). Bilgisayar destekli eğitimde bilgisayar bilgi sunar, özel öğretmenlik yapar, bir becerinin gelişmesine katkıda bulunur, benzeşim yapar ve sorun çözümü için veri sağlar. Bilgisayar destekli eğitimde bilgisayar ders içeriklerini sunmada, öğrenilenlerin tekrar edilmesini sağlamada, problem çözme ve alıştırmada kullanılmaktadır (Odabaşı, 1998).

Çağımız bilim ve teknoloji çağı olduğu için, bu çağın eğitiminin de bilimsel ve teknolojik niteliklere sahip olması gerekmektedir. Bilgisayar destekli eğitim (BDE), çoklu ortam, gibi kavramlar eğitim literatüründe de sıkça kullanılmaya başlanmıştır. Toplumsal ve bireysel gelişmenin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi görevini üstlenen eğitim kurumlarımızın değişen çağa uyumunu sağlamak, kurum yöneticilerinin görev ve sorumluluklarındandır (Çevik, 2006).

Bilgisayar destekli eğitimde var olan en iyi gelişme sınıflardaki çoklu ortam uygulamalarıdır. Bu sayede konular sanal ortamda anlatılmakta, sanal deneyler ve tahtada gösterilemeyecek görselleştirmeler yapılmaktadır. Bilgisayar destekli eğitim bu anlamda en önemli devrimlerden biri olmaya adaydır (Bingöl, 1999).

Bilgisayar destekli öğretim uygulamaları ilk yıllarda öğrencinin tek başına çalışabildiği ve bireysel olarak testler yapıp geri dönütler alabildiği sistemler olarak tasarlanmıştır. Oluşturmacı yaklaşımın yaygınlaşması ile bilgisayarlar öğretim amaçlı internet uygulamalarının kullanımı ön plana çıkmıştır (Tanyeri, 2007).

2.2. BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİ VE DEĞİŞEN OKUL YÖNETİMİ

Toplum, teknolojinin bir sonucu olarak değişmektedir ve dünya gittikçe teknolojiye daha bağımlı hale gelmektedir (Persaud, 2006). Türkiye, teknolojiyi okullarda etkin kullanma konusunda gelişmiş ülkelere oranla geç kalmasına karşın, son yıllarda teknolojiler, yavaş da olsa, okullarda kullanılmaya başlanmıştır. Bilgisayarların okullarda kullanılmaya başlanması ile birlikte okul ve okulların üretkenliklerine ilişkin bakış açıları da değişmeye başlamıştır (Marshall, 1982).

Eğitim yöneticileri, bilgi toplumuna ayak uydurabilecek ve katkı sağlayacak bireyleri yetiştirebilmek için gerekli bilgi ve ön görüye sahip olmalı, liderlik özelliklerine teknolojik liderliği de eklemelidirler (Haughey, 2006). Teknoloji lideri; teknolojinin örgütte etkili ve verimli kullanılmasında gerekli eş güdülemeyi yapan, örgütü bu konuda etkileyen, yönlendiren ve yöneten kişidir. Bu bağlamda teknoloji lideri, çalışanların gücünü harekete geçirirken hem teknolojiyi kullanan hem de onların teknolojiyi kullanmalarını sağlayan kişidir (Tanzer, 2004).

Okullar bilgisayar teknolojilerini kullanarak örgütsel performanslarını artırma yönünde çaba göstermelidirler. Bu da ancak okul yöneticilerinin liderliği ile mümkün olabilir. Yöneticiler, okula içeriden ve dışarıdan gelen her türlü bilgisayar teknolojilerinin en üst düzeyde kullanımı ve daha nitelikli eğitim-öğretim hizmetleri sunabilmek için çalışmalıdırlar. Yöneticiler, sınıflarda bilgisayar teknolojilerinin kullanımında öğretmenler için etkili modelleri bilen, bu modellerin uygulanmasına rehberlik eden, öğretim ve değerlendirmede en iyi uygulamaları nasıl destekleyeceklerini bilen kişilerdir (Benedetto, 2006).

Okul yöneticileri bilgisayarları etkili ve verimli olarak kullanmadığı düşünülmektedir. Bilgisayar teknolojilerini daha sık kullanan yöneticilerin, idari işlerin verimli bir şekilde yürütmesi beklenmektedir. İdeal okullar idari bilgisayar sistemine göre şu özelliklere sahiptir (Witten ve Richardson, 1991):

- ✓ Veri girişi kolay ve hızlı olarak yapılır.
- ✓ Hata oranı çok azdır.
- ✓ Değişiklikler bilgisayar üzerinde kolayca girilebilir.
- ✓ Öğrenci durumlarına kolayca erişilebilir ve hızlı bir biçimde güncellenir.
- ✓ Bilgi bilgisayarlar arasında kolayca paylaşılabilir ve bilgi aktarımı çok hızlıdır.
- ✓ Okul binasının farklı yerlerindeki insanlar aynı sistem üzerinde çalışabilir.
- ✓ Teknik birikimi olmadan kolayca saklanan bilgiler islenerek sonuçlar elde edilebilir.
- ✓ İstenilen formatta raporlar alınabilir.

Okul yöneticilerinin bilgisayar kullanımı konusunda yeterli durumda değillerdir. Etkili ve verimli bir yönetim aracı olarak bilgisayar kullanımı konusunda eğitim vermeye ve personelleri geliştirmeye ihtiyacı vardır. Teorik olarak daha iyi eğitim ortamları ve öğrenciler için deneyim yaratmak için bilgisayarları kullanmak gerekir (Rolley, 1986).

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma konusunda aktif ve olumlu bir tutum sergilemedikleri zaman, teknolojinin ana araç olmaktan çıkıp yanlış şekillerde kullanılacağı düşünülmektedir. Okul yöneticilerinin, bilgisayar teknolojisinin okullara entegresinde bir savunucu hatta teknolojinin bir avukatı olması gerektiği düşünülmektedir. Bu anlayıştaki okul yöneticilerinden; öğretmenler açısından bilgisayara limitli erişim, teknik destek eksikliği ve müfredatın programa uygun olmaması gibi sorunlara çözüm üretmesi beklenmektedir (Geter, 2005).

2.2.1 Okul Yönetiminde Bilgisayar Teknolojisi Kullanım Alanları

Okul yöneticisinin karar almadaki becerisi okulun başarıya ulaşmasında önemli bir etkidir. Karar almak için gerekli olan bilgiye bilgisayar teknolojileri sayesinde hızlı ve kolay ulaşılabilmektedir. Bilgisayar teknolojilerinin yönetsel amaçlı kullanımı ihtiyaç haline gelmektedir. Bu kullanım alanları Tablo 2.1’de gösterilmiştir.

Tablo 2.1: Bilgisayarların Eğitimde Yönetimsel Amaçlı Kullanıldığı Alanlar:

Öğrenci işleri	Binalar ve Araçlar
1. Öğrenci programları	20. Mekân kullanımı ve sınıf dağılımları
2. Not raporları	21. Envanterler
3. Devam çizelgeleri	22. Bakım programları
4. Öğrenci ve ailelere ilişkin demografik bilgiler	23. Enerji yönetimi ve kontrolü
5. Sağlık ve rehberlik kayıtları	Araştırma ve Planlama işleri
6. Öğretim sürecine ilişkin bilgiler	24. Bütçe analizleri
7. Sınavlar	25. Tasıma hizmetleri
8. Kayıt kabul ve okul ücretleri	26. İstatiksel analizler
Personel işleri	27. Test madde analizleri
9. Maaşlar	28. Proje planlama ve kontrol
10. Personel dosyaları	Büro işleri
11. Görev dağılımları	29. Kelime-işlem
12. Sertifika/Diploma kayıtları	30. Veri tabanı
13. Sağlık/Özlük kayıtları	31. Elektronik ve sesli posta
14. Vergi iadeleri ve benzeri personel işleri	32. Masaüstü yayıncılık
Mali işler	33. Sunu grafikleri
15. Bütçe işleri	34. Spreadsheets
16. Gelir-gider defterleri	Kütüphane işleri
17. Gelirler ve ödemeler	35. Ödünç verme
18. Satın alma işleri	36. Katalog
19. Personel maaş ve benzeri ödeme analizleri	37. Online araştırma
	38. Saklama ve satın alma

Kaynak: Turan, 2002: 274

Tablo 2.1’de görüldüğü gibi bilgisayarların artık eğitim kurumlarının tüm iş ve işlemlerini yürütmekte önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Eğitim ihtiyaçlarına paralel olarak bilgisayarların kullanım alanları da farklılaşmaktadır. Bilgisayarların okullarda büro, personel gibi işlemlerde kullanılması özellikle okul yönetiminin üzerine düşen ağırlığı büyük ölçüde azalmaktadır.

Bilgisayar teknolojisi araçlarının kullanmayan okul yöneticileri zamanlarının çoğunu büro işlemlerine harcadıkları için, eğitim-öğretim faaliyetlerine yeterince zaman ayırmadığı görülmektedir. Böylelikle okuldaki eğitimin kalitesi ve standartları da azalmaktadır. Buna bağlı olarak da eğitim kurumlarında bilgisayarların sadece öğretmenler ve öğrenciler tarafından kullanılmasının yeterli olmadığı ve yöneticilerin bilgisayar teknolojilerini daha çok kullanması gerektiği ortaya çıkmaktadır (Akbaba Altun, 2000).

Okullarda kullanılan bilgisayar teknolojilerinin etkisi eğitim, öğretim ve yönetim işlerinde görülmektedir. Teknolojileri yoğun olarak kullanan eğitim kurumları yenilikçi, kendine güvenli ve donanımlı bireyler yetiştirmekte başarılı olmaktadır (Telem, 2001). Elektronik sınıfların ve eğitim yazılımlarının etkinliklerde kullanılması etkili iletişim ve eğitim metotlarının uygulanmasını kolaylaştırmaktadır (Alavi, Yoo, Vorgel, 1997).

Valdez (2004)'e göre okul yöneticilerinin teknoloji sorumlulukları şunlardır (WEB_2, 2004):

- ✓ Teknolojinin entegrasyonu için ortak vizyon oluşturma ve bu vizyonun gerçekleştirilmesi için gerekli olan koşulların ve kültürün oluşturulması,
- ✓ Öğrenme ve öğretimi maksimum düzeye çıkarmak için öğrenme çevrelerinin, öğretimsel stratejilerin ve program desenine uygun stratejilerin entegre edilmesini sağlamak,
- ✓ Öğrenme ve yönetimde verimlilik sistemlerini desteklemek için teknolojinin eğitime entegre edilmesini sağlamak,
- ✓ Etkili değerlendirmenin planlı ve kapsamlı yapılması için teknolojinin kullanılması,
- ✓ Teknoloji ile ilgili sosyal, yasal ve etik konuları anlamak ve bunlarla ilgili karar alırken sorumlu davranmak,
- ✓ Teknoloji kullanımı sözle ve eylemle desteklemek, teknoloji kullanımına değer vermek ve bu konuda model olmak,
- ✓ Öğretmenlerin teknolojiyi etkin kullanmalarının ancak zaman ve destekle olabileceğini bilmek,
- ✓ Teknolojinin kullanılması için gereken teknik desteği olanaklı kılmak, teknolojinin kullanılması için gerekli teknolojik desteği sağlamak,
- ✓ Teknolojiye erişimdeki eşitsizliklere dikkat etmek ve varsa bu eşitsizlikleri giderme yoluna bakmak.

2.2.2. Okul Yöneticisinin Bilgisayar Teknolojilerini Entegre Etme Yeterliği

Bilgisayar teknolojisinin okula entegre edilmesinde bir numaralı problem olarak öğretmenin değil okul yöneticisinin hazırlıksız olması görülmektedir. Çünkü öğretmenleri, etkili teknoloji eğitimi konusunda okul yöneticileri yönlendirmektedir (Weber, 2006).

Okul yöneticileri, bilgisayar ve ilgili teknolojilerin okula transferi ve etkin kullanımı konusunda sorumluluğu üzerinde taşıyan kişilerin başında gelmektedir. Teknolojinin

okulda etkin kullanımı için eğitim yöneticilerine yeni görevler yüklenmiştir. Teknolojinin alımı, bilgisayar laboratuvarlarının oluşturulması, öğretmenlerin bu konuda eğitimlerinin sağlanması, bilgisayar eğitimi görmüş öğretmenlerin sisteme kazandırılması ve teknolojinin etkin bir biçimde okul yönetiminde kullanılması, bu yeni görevlerden bazılarıdır (Turan, 2002).

Okul yöneticilerinin zaman eksikliği sendromu onların okuldaki iyi fikir üretme ve önemli aktiviteler gibi çabalarını zayıflatmaktadır. Okul yöneticisinin başarılı olması için planlı şekilde hareket etmesi gerekmektedir. Bilgisayar teknolojisinin okula entegre edilmesi için; öğrencilerin, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin teknolojik araçları bilgiyi elde etmede, bunu özümsemeye ve sürdürülebilirde kullanabilmesi gereklidir. Bir okul yöneticisi, bilgisayar teknolojisini entegre etmeden önce başarılı olmak için şu sorulara cevap aramalıdır (Geter, 2005):

- Veli ve öğretmenlerle bilgi alışverişi (e-mail) yapabilmem için ne zaman kendi masamda bir bilgisayarım ve modemim olacak ve böylece onlara örnek bir model olarak hizmet edeceğim?
- En azından ikinci kademedan itibaren her öğrencinin evde bilgisayarının olmasını sağlayacak bir politikayı ne zaman yaygınlaştıracam?
- Bütün öğrenciler ve öğretmenler için sınırsız internet erişimini okul sistemimiz ne zaman sağlayacak?
- Her öğretmenin sınıfta, ders saati içinde istediği zaman multimedya çalışma ortamı ve projeksiyon sistemine erişme imkanını okulumuz ne zaman sağlayacak?
- Her sınıftaki iletişim sonuçlarının çıktılarını sahip olmaya yönelik bir planı okul sistemimiz ne zaman sağlayacak?
- Her öğretmene evinde bir bilgisayar, yazılım desteği okul sistemi tarafından ne zaman temin edilecek?
- Benim bütün personelim ve ben, gerçekten okulumuzda teknolojiye ne kadar sahip olduğumuzu ve onun nasıl kullanıldığını ne zaman bileceğiz?
- Okul sistemi her öğretmene mesleki gelişimi için gerekli teknolojiyi ve aktivitelerin devamlılığını ne zaman sağlayacak?
- Yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerle birlikte ilişkileri etkileyen teknolojiyle stratejik yöntemlere ne zaman yoğunlaşacağım?
- Teknolojiyi bir eğitim konusu olarak düşündükten sonra ne zaman kendi başına bir konu olarak düşüneceğim?

Teknoloji lideri olarak okul yöneticilerinin bilgisi ve desteği, yapılan çalışmalarda, öğretim sürecinde teknolojiyi bir araç olarak kullanan öğretmen kadrosunun

desteklenmesi ile cesaretlenmesinin ve teknolojinin bütün sınıflara entegre edilmesinin sağlanmasında anahtar role sahiptir (Altun, 2002).

Okul müdürlerinin teknolojik liderlik rolleri Amerika'da Ulusal Eğitim Teknolojileri Standartları (NSTE-A) ve Uluslararası Eğitim Teknolojileri Topluluğu (ISTE) tarafından 6 boyut olarak belirlenmiştir (Anderson , 1993). Bu boyutlar:

1. Liderlik ve Vizyon
2. Öğrenme ve Öğretim
3. Verimlik ve Profesyonel Uygulama
4. Destek, Yönetim ve İşlemler
5. Ölçme ve Değerlendirme
6. Sosyal, Yasal ve Etik Konular

Yukarıda belirlenen standart boyutları okul müdürleri, bölge teknoloji yöneticileri ve üst yöneticiler için ayrı ayrı tanımlanmıştır. ISTE'nin okul müdürleri için belirlediği boyutlar kısaca özetlenirse:

Liderlik ve Vizyon: Okulda teknoloji liderlerinin, teknoloji ile ilgili olarak ortak vizyon geliştirmesi, bu vizyonu gerçekleştirmek için kaynakların temin edilmesi, iş birliğinin sağlanması ve gerekli iklimin oluşturulmasıdır.

Öğrenme ve Öğretim: İş birliğini, üst düzey düşünme becerisini, diğer öğrenme merkezli yöntemleri destekleyen öğrenme çevrelerini yaratmayı içermektedir.

Ölçme ve Değerlendirme: Çeşitli izleme tekniklerini içermektedir. Bu izlemelerin teknoloji destekli yöntemlerle yapılmasının vurgulanması, değerlendirme ve hesap verebilirlik işlemlerinde de teknolojinin kullanılmasıdır.

Destek Yönetim ve İşlemler: Okul müdürleri okullarında teknolojinin kullanımını sağlar. Aynı zamanda okuldaki bütün destek sistemleri, teçhizat, ağ, yazılım, personel harcamaları, kararların koordine edilmesi ve dağıtılması gibi sistemlerin işleyişinin teknoloji destekli yürütülmesidir.

Verimlilik ve Profesyonel Uygulama: Teknoloji liderlerinin teknolojiyi kullanarak verimliliği artırma ve iletişimde de teknolojiyi kullanarak teknolojinin etkin kullanımı konusunda diğerlerine örnek olmasıdır.

Etik, Sosyal ve Yasal Konular: Eğitim liderleri teknolojiye erişimde ve güvenli kullanımda eşitliği sağlamak zorundadır. Ayrıca, teknolojinin kullanılmasıyla ilgili yakınmaları ve konuları dikkate almalıdır.

2.2.3 Okul Yöneticisinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanma Yeterliği

Etkili bir yönetici, okuldaki tüm etkinliklerini öğretime ve öğretim geliştirilmesine dönük olarak bütünleştirir. Yönetici bir öğretim lideri olarak öğretmen ve öğrencilerin beklentilerini açıkça ortaya koyan ve bunları onlara ulaştıran kişidir (Balcı, 1992).

Okul yöneticisinin asıl işi öğretim sürecine liderlik etmek olup (Özden, 2005), bu süreçte öğretmenlere gerekli yönlendirmeleri yapabilmektir. Etkili okul yöneticileri ayrıca öğrenci başarısı ve öğretmen etkililiğini en üst düzeye çıkarmak için gerekli kaynakları sağlayabilecek bir yeteneğe de sahip olmalıdır (Çelik, 2000).

Yönetici artık her konuyu önceden bilen ve astların onun talimatına uyup uymadığını kontrol eden kişi değil aksine öğretim süreçlerini başlatan ve astların yeteneklerini, yaratıcılıklarını optimal gelişme ve örgütün amaçlarının gerçekleşmesi için destekleyen bir kişidir (Hesapçioğlu, 2001).

Türkiye’de teknoloji eğitiminin önem ve niteliğinin yeterince anlaşılmasının önemli nedenlerinden birisi, okul yöneticisi/denetmenlerinin konuya yabancı olmaları ve alanda görevli öğretmenlerin eğitim yetersizliğidir (Uluğ, 2000).

Okul yöneticilerinde yeterlik; bir davranışı gerçekleştirmek için gereken bilgi ve beceriye sahip olmaktır. Okul yöneticisi yeni teknolojik gelişmeleri okula kazandıracak ve sonra da hem öğrencilerin hem de personelin rahatlıkla yararlanabilmesi için gerekli tedbirleri alabilecek yeterliğe sahip olmalıdır. Okul yöneticisi eğitim kalitesini yükseltmek için bu konuda gerekli araştırmaları yapabilecek, bunun için kendisini sürekli olarak geliştirecek ve dolayısıyla da personelini geliştirecek yeterliğe sahip olmalıdır (Töremen ve Kolay, 2003).

Bir örgütün verimliliği ile örgütü idare eden yöneticilerin yeterlikleri arasında doğrudan bir ilişki vardır. Okulun etkililiği ile de okul yöneticilerinin yeterlilikleri, problem çözme yetenekleri, yenilikleri takip edebilme alışkanlıkları arasında pozitif yüksek korelasyon vardır. Okulları, yeniden yapılandırarak yeni teknolojileri kullanmasında imkân verecek şekilde yapılandırılmasında büyük ümitlerle sunulan yeni teknolojilerin uzun dönemlerde nasıl gerçekleştiği dikkate alınacak olursa, okul yöneticileri, bilgisayarların okula transferi ve etkin kullanımı konusunda sorumluluğu üzerinde taşıyan kişilerin başında geldiği söylenebilir (Yılmaz, 2010).

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma konusunda; bilgisayar teknolojisinin gerekli temel kavramlarını bilmesi, ilgili yazılım ve donanımları tanınması, teknolojinin okul içinde kullanılması için bir vizyon oluşturması ve bunun için kaynak oluşturması gibi yeterliklere sahip olması gerekmektedir (Başaran, 1994; Turan, 2002).

Ayrıca okul yöneticisi; okulu veli ve çevre işbirliği ile geliştirme çabalarından dolayı okulun lideri olmalı, öğrenci merkezli öğrenme iklimi oluşturmalı, öğrencilerin mesleki yönden gelişimini yönetmeli, teknoloji kullanımına ilişkin becerileri ile bir öğretim lideri olmalıdır (Şişman ve Turan, 2004).

Bilgisayar teknolojilerinin okullarda BT sınıfları kullanılarak, eğitimde etkili ve verimli bir şekilde kullanımı beklenmektedir. Bu beklenti, öncelikle okul müdürleri tarafından son teknolojilerin eğitimin her alanına entegre edilmesi yönündedir.

Ayrıca konuların daha kalıcı ve daha kolay öğrenilmesini sağlamak için yeni araç ve gereçlerin, yöntemlerin sürekli olarak araştırılıp geliştirilmesi gerekmektedir. Okul yöneticilerinin gereksinim duydukları bilgiye ulaşma ve bu bilgileri kullanma yeteneklerini geliştirmeleri konusunda bilinçli bir şekilde yapılacak olan teknoloji eğitimleri duyarlı seçimler yapmalarına yardımcı olacaktır.

Günümüzde okul müdürlerinden beklenen, okullarında eğitim teknolojilerinin etkili şekilde kullanılmasını sağlamaları, diğer bir deyişle teknoloji liderliği yapmalarıdır. Alan yazında okul müdürlerinin eğitim teknolojileri konusunda sahip olması gereken niteliklerden bazıları şöyle sıralanmaktadır (Kearsley, 1994).

- ✓ Bilgisayar ve teknolojiyle ilgili temel kavramları anlama
- ✓ Temel yazılım ve donanımları tanıma
- ✓ Yazılım ve donanımın seçiminde ve değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulması gereken özellikleri bilme
- ✓ Teknolojinin okulda kullanılmasına ilişkin vizyon geliştirme
- ✓ Teknoloji alımı için kaynak arama ve bulma
- ✓ Teknolojiyle ilgili kullanım alanlarını belirleme

Okul müdürlerinden beklenen teknoloji liderliği rolü, okuldaki bütün örgütsel kararları, politikaları ve eğitim teknolojisinin etkili kullanımını kolaylaştıran faaliyetleri içermektedir. Başarılı bir teknoloji liderliğinin okul açısından bazı olumlu sonuçları ise şöyle sıralanabilir (Kearsley ve Lynch, 1994):

- ✓ Öğrencilerin akademik başarıları gelişir

- ✓ Öğrencilerin okula devamı artar
- ✓ Öğrencilerin tükenmişlikleri azalır
- ✓ Öğrencilere daha iyi eğitim-öğretim ortamı hazırlanır
- ✓ Daha etkili yönetim faaliyetleri sağlanır
- ✓ Öğretmenlerle diğer çalışanların tükenmişliklerini azaltır.

2.2.4. Okul Yönetiminde Bilgisayar Teknolojisi Kullanmanın Avantajları ve Dezavantajları

Etkili bir eğitim yöneticisinin en önemli görevlerinden birisi de okulun vizyonunu, misyonunu ve amaçlarını belirlemeye rehberlik etmek, bunları gerçekleştirmek için bütün okul çalışanlarını ve diğer kaynakları bu doğrultuda yönlendirmektir. Ancak eğitim yöneticisinin görevini etkin bir biçimde yerine getirebilmesi için bazı yeterliliklere sahip olması gerekmektedir (Turan, 2002).

Bunların yanı sıra bilgisayarların yaşamımızın her alanında önemli yer tutmasında ve dolayısıyla eğitimde popüler olmasında; bilgisayarların çok hızlı olması, sadece ondan istenen işleri yapması, günün 24 saatinde çalışabilir olması, sürekli tekrarı gerektiren işleri sıkılmadan yapması, insanları sıkıcı ve bazen de yapılması tehlikeli işlerden koruması, gerektiğinde taşınabilir olması ve gittikçe ucuzlamasının da etkili olduğu ve kullanıcılara avantaj sağladığı söylenebilir (Altun, 2002).

Bilgisayar teknolojisinin yönetimde sağladığı avantajlar aşağıdaki şekilde belirtilmiştir (WEB_1, 2000):

• **Karar verme ve planlamada:** Yöneticinin doğru karar alması ve doğru yolu seçmesi için bilgiye gereksinimi vardır. Bilgisayar bu noktada devreye girer. Çünkü bilgisayar yolu ile en son bilgilere ulaşılabilir ve sağlıklı kararlar alınabilir. Bilgiye kolay ulaşılması ile yönetici karar verme için daha çok zaman ayırabilir.

• **İletişim yönetimi:** Okul yöneticilerin öğretmenleri ve çevresi ile sürekli iletişim halinde olması gerekmektedir. İletişim ve haberleşme bilgisayar aracılığı ile yapılarak daha etkili olmaktadır. Bu sayede yönetici, öğretmen, öğrenci, veli ve diğer ilgili kişiler ihtiyaç halinde bilgilere ulaşabilir ve iletebilirler.

• **Öğrenci hizmetlerinin yönetimi:** Okul yönetiminde öğrenci kayıt olup mezun olana kadar öğrenci hizmetleri gerçekleştirilmektedir. Bu hizmetlerin gerçekleştirilmesi oldukça zahmetli ve zordur. Bilgisayar sayesinde bu hizmetler daha kolay ve sağlıklı yapılmaktadır.

• **Bilginin üretilmesi ve dağıtılması sürecinin yönetimi:** Bilginin sınıf içi etkinlikler dışında elde edilmesinde bilgisayarlardan faydalanılır. Bilgisayar ile istenilen bilgiye daha kolay ve kısa sürede ulaşılır.

• **Eğitim bütçesinin yönetimi:** Eğitime ayrılan kaynakların az olmasından dolayı dengeli bir şekilde dağıtım yapılması zaman alıcı ve zordur. Bu dağılımın kısa sürede ve dengeli yapılabilmesi için bilgisayarlardan faydalanılmaktadır. Ayrıca verilerin saklanması ve eski veriler ile karşılaştırılması mümkündür.

• **İş gören hizmetlerinin yönetimi:** Okul yöneticilerinin öğretmenler ve diğer personelle ilgili hizmetleri yürütmede bilgisayar hem işleri kolaylaştırır hem de zamandan tasarruf sağlar.

Bilgisayar teknolojilerinin(BT) yöneticilere sunduğu olanakları şu şekilde özetlemek mümkündür:

- ✓ BT sayesinde yöneticiler ihtiyaç duydukları bilgiler istedikleri biçimde ve zamanında elde edebilmektedirler.
- ✓ BT sayesinde yöneticilerin geleceği yönelik öngörülerini ve kararlarının tutarlılığı ve doğruluk oranında artış olmaktadır.
- ✓ BT personel takibini ve verimliliğini daha kolay kontrol olanağı sağlamaktadır.
- ✓ BT yöneticilere bölümler arası işbirliği ve koordinasyonu artırma olanağı sağlayarak daha düzenli bir yönetim anlayışına olanak sağlamaktadır.
- ✓ BT yöneticilere zaman tasarrufu olanağı sağlamakta ve bu sayede yöneticilere diğer faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilme olanağı sağlamaktadır.
- ✓ BT yöneticilere yeni yaklaşımlar deneme olanağı sağlamaktadır.
- ✓ BT başarılı ve başarısız her tecrübenin sistematik olarak analiz edilmesi, nedenlerinin bulunmasına olanak sağlayarak geçmişin deneylerden öğrenme avantajı sağlamaktadır.
- ✓ BT yöneticilere bilgiyi hızlı ve etkin bir şekilde kullanma olanağı sağlamaktadır.

Eğitim kurumlarının değişim hızına uyum sağlamaları, ortaya çıkan yeni sorunları, öncekinden farklı yöntemlerle çözecek eğitim ve okul yöneticilerini hazırlamaları zorunluluk arz etmektedir. Eğitim ve okul yöneticilerinin yeni yöntem ve teknikleri algılayıp uygulayabilecek şekilde yetiştirilmeleri gerekmektedir. Öğretim süreçlerinde ve yönetim işlerinde bilgisayar teknolojisi araçlarını kullanabilmek, veri güvenliği, ulaşılabilirliği ve arşivlenmesi açısından kolaylık sağlayacak ve eğitim kurumlarının kaliteli eğitim verme kapasitelerinin artmasında olumlu etki yapacaktır (Telem ve Buvitski, 1996).

Eğitimde bilgisayar kullanımının çeşidi avantajlarının yanı sıra, çeşitli sakıncalar olduğu da düşünülebilir. Genel olarak bilgisayarın işsizleştirici, süreçleri insansızlaştırıcı ve yatırım maliyetlerini artırma etkileri ön plana çıkmaktadır.

Ayrıca eğitim kurumlarında yönetici, teknoloji konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığında ya da uygun olmayan teknolojiyi seçip okulda kullandığında ortaya çıkacak dezavantajlar da (Turan, 2002);

- ✓ Teknolojinin atıl kalması,
- ✓ Zaman yetersizliği ve kaynak israfı,
- ✓ Teknolojinin amacı dışında kullanımı,
- ✓ Mekândan kaynaklanan sınırlı kullanım,
- ✓ Teknolojiye karşı olumsuz tutum,
- ✓ Potansiyel kullanıcılara karşı olumsuz tavır olarak ifade edilebilir.

Tüm bunların yanı sıra okul binalarının çoğunun teknolojinin etkin kullanımını sağlayacak alt yapının göz önünde bulundurularak planlanmaması, birçok okuldaki sınıfların telefon bağlantılarının kurulacağı alt yapıdan mahrum olması hatta bilgisayarların kullanımına uygun olmaması, birçok öğretmenin ve eğitim yöneticisinin bilgisayarların etkin kullanımı konusundaki eğitimlerinin yeterli olmaması, eğitim kurumlarında bilgisayar kullanımının yeterince kurumsallaşamaması da dezavantaj olarak düşünülebilir (Turan, 2002).

2.3 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Aşağıda bu çalışmayla ilgili olduğu düşünülen araştırmalara yer verilmiştir.

2.3.1 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Mustafa ve Şahin (2013) tarafından yapılan “Öğretim Elamanlarının Öğretim Amaçlı İnternet Kullanımına Dair Görüşleri” adlı araştırmasının amacı, öğretim elemanlarının öğretim amaçlı İnternet kullanımlarına dair görüşlerinin ortaya konarak hem gelinen mevcut durumun değerlendirilmesine hem de eksik görülen konularda gerekli iyileştirmelerin yapılmasına katkı sağlamaktır. Çalışmanın yöntemi betimsel taramadır. Çalışmaya katılan 100 gönüllü katılımcı öğretim elemanı araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Öğretim elemanlarının öğretim amaçlı internet kullanımına dair görüşleri cinsiyete göre değişmemektedir. Bölümlere

göre bakıldığında ise, bölümler arası farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. Ayrıca görüşler unvanlarına göre de anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Bülbül ve Çuhadar (2012) tarafından yapılan “Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Öz-Yeterlik Algıları ile Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Yönelik Kabulleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz-yeterlik algılarının incelemek ve teknoloji liderliği öz-yeterlik algıları ile teknolojiye yönelik kabulleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Gerçekleştirilen bu araştırma tarama modeli temel alınarak desenlenmiştir. Araştırma örnekleme, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Tekirdağ merkez ilçe, Çorlu ve Çerkezköy ilçelerindeki ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan 269 okul yöneticisinden oluşmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Okul yöneticilerinin, teknoloji liderliği boyutları arasında kendilerini en çok “Vizyoner Liderlik” boyutunda yeterli gördüklerini, bunu sırasıyla “Profesyonel Uygulamada Mükemmellik”, “Dijital Vatandaşlık”, “Dijital Çağ Öğrenme Kültürü” ve “Sistemik Gelişim” boyutlarının izlediğini ortaya koymuştur. Bu araştırmada, okul yöneticilerinin, “Teknoloji Liderliği Öz-yeterliği” toplam ve alt boyutlarındaki puanları arasında cinsiyet ve eğitim kademesine göre anlamlı bir fark bulunamazken, bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim alma durumuna göre “Profesyonel Uygulamada Mükemmellik” alt boyutu ve “Teknoloji Liderliği Öz-yeterlik” toplam puandaki farklar anlamlıdır. Ayrıca araştırmada okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz-yeterlik algıları ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik kabulleri arasında algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığı değişkenleri temelinde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Deryakulu ve Sezer (2012) tarafından yapılan “İlköğretim Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Rollerine İlişkin Yeterlikleri” adlı araştırmasının amacı ilköğretim okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin yeterliklerini belirlemektir. Tarama modelinde olan araştırmanın örnekleme, yapılan "çok aşamalı örnekleme" sonucu, 21 ildeki (merkez, ilçe, belde ve köy) devlet ilköğretim okullarında görev yapan 950 öğretmen ile 879 okul yöneticisinden oluşmuştur. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Araştırmada okul yöneticileri, teknolojinin eğitim uygulamalarına kaynaştırılmasını ve bu teknolojilerden etkili biçimde yararlanılmasını sağlamaları bakımından teknoloji liderliği rollerine ilişkin görevleri yüksek düzeyde yerine

getirdiklerini belirtmişlerdir. Benzer biçimde, bu araştırmada öğretmenler de okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerini yüksek düzeyde yerine getirdiklerini belirtmişlerdir.

Aktepe (2011) tarafından yapılan “ Sınıf Öğretmenlerinin Derslerinde Bilgisayarı Kullanımlarına İlişkin Görüşleri” adlı araştırmasının amacı sınıf öğretmenlerinin bilgisayar kullanımlarına ilişkin görüşlerinin alınmasıdır. Bu çalışmada nitel araştırma tekniği olan Odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan soruların yanıtlarını bulabilmek amacıyla Şeyh Şamil İlköğretim Okulu sınıf öğretmenlerinden 6 öğretmenle grup odak görüşmesi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda şu bulgular elde edilmiştir: Sınıf öğretmenleri bilgisayar kullanma konusunda kendilerini kısmen de olsa yeterli görmektedirler. Bilgisayarı eğitim etkinliklerinde kısmen kullanabildiklerini ifade etmektedirler. Bilgisayar kullanarak ders yapmak çoğu zaman öğrenci başarısını arttırmaktadır. Okullarda, bilgisayarla ilgili yazılımlar çoğu zaman güncel değildir.

Birişçi, Metin, Demiryürek (2011) tarafından yapılan “İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Artvin İli Örneği” adlı araştırmanın amacı, ilköğretim öğretmenlerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarını incelemektir. Betimsel bir niteliğe sahip olan bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu amaçla Artvin ilinde görev yapan 122 öğretmene, bir grup demografik soru ile Bilgisayar ve İnternet Tutum Ölçekleri uygulanmıştır. Bu amaçla Artvin ilinde görev yapan 122 öğretmene, bir grup demografik soru ile Bilgisayar ve İnternet Tutum Ölçekleri uygulanmıştır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Öğretmenlerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik genel tutumlarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin ve yöneticilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında, cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemesine rağmen yaş, hizmet yılı ve branş değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Eren ve Kurt (2011) tarafından yapılan “İlköğretim Okul Müdürlerinin Teknoloji Liderliği Davranışları” adlı araştırmanın amacı, ilköğretim okul müdürlerinin okullarında eğitim teknolojilerinin sağlanması ve kullanılması sürecinde teknoloji liderliği davranışlarının belirlenmesidir. Araştırmada, nitel araştırma tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Araştırmada belirlenen amaçlara ulaşmak için

amaçlı örnekleme yöntemlerinden “Kartopu örnekleme” kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2007-2008 yılı öğretim yılında Eskişehir’deki ilköğretim okullarında görev yapan 15 okul müdürü oluşturmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Okul müdürlerinin çoğunun eğitim teknolojilerinin kullanımıyla ilgili stratejik hedeflerinin olduğu, bu hedefleri müdür yardımcısı ve öğretmenlerle belirledikleri, eğitim teknolojilerini okul aile birliğine gelen bağışlarla güncelledikleri, öğretmenlerin teknoloji kullanımını hizmet içi eğitimlere yönlendirerek teşvik ettikleri, eğitim teknolojilerinin kullanımıyla ilgili problemlerin çözümünde ise bilgisayar teknolojileri formatörüne ve Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurdukları bulgularına ulaşılmıştır.

Ünal Bozcan (2010) tarafından yapılan “Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Teknoloji Kullanımı” adlı araştırmanın amacı, eğitim öğretim faaliyetlerinde teknoloji kullanımı konusunda öğretim elemanları ile üniversite öğrencilerinin düşüncelerini öğrenmektir. Örneklemini, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi’nden amaçsal örnekleme yöntemi ile belirlenen 41 öğretim elemanı ve eğitim fakültesinden seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen 168 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Eğitim öğretim faaliyetlerinde teknoloji kullanımı konusunda öğretim elemanları ile üniversite öğrencilerinin düşüncelerinin farklılıklar gösterdiği saptanmıştır. Erkek öğretim elemanlarının, kadın öğretim elemanlarına göre az bir farklılıkla daha olumlu görüş bildirdikleri, mesleki deneyim açısından bakıldığında, 11-15 yıl arası deneyime sahip olanların düşüncelerinin daha olumlu olduğu, teknoloji kullanımı konusunda kendilerini nasıl değerlendirdikleri ile ilgili ortalamalarına bakıldığında da, kendini “yeterli” olarak değerlendiren öğretim elemanlarının daha olumlu görüş bildirdikleri görülmüştür. Erkek öğrencilerin düşüncelerinin, kız öğrencilere göre az bir farklılıkla daha olumlu olduğu görülmüştür. Öğretim elemanlarının düşünceleri, cinsiyet, mesleki deneyim ve teknoloji kullanımı konusunda, kendilerini değerlendirmeleri ile ilgili değişkenler açısından incelendiğinde, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Yılmaz (2010) tarafından yapılan “Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Yeterlik Düzeylerinin Araştırılması: İstanbul-Kağıthane Örneği” adlı araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerini kullanma yeterlik düzeylerini araştırmaktır. Araştırmanın evrenini İstanbul ili Kağıthane ilçesindeki ilköğretim okulları yöneticileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme de bu okullar içerisinde tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 30 yöneticidir. Araştırmada şu

bulgulara ulaşılmıştır: Bilişim teknolojilerinin kullanılması örgütte önemli faydalar sağlamaktadır. Bilişim teknolojileri eğitim alanında da önemli ölçüde kullanılmaktadır. Okulda okul yönetim sistemlerinde öğretmen ve öğrencilere ait tüm bilgiler takip edilebilmektedir. Bu sistemler bürokratik işlemlerin çok daha hızlı ve hatasız yapılmasını sağlamaktadır. Eğitim öğretimde kullanılan bilgisayar destekli öğretim teknolojileri öğrencilerin dersi daha kolay anlamasını kolaylaştırıp dersteki verimliliği artırmaktadır. Okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerine bakışı ve bilişim teknolojilerini kullanması okuldaki işleyişi de etkilemektedir. Bilişim teknolojilerindeki gelişmeleri yakından takip edip bunları okullarına aktaran okul yöneticilerin işleri geleneksel yöneticilere göre daha düzenli, hızlı ve verimli yürümektedir.

Ağar (2009) tarafından yapılan “Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri” adlı araştırmanın amacı, Tokat ilindeki okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırma tarama modelindedir. Araştırmanın örnekleme, Tokat ili merkez ilçe ve diğer ilçelerdeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan 195 ilköğretim okulu müdürü ve 406 müdür yardımcısından oluşmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Okul yöneticileri bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin olumlu görüşler bildirmişlerdir. Okul yönetimde kullandıkları teknolojilerin onların hem işlerini kolaylaştırdığını, hem de eğitimin kalitesini artırdığını belirtmişlerdir. Okul yönetiminin her alanında bilişim teknolojilerinden faydalanma, çağdaş bir eğitim için okul yöneticilerinde önemli görülmektedir. Ancak bu teknolojilerden en üst düzeyde faydalanabilmek için, okul yöneticilerinin bilişim okur-yazarlıklarının artırılması gerekmektedir.

Altun (2009) tarafından yapılan “ İlköğretim Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Eğitim Amaçlı Kullanımına Etkisi” adlı araştırmanın amacı, ilköğretim okul yöneticilerinin, teknolojinin eğitime entegrasyonu sürecinde Bilişim Teknolojilerinin kullanımına etkisi incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırma, 2007-2008 eğitim-öğretim yılı Ankara İli merkez ilçelerindeki BT sınıfı bulunan 7 devlet okulu ve 1 özel okul olmak üzere toplam 8 ilköğretim okullunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmada bu okullarda görev yapan 19 okul yöneticisine anket uygulanmıştır. Anket uygulanan yöneticilerden 13’ü ile ve bu okullarda görev yapmakta olan 15 öğretmenle birebir görüşme yapılmıştır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Okul yöneticilerinin BT entegrasyonu sürecinde görev ve

sorumluluklarını daha iyi yerine getirmeleri için; BT entegrasyonu konusunda verilecek hizmet içi eğitimlerin, yöneticilerden beklenen görevleri yerine getirebilmelerine yardımcı olacak içeriklerle verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Arslan (2009) tarafından yapılan “Bilişim Teknolojilerinin İlköğretimdeki Denetim Faaliyetleri Üzerindeki Fayda ve Kullanılabilirliği: İstanbul-Üsküdar İlçesi Örneği” adlı araştırmanın amacı, ilköğretim düzeyinde Öğretmen ve idarecilerin denetimde bilişim teknolojilerinin kullanılmasının faydalı ve kullanılabilir olup olmadığı ile ilgili görüşlerinin ne düzeyde olduğu araştırmaktır. Araştırmada betimsel tarama metodu kullanılmıştır. Bu yöntem 7 İlköğretim okulunda ki öğretmenlere (1. ve 2.kademe) ve idarecilerine uygulanmıştır. Araştırma kapsamında toplam 218 kişiye anket uygulanmıştır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Öğretmen ve idarecilerin algısıyla denetimde bilişim sistemleri (bilgisayar ve internet) kullanılabilirliği ve faydalılığı değerlendirilmiş, öğretmenlerin ve idarecilerin birbirlerine paralel olarak bilişim sistemlerinin denetimde yaygın olarak kullanılması gerektiği düşüncesine ait oranlarının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Denetimde bilişim teknolojilerinin faydalılığının ve kullanılabilirliğinin cinsiyete göre yapılan test sonuçlarına göre anlamlı bir fark olmadığı değerlerden anlaşılmaktadır. Denetimde yaş değişkeninin faydalılığı tek yönlü varyans analizine göre 31-35 yaş grubunda anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu sonuç bize bu gruptaki öğretmenlerin yaşlarının genç olması sebebiyle teknolojideki yeniliklere karşı direnmediklerini göstermektedir. Diğer yaş grubundakiler genellikle alıştıkları düzenin bozulmamasını istediklerinden yeniliklere karşı daha çok direnç göstermekte, yeni yapılacak çalışmaların faydasız olacağına inanmaktadırlar. Denetimde bilişim teknolojilerinin faydalılığının ve kullanılabilirliğinin kıdeme göre farklılığı ile ilgili bulgulara göre; 6-10 yıllık kıdeme sahip öğretmenler grubun çoğunluğunu oluşturmaktadır. Bu da yaşla kıdemin orantılı olarak arttığını göstermektedir.16-20 kıdem yılında olanlar denetimde bilişim sistemlerini kullanmanın faydasız ve kullanışsız olduğuna inanmaktadırlar. Bu gruptakiler bilişim sistemlerinin program geliştirmede, performans ölçmede, problem çözümede etkili olmayacağına inanmaktadırlar.

Sincar (2009) tarafından yapılan “İlköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin bir inceleme (Gaziantep ili örneği)” adlı araştırmasının amacı, ilköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin sınıf ve branş

öğretmenlerinin algılarını belirlemektir. Karma yöntemin kullanıldığı bu araştırmada hem nicel hem de nitel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Örnekleme alınan 14 ilköğretim okulundaki 386 öğretmenin cevapladığı veri toplama aracı değerlendirmeye alınmıştır. Bu çalışmanın nitel veri toplama boyutunda amaçlı örnekleme dayalı olarak maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Öğretmen görüşlerine göre okul müdürlerinin, teknoloji liderliği rolleri olan insan merkezlilik, vizyon ve iletişim ve işbirliği rollerini kısmen, destek rolünü yeterince sergiledikleri belirlenmiştir.

Baltacı (2008) tarafından yapılan “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yöneticilerin Bilgisayar Tutumları İle Öz-Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı araştırmanın amacı, ilköğretim devlet okullarında görev yapan eğitim yöneticilerinin bilgisayar tutumları ile öz-yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu kapsamda eğitim yöneticilerinin bilgisayar tutumları, bilgisayar öz-yeterlilikleri ve bunlarla ilişkili olabilecek çeşitli değişkenler de (yaş, kıdem vb.) sorgulanmıştır. İlişkisel tarama yaklaşımına uygun olarak düzenlenen araştırmanın evreni İstanbul İlinin Kartal –Maltepe - Sultanbeyli İlçelerindeki devlet ilköğretim okulunda görev yapan yöneticilerden, örnekleme ise, bu okullar arasından yansız olarak seçilen 36 okulda görev yapmakta olan 130 okul yöneticisinden oluşmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Yöneticilerin görev türü, cinsiyeti, branşı, yaşı, mesleki kıdemi, mezun olunan kurum, evinde bilgisayar bulunup bulunmaması ve yöneticilikteki kıdem değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Müdür yardımcılığı yapan yöneticilerin, müdür olarak görev yapan yöneticilere göre eğitimde bilgi teknolojileri kullanımı öz-yeterlilik düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber cinsiyet, branş ve evinde bilgisayar bulunup bulunmaması değişkenine göre yöneticilerin eğitimde bilgi teknolojileri kullanımı öz-yeterlilik düzeyleri farklılık göstermemektedir. Yöneticilerin eğitimde bilgi teknolojileri kullanımı öz-yeterlilikleri arttıkça bilgisayar tutumlarının da arttığı söylenebilir.

Çetin (2008) tarafından yapılan “İlköğretim Yöneticilerinin Bilgisayar Kullanma Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi” adlı araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerin bilgisayar teknolojilerini hangi yönetsel işlevler için kullandıklarını ve bilgisayar teknolojilerinden yararlanma düzeylerini belirlemektir. Araştırma, tarama modelinin kullanılacağı betimsel bir çalışmadan oluşmuştur.

Örneklem seçiminde “Tabakalı” yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2007-2008 eğitim öğretim yılında, Ankara ili merkez ilçelerinde mevcut bulunan 100 resmi ilköğretim okullarında görev yapmakta olan 62 müdür ve 138 müdür yardımcısı oluşturmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Erkek ve kadın okul yöneticilerinin okul işletmesi ile ilgili işlerde bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bulunan bu fark erkek okul yöneticilerinin lehinedir. Okul yöneticilerin kıdemlerine göre iş gören işlerinde bilgisayar teknolojisinden yararlanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Hizmet içi eğitim alan ve almayan okul yöneticilerinin eğitim ve öğrenci işlerinde bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bulunan bu fark, hizmet içi eğitim alan okul yöneticilerinin lehinedir. Müdür ve müdür yardımcılarının okul işletmesiyle ilgili işlerde bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bulunan bu fark müdürlerin lehinedir.

Baloğlu ve Çevik (2007) tarafından yapılan “Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Kaygısı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı araştırmasının amacı çeşitli değişkenlere göre okul yöneticilerinin bilgisayar kaygısı düzeylerini incelemek ve konuyla ilgili öneriler sunmaktır. Evrenden, her okul bir küme kabul edilerek oransız küme örnekleme yöntemi ile örneklem seçilmiş ve 368 yönetici çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır. Araştırma sonunda okul yöneticilerinin bilgisayar kaygısı düzeylerinin belirli düzeyde var olduğu ancak çok yüksek olmadığı görülmüştür. Yaş, görev yapılan okul kademesi, yerleşim yeri ve bilgisayarla bir gün içerisindeki çalışma süresi gibi değişkenler okul yöneticilerinin bilgisayar kaygısı düzeylerini etkilemektedir.

Can (2007) tarafından yapılan “İlköğretim Okulları Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Yeterlilikleri: Ankara İli Etimesgut İlçesi Örneği” adlı araştırmasının amacı Ankara İli Etimesgut İlçesi ilköğretim okullarında görev yapan ilköğretim okulları yöneticilerinin, gelişen teknolojiyi hem yönetsel alanda, hem de eğitsel alanda etkin biçimde kullanmaları için gerek duyulan teknolojik liderlikteki yeterlik düzeylerini belirlemek, yorumlamak ve önerilerde bulunmaktır. Araştırma, betimsel bir çalışma olup, veriler bilgi toplama aracı ile elde edilmiştir. Araştırmanın örneklemini, Etimesgut İlçesinde 33 ilköğretim okulu bulunmakta olup 1375 kişi görev yapmaktadır. Öğretmenlerin sayıları yöneticilere oranla daha fazla olduğu için oranlı ölçekleme ile

her okulda çalışan öğretmenlerin % 20'sinden veri toplanmış; okullardaki % 20'lik öğretmen grubu rastgele seçilmiştir. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: İlköğretim okullarındaki eğitim yöneticilerinin meslekî kıdemleri ile teknolojik liderlikteki yeterlilikleri arasında ve öğrenim durumları ile teknolojik liderlikteki yeterlilikleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. İlköğretim okulu yöneticilerinin, teknolojik liderlikte kendilerini öğretmenlerden daha yeterli gördükleri, öğretmenlerin ise teknolojik liderlik anlayışlarının yöneticilerden farklı olduğu anlaşılmaktadır. Yönetmel görevler boyutu düzeyinde büro işlerinde çoğunlukla yeterli görüldükleri, kütüphane işleri konusunda yeterli görülmedikleri, mali işlerde, öğrenci işlerinde, personel işlerinde çoğunlukla yeterli görüldükleri anlaşılmaktadır.

Kula ve Erdem (2005) tarafından yapılan “Öğretimsel bilgisayar oyunlarının temel aritmetik işlem becerilerinin gelişimine etkisi” adlı araştırmasının amacı, öğretimsel bilgisayar oyunlarının temel aritmetik işlem becerilerinin gelişimine etkisini ortaya koymaktır. Kontrol grupsuz ön test - son test modeline göre yürütülen bu çalışma 4. ve 5. sınıf düzeylerindeki toplam 46 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Bilgisayar oyunlarının öğrenciler üzerinde motive edici özelliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim-öğretim faaliyetlerinde öğrenci seviyelerine uygun bilgisayar yazılımları kullanmak, onların derse ve okula bakışlarında olumlu etki yapmaktadır.

Çelik ve Bindak (2005) tarafından yapılan “İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelenmesi” adlı araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Betimleme yöntemiyle, Siirt ilinde görev yapan 261 öğretmene Bilgisayar Tutum Ölçeği ile birlikte anket formu uygulanmıştır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının cinsiyete, branşa ve görev yapılan yerleşim birimine göre farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bununla birlikte bilgisayarı olan öğretmenlerin olmayan öğretmenlere göre bilgisayara yönelik olumlu tutumlarının anlamlı derecede yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca, bilgisayar öz yeterliliği ve bilgisayar kullanma sıklığı ile bilgisayara yönelik olumlu tutumlar arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Toprakçı (2005) tarafından yapılan “Türkiye’deki okul yöneticisi ve öğretmenlerin evlerindeki bilgisayarı mesleki amaçlı kullanım profilleri” adlı araştırmasında Bu

çalışma ile öğretmen ve müdürleri evlerindeki bilgisayarı mesleki amaçlı kullanma oranı tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen ve geçerliliği uzman görüşü ve madde analizi yapılarak sağlanmıştır. Bunun için Sivas il ve ilçe merkezlerinde bulunan ilk ve ortaöğretimdeki öğretmen ve yöneticilerin görüşlerine (402 kişi) başvurulmuştur. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Genel olarak öğretmen ve müdürlerin evlerindeki bilgisayarı mesleki amaçlı kullanma oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Öğretmen ve müdürlerin “Mesleki amaçlı kullanım profilinde sonuncu sıralarda gelmelerine rağmen internet ve e-postanın diğer program ve uygulamalara oranla bu kadar yüksek bir yüzdeliğe sahip olmaları ve ilk sıralarda gelmeleri dikkat çekici bir sonuç olarak gözükmektedir. Eğer internet, kopya etme mantıklı kullanılıyorsa, öğretmen veya müdürün yaratıcılığına zarar verebilir.

Erkan (2004) tarafından yapılan “Öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumları” adlı araştırmasının amacı, Öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının incelenerek bunların olumlu ya da olumsuzluk düzeylerine göre gerekli önlemlerin alınması, bilgisayarın eğitimde daha akılcı bir biçimde planlanıp uygulanmasına olanak sağlamaktır. Bu çalışma var olan durumu ortaya koymaya yönelik betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı anaokullarında 2002-2003 öğretim yılında çalışan ve random olarak seçilen 164 anaokulu öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Anaokulu öğretmenlerinin bilgisayara yönelik tutumlarının olumlu olduğu, genç öğretmenler yaşlı öğretmenlere göre daha olumlu tutumlara sahip olduğu, bilgisayar deneyimine sahip olanların daha olumlu tutuma sahip olduğu, ev bilgisayarına sahip olanlarla olmayanlar arasında tutum yönünden fark olmadığı gözlenmiştir.

Horzum, Yaman ve Yaman (2004) tarafından yapılan “Okul Yöneticilerinin Öğretmenleri Bilgisayar ve İnternet Kullanmaya Yönlendirme Düzeyleri: Sakarya İli Örneği” adlı araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin öğretmenleri bilgisayar ve internet kullanımına ilişkin yönlendirme düzeyi belirlemektir. Araştırma tarama modeli çerçevesinde gerçekleştirilmiş betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini, Sakarya’da görev yapan 199 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Okul yöneticilerinin, erkek öğretmenleri kadın öğretmenlerine göre internet üzerinden bilgi transferine ve kişisel gelişim ve yazışmalar için bilgisayar kullanmaya

daha fazla yönlendirdikleri ortaya çıkmıştır. Araştırmada, okul yöneticilerinin öğretmenleri bilgisayar ve internet teknolojilerinin kullanımına yönlendirici tutum ve davranışlarda bulunmasının çağdaş eğitime getireceği katkılar dile getirilmiş, öğretmen ve yöneticilere yönelik bilgisayar kullanımı için hizmet içi eğitim kursu sayısının artırılması ve okullarda öğretmenleri bilgisayar ve internet kullanımına yönlendiren okul yöneticilerine teşvik ve ödül sistemi getirilmesi gibi bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Oral (2004) tarafından yapılan “Öğretmen adaylarının internet kullanma durumları” adlı araştırmasının amacı, öğretmen adaylarının interneti kullanma durumlarını belirlemektir. Araştırmanın örneklemini ise, veri toplama aracının uygulandığı gün derste bulunan toplam 421 öğrenciden oluşmaktadır. öğretmen adaylarının internete yönelik tutumları ile interneti kullanma amaçlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Elde edilen bazı önemli bulgular şöyle özetlenmiştir: Öğretmen adayları interneti sosyal etkileşim dışında etkin olarak kullanmaktadırlar. Özellikle araştırma yapmak ve öğretim materyallerine ulaşmak için öğretmen adayları interneti sıkça kullanmaktadırlar. Bu yüzden internette Türkçe sanal kütüphane ve bilgi kaynaklarının artırılması gerekmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal yönlerini geliştirecek internet sitelerinin ve forumların hızla artırılması gerekmektedir.

Çelikten (2002) tarafından yapılan “Okul müdürlerinin bilgisayar kullanma becerileri” adlı araştırmanın amacı okul müdürlerinin eğitim sisteminde bilgisayar teknolojilerinden gereği gibi yararlanabilme biçimini saptayabilmek için bilinmesi zorunlu olan eğitim sorunlarının belirlenmesine çalışmaktır. Bu çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Örneklem olarak çalışma evreninin yüzde onu, (% 10), araştırma kapsamına alınmıştır. Oranlı örnekleme almak için önce şehir ve köy okullarında görev yapan erkek okul müdürlerinin isimleri yazılarak aynı torbalara konulmuş ve 20’si şehir, 26’sı da köy okul müdürleri arasından tespit edilmiştir. Kadın okul müdürlerinin oranının evren içerisinde az olması sebebiyle onlar kendi aralarında örnekleme tabii tutulmuş ve sonuçta da 6 kadın okul müdürü seçilmiştir. Böylece görüşme rastgele seçilen 46 erkek, 6 kadın okul müdürü ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmasında şu bulgulara ulaşmıştır: Görüşme yapılan bazı okul müdürleri, bilgisayarın karar vermeye yardım ettiğini ve bilgisayar yolu ile elde edilecek verilerin daha güvenilir olduğunu ve böylece sağlıklı verilere dayanarak verilen kararların da daha isabetli olacağı görüşünü

savunmuşlardır. Araştırmacının gözlemlerine göre özellikle taşra ilköğretim okullarında bulunan bilgisayarlar müdürün odasında muhafaza edilmekte ve çok nadir olarak diğer personelin kullanımına açılmaktadır. Okul yöneticilerinin bilgisayarı, okul kayıtlarının tutulması, kırtasiyeciliği azaltmak adına- resmî yazışmalar, muhasebe işleri ve bordro düzenlenmesi işlemlerinde etkin biçimde kullandıklarını belirlemiştir.

2.3.2 Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Chang ve diğerleri (2008) tarafından yapılan “Müdürlerinin eğitim teknolojilerinin entegrasyonu” araştırmanın amacı, eğitimde kullanılan teknolojileri etkin bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır. Deneysel, eşitlik modellemesi kullanılarak Tayvan’da 7 ilde uygulanmıştır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Okul müdürlerinin etkili teknoloji lideri olabilmek için teknoloji planını içeren vizyon geliştirmeleri ve uygulamaları, öğretmenler ve öğrencilerin gelişimi için eğitimlerin düzenlenmesine gerekli önemi vermeleri, teknolojik altyapının yeterli olduğundan emin olmaları sonuçlarına ulaşmışlardır.

Bozionelos (2001) tarafından yapılan “Bilgisayar Kaygısının Yaygınlığı” adlı araştırmanın amacı, bilgisayar kaygısının yaygınlığını belirlemektir. Araştırma yöntemi, deneysel bir araştırmadır. Araştırmanın örneklemi, 228 müdür ve müdür yardımcısı, 67 üniversite mezunu ve 220 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır: Gençlerin yaşlılara oranla daha fazla bilgisayar kaygısı yaşadığını ortaya koymuştur. Bu çalışmanın bir diğer sonucuna göre, deneyimli yöneticilerin %20’sinden fazlası ve üniversite öğrencilerinin %40’ından fazlası önemli derecede bilgisayar kaygısı belirtileri göstermektedir.

Yurt içinde ve yurt dışında yapılan çalışmalarda okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleriyle ilgili araştırmalar çeşitli değişkenler bakılarak incelenmiştir. Yöneticilerin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri, yaş, cinsiyet, kıdem durumu, hizmet içi eğitim alıp alamamasına göre değişmektedir. Araştırmalar, yaşlı genç ve kıdemi az olan yöneticilerin bilgisayar kullanma düzeylerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Hizmet içi eğitimi alan(teknoloji okur-yazarlığı olan) ve evinde kentine ait bilgisayarı olan yöneticilerin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeylerinin daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmalar, yöneticilerin bilgisayar teknolojisini büro işlerinde, mali işlerde, öğrenci işlerinde, personel işlerinde

kullanılmasının okuldaki yönetim ve denetim faaliyetlerinde faydalı olacağını göstermektedir. Yönetici ve öğretmenler, bilgisayar teknolojinin yönetimde kullanılmasının eğitim kalitesini arttıracığı konusunda aynı görüşe sahiptirler. Ayrıca, okullardaki teknolojik araçların ve yazılımların zaman zaman güncellenmesi, okuldaki iş ve işleyişlerdeki verimliliği arttıracığı görüşündedir. Araştırma sonuçları, yapılan tezi zenginleştirmek açısından önem taşımaktadır.

BÖLÜM 3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini ile araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin toplanmasında izlenen yol ve verilerin çözümlenmesinde uygulanan istatistiksel işlemler üzerinde durulmuştur.

3.1 ARAŞTIRMA MODELİ

Araştırma, tarama modelinde ele alınmıştır. Bu araştırma yöntemi, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez.

3.2 EVREN – ÖRNEKLEM

Araştırma evrenini, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 2012-2013 eğitim-öğretim yılında İzmir İli merkez ilçelerindeki resmi ilk ve ortaokullarda görev yapan 1033 okul müdürü, müdür yardımcıları ve öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada evrenin tamamına ulaşmada zaman ve mali sorunlar yaşanacağından örneklem seçiminde “Basit Seçkisiz Örnekleme” yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde bütün değerlerin örnekleme girme şansları eşittir. İzmir ilindeki üç merkez ilçelerin (Bayraklı, Bornova, Karşıyaka) dengeyi sağlayacak biçimde ilk ve ortaokullar seçilerek bu okullarda görevli müdür, müdür yardımcıları ve öğretmenlere anket uygulanmıştır.

Bayraklı ilçesinde 6, Bornova ilçesinde 6, Karşıyaka ilçesinde 6 olmak üzere toplam 18 ilk ve ortaokulu araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın örnekleminde 241 ilk ve ortaokulda çalışan öğretmen ve 80 okul yöneticisi yer almıştır.

Araştırma kapsamında örneklem seçilen üç merkez ilçede görev yapan okul müdürü, müdür yardımcıları, öğretmen sayıları ile okul sayıları ve bunların örneklem içindeki oranları verilmiştir.

Tablo 3.1 Araştırma Kapsamına Alınan İlk ve Ortaokullar ile Araştırmaya Katılan Yönetici ve Öğretmen Sayıları

Sıra No	Okullar	Okuldaki Öğretmen ve Yönetici Sayısı	Uygulanan Anket Sayısı	Geçerli Anket Sayısı
1	Özkanlar İlkokulu	46	25	18
2	Ömer Özkan İlkokulu	34	25	12
3	Mustafa Uygur Ortaokulu	72	25	20
4	Merkez İlkokulu	43	25	7
5	Piyade Ortaokulu	32	25	13
6	100. Yıl Ortaokulu	38	25	21
7	Yavuz Selim Ortaokulu	40	25	17
8	Ali Suavi İlkokulu	54	25	23
9	Doktor Cavit Özyeğin İlkokulu	29	25	22
10	Hilal Necmiye Hüsnü Ataberk Ortaokulu	72	25	22
11	İsmet Sezgin İlkokulu	35	25	20
12	Kars Halil Atilla İlkokulu	57	25	25
13	Ankara İlkokulu	40	25	18
14	Fevzipaşa Ortaokulu	64	25	24
15	Cumhuriyet İlkokulu	44	25	20
16	Cemil Akyüz Ortaokulu	67	25	25
17	Girne Ortaokulu	55	25	15
18	Karşıyaka Ortaokulu	72	25	12
	Toplam	894	450	321

Tablo 3.1’de araştırmaya katılan okullar, okullarda görev yapan öğretmen ve yönetici sayısı, bu okullarda anket uygulanan öğretmen ve yönetici sayısı ile geçerli anket sayısı verilmiştir. Bayraklı, Bornova, Karşıyaka bulunan ilk ve ortaokullardan basit seçkisiz örnekleme tekniği ile seçilen 18 okulun her birinde, bu okulda görev yapan öğretmenlerden rastgele seçilen 20 öğretmen ve bütün yöneticilere anketler uygulanmıştır. Fakat anketlerin bazıları geri dönmemiş, bazıları ise geçersiz sayıldığı için değerlendirme dışı bırakılmıştır. Geçerli sayılan 321 ankete ait veriler araştırmada kullanılmıştır.

Tablo 3.2 Evren ve Örneklem Dağılımı

İlçe Adı	N	n	Örnekleme Oranı % (n/Nx100)
Bayraklı			
Bornova	1033	321	31
Karşıya			

Betimsel araştırmalarda minimum % 10 örneklem alındığı, küçük evrenlerde ise %20 örneklem büyüklüğüne ihtiyaç duyulduğu belirtilmektedir. Ayrıca, örneklem büyüklüğünün fazla olması sonuçların güvenilirliğini artırmaktadır (Arlı ve Nazik, 2001). Tablo 3.2 incelendiğinde örneklem büyüklüğünün, sonuçların evrene genellenebilmesi açısından yeterli olduğu görülmektedir.

Araştırmada anketleri cevaplayan yöneticilerin görevdeki ünvanlarına göre yüzdelerik dağılımları Tablo 3.3’de gösterilmiştir.

Tablo 3.3 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Görevlerinin Yüzdelerik Dağılımları

UNVAN	KİŞİ SAYISI (N)	YÜZDE (%)
Müdür	20	25
Müdür Yardımcısı	60	75
Toplam	80	100

Tablo 3.3’de görüldüğü gibi anketi cevaplayan yöneticilerin % 25’i(20 kişi) müdürlerden oluşurken, %75’i(60 kişi) müdür yardımcılardan oluşmaktadır.

Araştırmada anketleri cevaplayan yönetici ve öğretmenlerin cinsiyetlerine göre yüzdelerik dağılımları Tablo 3.4’de gösterilmiştir.

Tablo 3.4 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Cinsiyetlerinin Yüzdelerik Dağılımları

CİNSİYET	Yönetici		Öğretmen	
	KİŞİ SAYISI (N)	YÜZDE (%)	KİŞİ SAYISI (N)	YÜZDE (%)
Kadın	15	18,75	138	57,26
Erkek	65	81,25	103	42,74
Toplam	80	100	241	100

Tablo 3.4’de görüldüğü gibi anketi cevaplayan yöneticilerin % 18,75’i (15 kişi) kadınlardan oluşurken, % 81,25’i (65 kişi) erkeklerden oluşmaktadır. Öğretmenlerin ise, % 57,26’sı (138 kişi) kadınlardan oluşurken, % 42,74’ü (103 kişi) erkeklerden oluşmaktadır.

Araştırmada anketleri cevaplayan yönetici ve öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre yüzdelerik dağılımları Tablo 3.5’de gösterilmiştir.

Tablo 3.5 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Mesleki Kıdemlerinin Yüzdelerik Dağılımları

KIDEM	Yönetici		Öğretmen	
	KİŞİ SAYISI (N)	YÜZDE (%)	KİŞİ SAYISI (N)	YÜZDE (%)
1-10	12	15,00	75	31,12
11-15	18	22,50	66	27,38
16 ve üstü	50	62,50	99	41,07
Toplam	80	100	241	100

Tablo 3.5’de görüldüğü gibi yöneticilerin % 15’i (12 kişi) 1-10 yıl arasında kıdeme , % 22,5’i (18 kişi) 11-15 yıl arasında kıdeme , % 62,5’i (50 kişi) ise 16 ve üstü kıdeme sahiptir. Öğretmenlerin ise, % 31,12’si (75 kişi) 1-10 yıl arasında kıdeme, % 27,38’i (66 kişi) 11-15 yıl arasında kıdeme, % 41,07’si (99 kişi) 16 ve üstü kıdeme sahiptir.

Araştırmada anketleri cevaplayan yönetici ve öğretmenlerin yaşlarına göre yüzdelerik dağılımları Tablo 3.6’de gösterilmiştir.

Tablo 3.6 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Yaşlarına Göre Yüzdelerik Dağılımı

YAŞ	Yönetici		Öğretmen	
	KİŞİ SAYISI (N)	YÜZDE (%)	KİŞİ SAYISI (N)	YÜZDE (%)
21-30	1	1,25	35	14,58
31-40	29	36,25	106	44,16
41 ve üstü	50	62,50	99	41,25
Toplam	80	100	241	100

Tablo 3.6’da görüldüğü gibi yöneticilerin % 1,25’i(1 kişi) 21-30 yaş arasında, % 36,25’i (29 kişi) 31-40 yaş arasındadır, % 62,5’i (50 kişi) ise 41 yaş ve üstündedir. Öğretmenlerin ise, %14,58’i (35 kişi) 21-30 yaş arasında, % 44,16’sı (106 kişi) 31-40 yaş arasındadır, % 41,25’i (99 kişi) ise 41 yaş ve üstündedir.

3.3 VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırma için gerekli verilerin toplanması amacıyla;

Serap Çetin’in 2008 yılında Karayel’den yararlanarak geliştirmiş olduğu, “İlköğretim Yöneticilerinin Bilgisayar Kullanma Alanları” isimli ölçme aracı kullanılmıştır.

Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların cinsiyet, yaş, branş, yöneticilik kıdemine ilişkin kişisel bilgiler yer almaktadır. Aracın ikinci bölümünde ise bilgisayar teknolojisinin okuldaki kullanım alanlarından;

- Çalışan işleri,
- Öğrenci işleri,
- Eğitim işleri,
- Okul işletmesi ile ilgili işleri kapsayan 36 maddelik ölçekten oluşmaktadır.

Çalışan İşleri :

- ✓ Okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi,

- ✓ Yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi
- ✓ Okul çalışanlarının ödeme işleriyle ilgili dosyaların hazırlanması, maaş bordrolarının düzenlenmesi
- ✓ Sağlık karnelerinin düzenlenmesi, hasta sevk işlemlerinin yapılması, sağlık raporlarının kaydedilmesi
- ✓ Okul çalışanlarının devam-devamsızlık defterinin hazırlanması
- ✓ Çalışan izin defterinin hazırlanması
- ✓ Çalışan sicil defterinin hazırlanması
- ✓ Çalışan özlük dosyasının hazırlanması
- ✓ Yıllık, mazeret, hastalık ve aylıksız izinlerinin düzenlenmesi
- ✓ Sertifika ve diploma kayıtlarının hazırlanması

Öğrenci İşleri:

- ✓ Öğrencinin kayıt, nakil ve devamsızlık işlemlerinin internet ortamında yapılması,
- ✓ Öğrenci notlarının elektronik posta ile veliye ulaştırılması
- ✓ Diploma, karne, takdir ve teşekkür belgelerinin bilgisayardan hazırlanması
- ✓ Öğrenci karnelerinin internet ortamından verilmesi
- ✓ Öğrenci velilerine internet ortamından öğrencisinin durumunu izlemek üzere kullanıcı kodu ve şifresi verilmesi
- ✓ İnternet aracılığı ile okul bilgilerinin, okula ait duyuru ve ilanların görülebilmesi
- ✓ Öğrencinin sınıf, ilçe ve il genelinde başarı istatistiklerinin istenildiğinde veli tarafından izlenmesi
- ✓ Okulun yetki verdiği öğretmenlerin kendi öğrencilerine ait not bilgilerini internete bağlı herhangi bir yerden girebilmesi
- ✓ Öğretmenin öğrenci hakkındaki görüş ve yorumlarının veli tarafından internet sayfasında izlenmesi

Eğitim İşleri:

- ✓ Öğretim yükü ve öğretmenlerin belirlenmesi
- ✓ Ders dağıtım programının hazırlanması
- ✓ Genel, zümre ve şube öğretmenler kurulu toplantı kayıtlarının hazırlanması

- ✓ Kütüphanenin düzenlenmesi, yönetilmesi ve online olarak okul kütüphanesine girebilme
- ✓ Yıllık ders dağıtım çizelgesi dosyasının hazırlanması
- ✓ Şube rehber veya sınıf öğretmenlerinin görevlendirilmesi ve nöbet hizmetleri ile ilgili çalışmaların düzenlenmesi
- ✓ Okul aile birliği çalışmaları dosyasının hazırlanması
- ✓ Veli öğretmen toplantıları dosyasının hazırlanması
- ✓ Disiplin kurulu karar dosyasının ve öğretmenler kurulu dosyasının hazırlanması

Okul İşletmesi İle İlgili İşler:

- ✓ Gelen evrak ve giden evrak yazılar dosyasının düzenlenmesi ve işlenmesi
- ✓ Arşiv düzenlemelerinin yapılması
- ✓ Okul bütçesinin hazırlanması ve ödenek alımı ile ödemelerin düzenlenmesi
- ✓ Kantin ve çay ocağı çalışmalarının düzenlenmesi
- ✓ Personel maaş ve ücret defterinin hazırlanması
- ✓ Maaş ve ücret bordroları dosyasının düzenlenmesi
- ✓ Taşınır mal (TIF) sayım ve devir tutanakları ile dosyasının kaydedilmesi
- ✓ Taşınır mal (TIF) kayıt ve silme işlemlerinin internet ortamında yapılması

İlk ve ortaokullarda görev yapan okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeyini belirlemek amacıyla hazırlanan 5'li likert tipinde ölçeklenmiş 36 maddelik ölçme aracının Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0.90 bulunmuştur.

Tablo 3.7: Alfa güvenirlik katsayıları

Alt Alanlar	Madde Sayısı	Güvenirlik Katsayısı
Çalışan İşleri	10	0,92
Öğrenci İşleri	9	0,84
Eğitim İşleri	9	0,84
Okul İşletmesi İle İlgili İşler	8	0,77
Tümü	36	0,90

3.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerini araştırmak için yapılan anket puanlanarak bilgisayara girişi yapılmıştır. Daha sonra elde edilen verilerin

istatistiksel çözümlenmeleri bilgisayar ortamında gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada, araştırma grubunu oluşturan yönetici ve öğretmenlerin demografik özelliklerini betimleyici frekans ve yüzde dağılımları çıkarılmıştır. Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeyleri ile ilgili anketlerdeki ifadelere verilen cevapların frekans ve yüzde dağılımları bulunmuştur. Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeyleri ile ilgili verdikleri cevapların demografik özelliklerle ilişkisini araştırmaya yönelik istatistiksel analizler yapılmıştır.

Sonuç olarak araştırmanın alt problemlerine ilişkin 36 maddeye ilişkin verilen yönetici ve öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir. Maddeler 5’li likert tipinde olduğundan yönetici görüşleri, “Her zaman” 5 puan, “Çoğu zaman” 4 puan, “Bazen” 3 puan, “Nadiren” 2 puan ve “Hiçbir zaman” 1 puan olmak üzere SPSS 15.0 programına girilmiş ve araştırma verileri bu program aracılığıyla çözümlenmiştir. Araştırmanın verileri, frekans, %, ortalama, s.sapma istatistiklerinin yanı sıra varyans analizi ve t testi istatistikleri ile çözümlenmiştir.

BÖLÜM 4. BULGULAR

Bu bölümde yapılan literatür taraması ve toplanan veriler sonucunda araştırmada ele alınan ana problem ve alt problemlerin çözümü için elde edilen bulgular ve bunların yorumları bulunmaktadır.

4.1. OKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİNİ KULLANIM ALANLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanım alanlara ilişkin görüşleri;

- Çalışan işleri,
- Öğrenci işleri,
- Eğitim işleri
- Okul işletmesi ile ilgili işlerde anlamlı farklılık göstermekte midir?

Bu alt probleme ilişkin elde edilen bulgular tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanım Alanlarına İlişkin Bulgular

	Toplam	Çalışan işleri	Öğrenci işleri	Eğitim işleri	Okul İşletmesi İşleri
Ortalama	136,45	4,08	3,97	3,64	3,39
Medyan	136,00	4,00	4,00	3,56	3,25
Varyans	116,34	0,11	0,17	0,18	0,12
Standart Sapma	10,79	0,34	0,42	0,43	0,34
Minimum	116,00	3,30	3,22	3,00	2,88
Maximum	164,00	4,90	4,67	4,44	4,50
Ranj	48,00	1,60	1,44	1,44	1,63
Çarpıklık	0,45	0,17	-0,24	0,24	0,93
Basıklık	-0,03	-0,33	-1,09	-0,99	1,24

Tablo 4.1’de görüldüğü gibi dağılımların parametrik testler için gerekli olan normallik varyasyonlarının karşılayıp karşılamadığı çarpıklık katsayıları incelenerek belirlenmiştir. Bir dağılımın çarpıklık katsayısının 1 değerini altında olması dağılımından normal dağılımdan aşırı sapma göstermediği anlamına gelmektedir (Leech, Barrett, & Morgan, 2005). Araştırma kapsamında kullanılan değişkenlerin

dağılımları incelendiğinde hepsinin çarpıklık katsayılarının -1, 1 sınırının altında kaldığı gözlenmiştir. Bu durum araştırma sonucunda elde edilen verilerde parametrik testlerinin kullanılmasının uygun olduğunu göstermektedir.

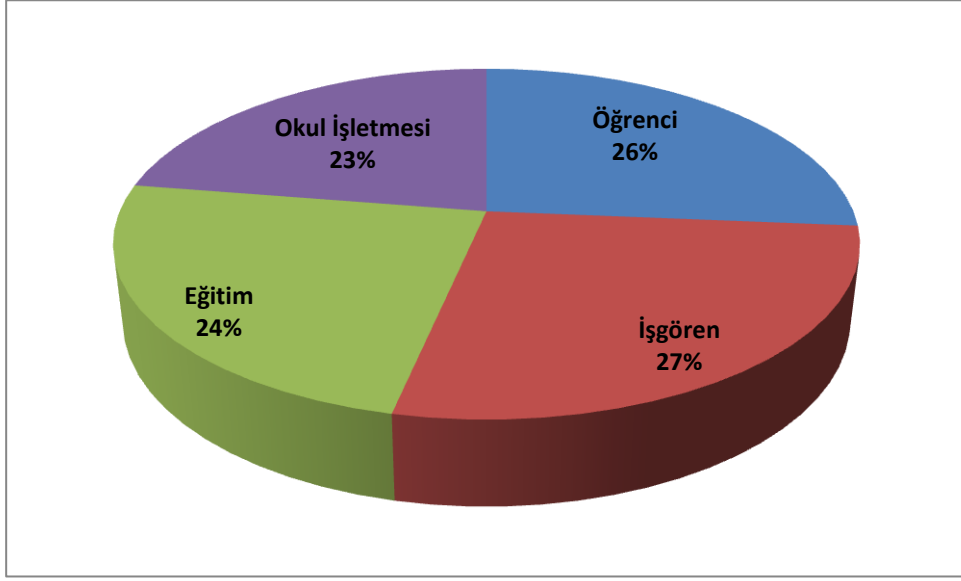
Tablo 4.2: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanım Alanlarına İlişkin Görüşleri

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı fark
Denekler arası ölçüm	24,197	79	0,306			
Hata	36,160	3	12,053	200,134	0,000	1-3, 1-4, 2-3, 2-4, 3-4
Toplam	14,274	237				
	74,631	319				

Tablo 4.2’de görüldüğü gibi yöneticilerin görüşlerine göre bilgisayar teknolojisi kullandıkları alanlar farklılık göstermektedir, $F(3, 319) = 200,134$, $p < .001$, $\eta^2 = .99$. etki büyüklüğü incelendiğinde Cohen’e göre normalden yüksek düzeyde olduğu görülmektedir(Cohen, 1988). Post hoc analizinde Bonferroni testi sonuçlarına göre yöneticiler bilgisayar teknolojisini çalışan işlerinde eğitim işleri ($p = .000$) ve okul işletmesi işlerine ($p = .000$) göre daha çok kullanmaktadır. Bununla birlikte yöneticiler bilgisayar teknolojisini öğrenci işlerinde eğitim işleri ($p = .000$) ve okul işletmesi işlerine ($p = .000$) göre daha çok kullanmaktadır. Aynı zamanda yöneticiler bilgisayar teknolojisini eğitim işlerinde okul işletmesi işlerine ($p = .000$) göre daha çok kullanmaktadır. Parametrik testlerinin kullanılmasının uygun olduğunu göstermektedir.

Bulgulara göre okul yöneticileri, bilgisayar teknolojisinin okuldaki kullanım alanlarından en fazla çalışan işlerinde ($\bar{x} = 4,08$) kullandıkları söylenebilir. Bunu sırasıyla öğrenci işleri ($\bar{x}=3,97$), eğitim işleri ($\bar{x}=3,64$) ve okul işletmesiyle ilgili işler ($\bar{x} =3,39$) izlemektedir. Bu bulgular sonucunda Şekil 4.1’deki oranlar ortaya çıkmaktadır.

Şekil 4.1: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanım Alanlara İlişkin Oranlar

Şekil 4.1’de görüldüğü gibi okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanım alanlara ilişkin oranlar %27 çalışan işleri, % 26 öğrenci işleri, % 24 eğitim işleri, %23 okul işletmesiyle ilgili işler görülmektedir.

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullandığı alanlara ilişkin görüşlerinin anlamlı farklılık gösterip göstermediği varyans analizi ile incelenmiştir.

İlk ve ortaokul yöneticileri bilgisayar teknolojilerini ne tür yönetsel işlevler için kullandıklarını belirlemek amacıyla her bir ifadenin ortalama istatistiğinden yararlanılmıştır. Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini okulda “çalışan işlerinde” kullanma sıklıkları Tablo 4.3’de gösterilmiştir.

Tablo 4.3: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerini “Çalışan İşlerinde “Kullanma Sıklıkları

Çalışan İşleri	Önem Sırası	\bar{x}	S	Sıklık Düzeyi
1. Okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi	1	4,73	0,449	Her zaman
7. Çalışan sicil defterinin hazırlanması	1	4,73	0,449	Her zaman
10. Sertifika ve diploma kayıtlarının hazırlanması	2	4,64	0,484	Her zaman
6. Çalışan izin defterinin hazırlanması	3	4,61	0,490	Her zaman
9. Yıllık, mazeret, hastalık ve aylıksız izinlerinin düzenlenmesi	4	4,39	0,539	Her zaman
3. Okul çalışanlarının ödeme işleriyle ilgili dosyaların hazırlanması, maaş bordrolarının düzenlenmesi	5	4,36	0,601	Her zaman
4. Sağlık karnelerinin düzenlenmesi, hasta sevk işlemlerinin yapılması, sağlık raporlarının kaydedilmesi	6	4,28	0,449	Her zaman
5. Okul çalışanlarının devam-devamsızlık defterinin hazırlanması	7	4,15	0,638	Çoğu zaman
2. Yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi	8	4,11	0,595	Çoğu zaman
8. Çalışan özlük dosyasının hazırlanması	9	4,10	0,608	Çoğu zaman

Tablo 4.3’de görüldüğü gibi okul yöneticilerinin görüşlerine göre bilgisayar teknolojilerini çalışan işlerinde en çok kullandıkları ilk üç işlem, “Okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi ($\bar{x} = 4.73$)”, “Çalışan izin defterinin hazırlama ($\bar{x} = 4.73$)”, “Sertifika ve diploma kayıtlarının hazırlanması ($\bar{x} = 4,61$)” işleridir. Bunun yanı sıra, bilgisayar teknolojilerini okul yöneticilerinin çalışan işlerinde en az kullandıkları ilk üç işlem, “Okul çalışanlarının devam-devamsızlık defterinin hazırlanması($\bar{x}=4,15$)”, “Yolluk,

doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi ($\bar{x}=4,11$)” “Çalışan özlük dosyasının hazırlanması ($\bar{x}=4,10$)” işleridir. Her ne kadar çalışan işleri arasında en az kullanılan işlem olsalar da bu işler ortalamaları bakımından okul işlerinde kullanma sıklıkları “çoğu zaman” olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini okulda “öğrenci işlerinde” kullanma sıklıkları Tablo 4.4’de gösterilmiştir.

Tablo 4.4: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerini “Öğrenci İşlerinde” Kullanma Sıklıkları

Öğrenci İşleri	Önem Sırası	\bar{x}	S	Sıklık Düzeyi
13. Diploma, karne, takdir ve teşekkür belgelerinin bilgisayardan hazırlanması	1	4,84	0,371	Her zaman
15. Öğrenci velilerine internet ortamından öğrencisinin durumunu izlemek üzere kullanıcı kodu ve şifresi verilmesi	2	4,81	0,393	Her zaman
14. Öğrenci karnelerinin internet ortamından verilmesi	3	4,79	0,412	Her zaman
11. Öğrencinin kayıt, nakil ve devamsızlık işlemlerinin internet ortamında yapılması	4	4,63	0,539	Her zaman
18. Okulun yetki verdiği öğretmenlerin kendi öğrencilerine ait not bilgilerini internete bağlı herhangi bir yerden girebilmesi	5	4,44	0,499	Her zaman
19. Öğretmenin öğrenci hakkındaki görüş ve yorumlarının veli tarafından internet sayfasında izlenmesi	6	4,18	0,444	Çoğu zaman
16. İnternet aracılığı ile okul bilgilerinin, okula ait duyuru ve ilanların görülebilmesi	7	4,14	0,631	Çoğu zaman
12. Öğrenci notlarının elektronik posta ile veliye ulaştırılması	8	3,86	0,595	Çoğu zaman
17. Öğrencinin sınıf, ilçe ve il genelinde başarı İstatistiklerinin istenildiğinde veli tarafından izlenmesi	9	3,36	0,601	Bazen

Tablo 4.4’de görüldüğü gibi okul yöneticilerinin görüşlerine göre bilgisayar teknolojilerini öğrenci işlerinde en çok kullandıkları ilk üç işlem, “diploma, karne, takdir ve teşekkür belgelerinin bilgisayardan hazırlanması ($\bar{x} = 4.84$)”, “Öğrenci velilerine internet ortamından öğrencisinin durumunu izlemek üzere kullanıcı kodu ve şifresi verilmesi ($\bar{x} = 4.81$)”, “Öğrenci karnelerinin internet ortamından verilmesi ($\bar{x} = 4.79$)” işleridir.

Bilgisayar teknolojilerini okul yöneticilerinin öğrenci işlerinde en az kullandıkları ilk üç işlem ise “İnternet aracılığı ile okul bilgilerinin, okula ait duyuru ve ilanların görülebilmesi ($\bar{x} = 4,14$)”, “Öğrenci notlarının elektronik posta ile veliye ulaştırılması ($\bar{x} = 3,86$)”, “Öğrencinin sınıf, ilçe ve il genelinde başarı istatistiklerinin istenildiğinde veli tarafından izlenmesi ($\bar{x} = 3,36$)” işleridir. Genel olarak öğrenci işleri ile ilgili işlerde okul yöneticilerin bilgisayarı kullanma sıklıkları “her zaman” sıklığındadır. Yalnızca, “öğrencinin sınıf, ilçe ve il genelinde başarı istatistiklerinin istenildiğinde veli tarafından izlenmesi ($\bar{x} = 3,36$)” işlerinde bilgisayarı okul yöneticileri “bazen” sıklığında kullanmaktadırlar.

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini okulda “eğitim işlerinde” kullanma sıklıkları Tablo 4.5’de gösterilmiştir.

Tablo 4.5: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerini “Eğitim İşlerinde” Kullanma Sıklıkları

Eğitim İşleri	Önem Sırası	\bar{x}	S	Sıklık Düzeyi
21. Ders dağıtım programının hazırlanması	1	4,84	0,371	Her zaman
28. Disiplin Kurulu karar dosyasının ve öğretmenler kurulu dosyasının hazırlanması	2	4,70	0,461	Her zaman
20. Öğretim yükü ve öğretmenlerin belirlenmesi	3	4,48	0,551	Her zaman
25. Şube rehber veya sınıf öğretmenlerinin görevlendirilmesi ve nöbet hizmetleri ile ilgili çalışmaların düzenlenmesi	4	4,26	0,497	Her zaman
26. Okul aile birliği çalışmaları dosyasının hazırlanması	5	4,21	0,469	Her zaman
22. Genel, zümre ve şube öğretmenler kurulu toplantı kayıtlarının hazırlanması	6	4,19	0,658	Çoğu zaman
24. Yıllık ders dağıtım çizelgesi dosyasının hazırlanması	7	4,14	0,568	Çoğu zaman
27. Veli öğretmen toplantıları dosyasının hazırlanması	8	4,13	0,582	Çoğu zaman
23. Kütüphanenin düzenlenmesi, yönetilmesi ve online olarak okul kütüphanesine girebilme	9	2,53	0,900	Nadiren

Okul yöneticilerinin görüşlerine göre bilgisayar teknolojilerini eğitim işlerinde en çok kullandıkları ilk üç işlem, “Ders dağıtım programının hazırlanması ($\bar{x} = 4.84$)”, “Disiplin kurulu karar dosyasının ve öğretmenler kurulu dosyasının hazırlanması ($\bar{x} = 4.70$)” , “Öğretim yükü ve öğretmenlerin belirlenmesi ($\bar{x} = 4.48$)” ve işleridir.

Bilgisayar teknolojilerini okul yöneticilerinin eğitim işlerinde en az kullandıkları ilk üç işlem ise “Yıllık ders dağıtım çizelgesi dosyasının hazırlanması ($\bar{x} = 4,14$)” , “veli

öğretmen toplantıları dosyasının hazırlanması ($\bar{x} = 4.13$)” ve “Kütüphanenin düzenlenmesi, yönetilmesi ve online olarak okul kütüphanesine girebilme ($\bar{x} = 2.53$)” işleridir. Genel olarak eğitim işleri ile ilgili işlerde okul yöneticilerin bilgisayar kullanma sıklıkları “her zaman” sıklığındadır. Yalnızca, “kütüphanenin düzenlenmesi, yönetilmesi ve online olarak okul kütüphanesine girebilme ($\bar{x} = 2.53$) işlerinde bilgisayar okul yöneticileri “nadiren” sıklığında kullanmaktadırlar.

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini okulda “okul işletmesi ile ilgili işlerde” kullanma sıklıkları Tablo 4.6’da gösterilmiştir.

Tablo 4.6: Yönetici Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerini “Okul İşletmesi İşlerinde ”Kullanma Sıklıkları

Okul İşletmesi İşleri	Önem Sırası	\bar{x}	S	Sıklık Düzeyi
36. Taşınır mal (TIF) kayıt ve silme işlemlerinin internet ortamında yapılması	1	4,73	0,449	Her zaman
35. Taşınır mal (TIF) sayım ve devir tutanakları ile dosyasının kaydedilmesi	2	4,69	0,466	Her zaman
29. Gelen evrak ve giden evrak yazılar dosyasının düzenlenmesi ve işlenmesi	3	4,68	0,471	Her zaman
34. Maaş ve ücret bordroları dosyasının düzenlenmesi	4	3,49	0,693	Çoğu zaman
31. Okul bütçesinin hazırlanması ve ödenek alımı ile ödemelerin düzenlenmesi	5	3,10	0,722	Bazen
33. Personel maaş ve ücret defterinin hazırlanması	6	2,74	1,003	Bazen
30. Arşiv düzenlemelerinin yapılması	7	2,61	0,787	Bazen
32. Kantin ve çay ocağı çalışmalarının düzenlenmesi	8	2,41	0,610	Nadiren

Bilgisayar teknolojilerini okul işletmesi ile ilgili işlerde okul yöneticilerinin en çok kullandıkları ilk üç işlem, “taşınır mal (TIF) kayıt ve silme işlemlerinin internet

ortamında yapılması ($\bar{x} = 4,73$)”, “taşınır mal (TIF) sayım ve devir tutanakları ile dosyasının kaydedilmesi ($\bar{x} = 4,69$)” ve “gelen evrak ve giden evrak yazılar dosyasının düzenlenmesi ve işlenmesi ($\bar{x} = 4,68$)” işleridir.

Bilgisayar teknolojilerini okul yöneticilerinin okul işletmesi ile ilgili işlerde en az (nadiren) kullandıkları ilk üç işlem ise “kantin ve çay ocağı çalışmalarının düzenlenmesi ($\bar{x} = 2,41$)”, “arşiv düzenlemelerinin yapılması ($\bar{x} = 2,61$)” ve “personel maaş ve ücret defterinin hazırlanması ($\bar{x} = 2,74$)” işleridir.

4.2. İLK VE ORTAOKUL YÖNETİCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

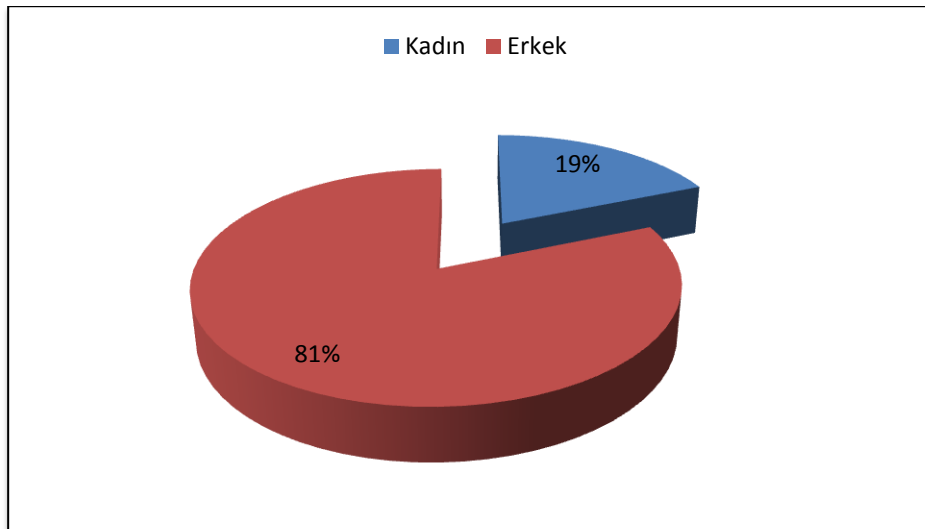
İlk ve orta okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerinden kullanma düzeyleri ;

- Cinsiyetlerine,
- Yaşlarına,
- Branşlarına,
- Yöneticilikteki kıdem durumlarına,

4.2.1.CİNSİYET

Bulgulara göre ilk ve ortaokullarda görev yapan okul yöneticilerinin %81’i erkek, %19’u kadındır.

Şekil 4.2: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Cinsiyet Değişkeni Oranı

İlk ve ortaokul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, non-parametrik testlerden ilişkisiz ölçümler için Mann Whitney U testi yapılmıştır.

Tablo 4.7: Cinsiyet değişkenine göre okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerinden yararlanma düzeyleri arasındaki fark

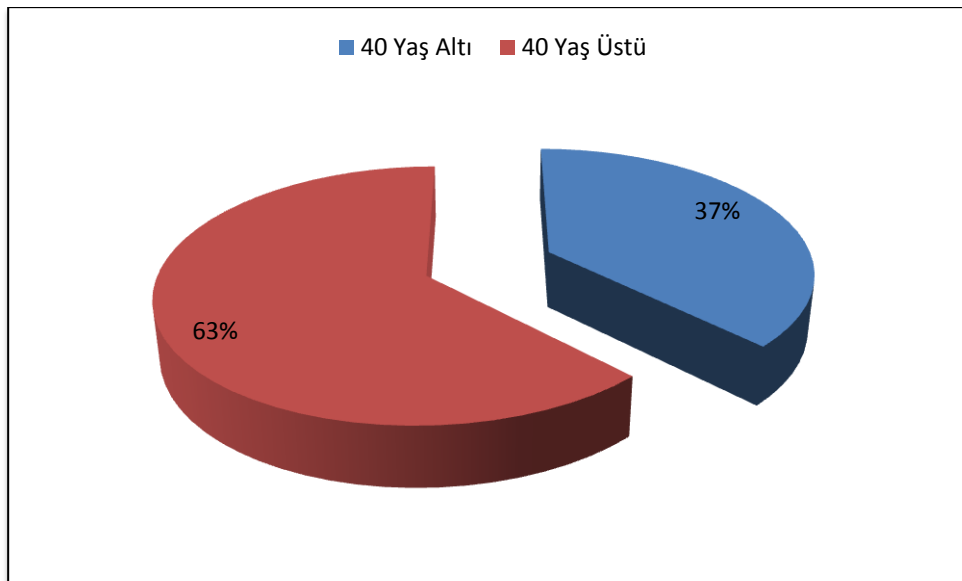
	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kadın	15	38,27	574	454	0,679
Erkek	65	41,02	2666		

Tablo 4.7 incelendiğinde, analiz sonucunda ilk ve ortaokul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerine ilişkin ölçümlerde kadınların ortalaması ile erkeklerin ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

4.2.2. YAŞ

İlk ve ortaokul yöneticilerinin yaşa göre oranları Şekil 4.3’de verilmektedir. Şekil 4.3’de görüldüğü gibi, okul yöneticilerinin %63’ü 40 yaş ve üzerindeyken, %37’si 40 yaşının altındadır.

Şekil 4.3: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Yaş Değişkeni Oranı

İlk ve ortaokul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerinin yaşa göre farklılık gösterip göstermediği, ilişkisiz örneklemeler t testi ile incelenmiştir.

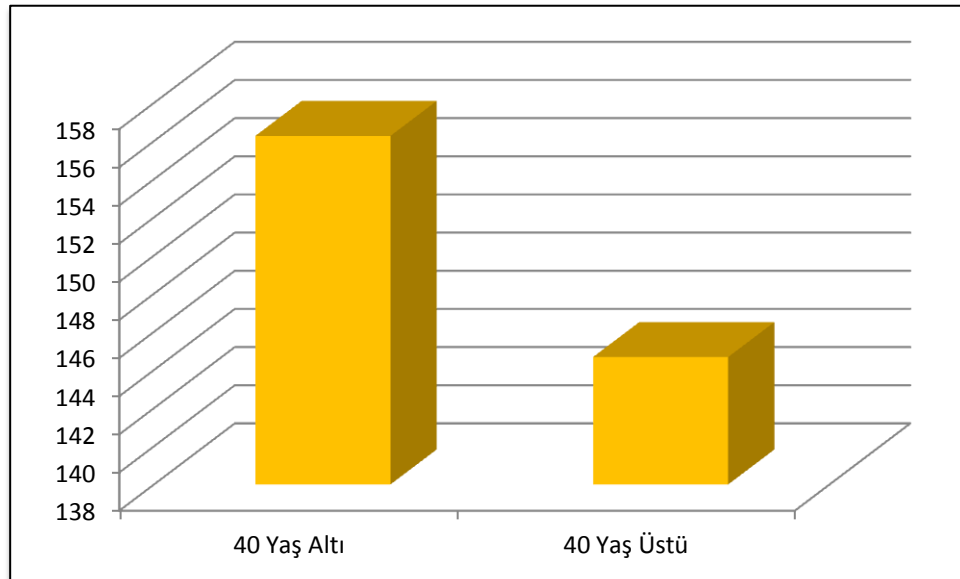
Tablo 4.8: Yaş Değişkenine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Arasındaki Fark

Toplam	N	\bar{X}	s	sd	t	p
40 yaş altı	30	156,27	7,72	78	6,187	,000
40 yaş üstü	50	144,68	8,33			

Tablo 4.8’de görüldüğü gibi, okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeylerine ilişkin ölçümlerde 40 yaş altındaki yöneticilerin ortalamasıyla ($\bar{X} = 156,27$, $s = 7,72$) 40 yaş üstündeki yöneticilerin görüşleri ortalaması ($\bar{X} = 144,68$, $s = 8,33$) arasında idareciler aleyhine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır, $t(78) = 6,187$, $p < 0,001$.

40 yaşının üstündeki ve altındaki yöneticilerin bilgisayar kullanma düzeyleri Şekil 4.4’ de gösterilmiştir.

Şekil 4.4: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Yaş Göre Bilgisayar Kullanma Oranı

4.2.3. BRANŞ

İlk ve ortaokul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerinin branşa göre farklılık gösterip göstermediği ilişkisiz örneklem t testi ile incelenmiştir.

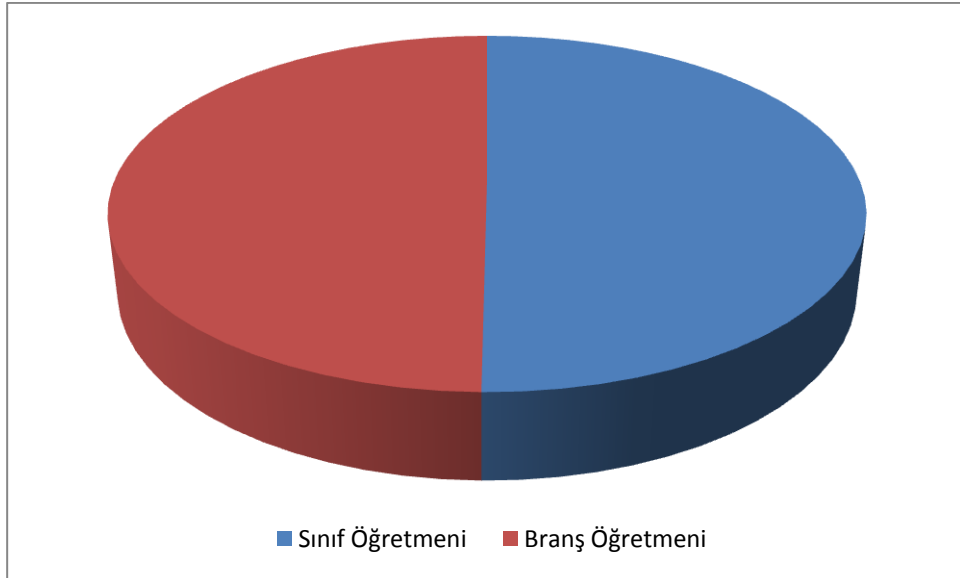
Tablo 4.9: Branş Değişkenine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Arasındaki Fark

Toplam	N	\bar{X}	s	sd	t	p
Sınıf öğretmeni	50	149,46	9,77	78	0,508	,613
Branş öğretmeni	30	148,30	10,08			

Tablo 4.9 incelendiğinde, okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeylerine ilişkin ölçümlerde sınıf öğretmenliği kökenli yöneticilerin ortalamasıyla ($\bar{X} = 149.46$, $s = 9.77$), branş öğretmenliği kökenli yöneticilerin görüşleri ortalaması ($\bar{X} = 148.30$, $s = 10.08$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı ($t(78) = 0.508$, $p > 0.001$) görülmektedir.

Yöneticilerin branş ya da sınıf öğretmeni olmasının bilgisayar kullanımına etkisinde anlamlı fark olmadığı Şekil 4.5’de görülmektedir.

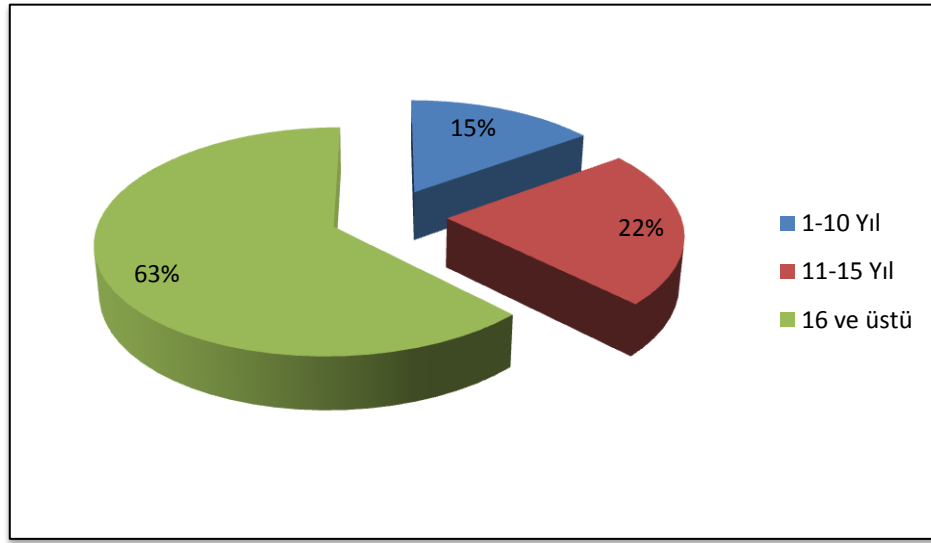
Şekil 4.5: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Branş Değişkeni Oranı

4.2.4. YÖNETİCİLİKTE KIDEM DURUMLARI

İlk ve ortaokul yöneticilerinin kıdem durumlarına göre bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerinin farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi için yöneticilerin kıdem durumları 3 kategoride incelenmiştir. Bulgulara göre, yöneticilerin % 63'ü 16 yıl ve üstü, %22'si 11-15 yıl, %15'i ise 1-10 yıl kıdeme sahiptirler. Şekil 4.6'da ilk ve ortaokul yöneticilerinin kıdem değişkeni oranları gösterilmiştir.

Şekil 4.6: İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Kıdem Değişkeni Oranı

İlk ve ortaokul yöneticilerinin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerinin kıdem durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, örneklemdaki yönetici kıdem gruplarının sayıları normallik varsayımlarını karşılamadığı için non-parametrik testlerden Kruskal-Wallis testi yapılmıştır.

Tablo 4.10: Kıdem Değişkenine Göre Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Arasındaki Fark

kıdem	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p	Anlamlı fark
Toplam						
1(1-10 yıl)	12	49,458	2	30,57	0.00	1-3, 2-3
2(11-15 yıl)	18	63,889				
3(16 ve üstü)	50	29,930				

Tablo 4.10'da görüldüğü gibi, yöneticilerin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri kıdem durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. Gruplar arasındaki

farklar Kruskal-Wallis testiyle incelendiğinde yöneticilerden 3.kategorinin bilgisayar teknolojisini 2 (p = .000) ve 1.(p = .000) kategoriden daha az kullandığı görülmektedir.

4.3. OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ ARASINDA FARKLILIKLARLA İLGİLİ BULGULAR

Okul yöneticileri ve öğretmen görüşleri arasında çalışan işleri, öğrenci işleri, eğitim işleri, okul işletmesiyle ilgili işlerde anlamlı farklılıklar göstermekte midir?

İlk ve ortaokullarda yöneticilerin bilgisayar kullanma düzeylerini değerlendirmek için öğretmen görüşlerine başvurularak, aynı anketle yöneticilerini değerlendirmeleri istenmiştir. Yapılan analizler sonucu aşağıdaki bulgular ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.11 : Okul Yöneticileri ve Öğretmen Görüşleri Arasında Farklılıklarla İlgili Görüşler

	Görevi	N	\bar{X}	S	Standart Hata
Çalışan İşleri	Yönetici	80	4,41	0,32	0,04
	Öğretmen	241	3,98	0,26	0,02
Öğrenci İşleri	Yönetici	80	4,34	0,27	0,03
	Öğretmen	241	3,84	0,38	0,02
Eğitim İşleri	Yönetici	80	4,16	0,27	0,03
	Öğretmen	241	3,47	0,31	0,02
Okul İşletmesi İşleri	Yönetici	80	3,55	0,49	0,05
	Öğretmen	241	3,34	0,26	0,02
Toplam	Yönetici	80	149,03	9,84	1,10
	Öğretmen	241	132,28	7,29	0,47

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullandığı alanlara ilişkin yöneticilerin ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılık olup olmadığı ilişkisiz örneklemeler t testi ile analiz edilmiştir.

a) Çalışan İşleri

Tablo 4.12: Çalışan İşlerine İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri Farkı İçin İlişkisiz Örneklem t Testi Sonuçları

Çalışan işleri	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Yönetici	80	4,41	0,32	319	12,038	,000
Öğretmen	241	3,97	0,26			

Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini çalışan işlerinde kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleri ortalamasıyla ($\bar{X} = 4.41$, $s = 0.32$) öğretmen görüşleri ortalaması ($\bar{X} = 3.97$, $s = 0.26$) arasında yöneticiler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır, $t(319) = 12.038$, $p < 0.001$.

Tablo 4.13: Yöneticilerle Öğretmenlerin İş Gören İşleriyle İlgili Görüşleri

Çalışan İşleri	Yönetici		Öğretmen	
	\bar{x}	Sıklık Düzeyi	\bar{x}	Sıklık Düzeyi
1. Okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi	4,73	Her zaman	4,00	Çoğu zaman
2. Yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi	4,11	Çoğu zaman	3,37	Çoğu zaman
3. Okul çalışanlarının ödeme işleriyle ilgili dosyaların hazırlanması, maaş bordrolarının düzenlenmesi	4,36	Her zaman	3,80	Çoğu zaman
4. Sağlık karnelerinin düzenlenmesi, hasta sevk işlemlerinin yapılması, sağlık raporlarının kaydedilmesi	4,28	Her zaman	4,33	Her zaman
5. Okul çalışanlarının devam-devamsızlık defterinin hazırlanması	4,15	Çoğu zaman	3,69	Çoğu zaman
6. Çalışan izin defterinin hazırlanması	4,61	Her zaman	3,91	Çoğu zaman
7. Çalışan sicil defterinin hazırlanması	4,73	Her zaman	4,20	Çoğu zaman
8. Çalışan özlük dosyasının hazırlanması	4,10	Çoğu zaman	3,69	Çoğu zaman
9. Yıllık, mazeret, hastalık ve aylıksız izinlerinin düzenlenmesi	4,39	Her zaman	4,39	Her zaman
10. Sertifika ve diploma kayıtlarının hazırlanması	4,64	Her zaman	4,38	Her zaman

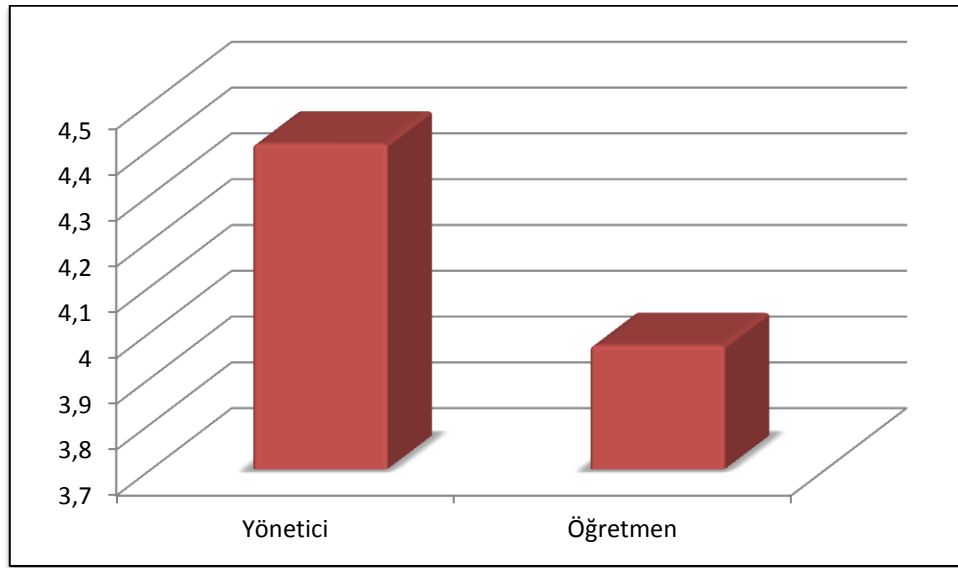
Yöneticilerle öğretmenlerin çalışan işleriyle ilgili görüşleri tablo 4.13’de gösterilmiştir. Bulgulara göre, yöneticiler bilgisayar teknolojisini en çok “Okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi ($\bar{X} = 4,73$)” ve “Çalışan sicil defterinin hazırlanması ($\bar{X} = 4,73$)” işlerinde kullandıkları düşünürken, öğretmenler yöneticilerin en çok “Yıllık, mazeret,

hastalık ve aylıksız izinlerinin düzenlenmesi ($\bar{X} = 4,39$)” işlerinde kullandığı düşünülmektedir.

Okul yöneticileri bilgisayar teknolojilerini çalışan ile ilgili işlerde en az “Çalışan özlük dosyasının hazırlanması ($\bar{x} = 4,10$)” işlerinde kullandığını düşünürken, öğretmenler “Yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi($\bar{x} = 3,37$)” işlerinde kullanıldığını düşünülmektedir. Yöneticilerin çalışan işleriyle ilgili işleri kullanma sıklıkları çoğunlukla “her zaman” olurken, öğretmenlere göre “çoğu zaman” olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

Yöneticilerle öğretmenlerin çalışan işleriyle ilgili görüşleri arasındaki fark Şekil 4.7’de gösterilmiştir.

Şekil 4.7: Yöneticilerle Öğretmenlerin Çalışan İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark

b) Öğrenci İşleri

Tablo 4.14: Yöneticilerle öğretmenlerin öğrenci işleriyle ilgili görüşleri arasındaki fark

Öğrenci işleri	N	\bar{X}	s	sd	t	p
Yönetici	80	4,34	0,27	319	10,717	,000
Öğretmen	241	3,84	0,38			

Tablo 4.14’de görüldüğü gibi okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini öğrenci işlerinde kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleri ortalamasıyla ($\bar{X} = 4.34$, $s = 0.27$) öğretmen görüşleri ortalaması ($\bar{X} = 3.84$, $s = 0.38$) arasında yöneticiler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır, $t(319) = 10.717$, $p < 0.001$.

Tablo 4.15: Yöneticilerle Öğretmenlerin Öğrenci İşleriyle İlgili Görüşleri

Öğrenci İşleri	Yönetici		Öğretmen	
	\bar{x}	Sıklık Düzeyi	\bar{x}	Sıklık Düzeyi
11. Öğrencinin kayıt, nakil ve devamsızlık işlemlerinin internet ortamında yapılması	4,63	Her zaman	4,23	Her zaman
12. Öğrenci notlarının elektronik posta ile veliye ulaştırılması	3,86	Çoğu zaman	2,53	Nadiren
13. Diploma, karne, takdir ve teşekkür belgelerinin bilgisayardan hazırlanması	4,84	Her zaman	4,54	Her zaman
14. Öğrenci karnelerinin internet ortamından verilmesi	4,79	Her zaman	4,92	Her zaman
15. Öğrenci velilerine internet ortamından öğrencisinin durumunu izlemek üzere kullanıcı kodu ve şifresi verilmesi	4,81	Her zaman	4,77	Her zaman
16. İnternet aracılığı ile okul bilgilerinin, okula ait duyuru ve ilanların görülebilmesi	4,14	Çoğu zaman	3,76	Çoğu zaman
17. Öğrencinin sınıf, ilçe ve il genelinde başarı istatistiklerinin istenildiğinde veli tarafından izlenmesi	3,36	Bazen	2,46	Nadiren
18. Okulun yetki verdiği öğretmenlerin kendi öğrencilerine ait not bilgilerini internete bağlı herhangi bir yerden girebilmesi	4,44	Her zaman	4,39	Her zaman
19. Öğretmenin öğrenci hakkındaki görüş ve yorumlarının veli tarafından internet sayfasında izlenmesi	4,18	Çoğu zaman	3,00	Bazen

Yöneticilerle öğretmenlerin öğrenci işleriyle ilgili görüşleri tablo 4.15’de gösterilmiştir. Bulgulara göre, yöneticiler bilgisayar teknolojisini en çok “Diploma,

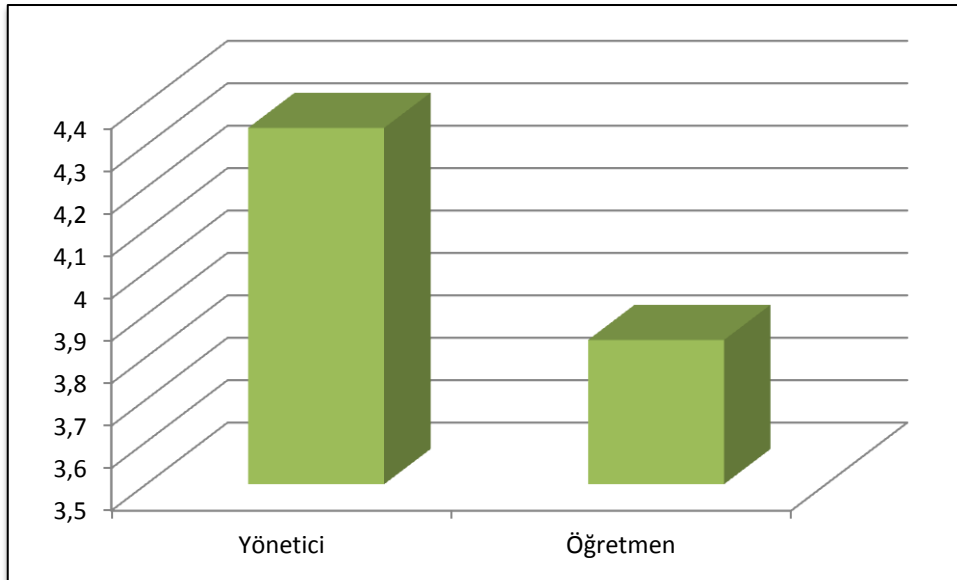
karne, takdir ve teşekkür belgelerinin bilgisayardan hazırlanması ($\bar{X} = 4,84$)” işlerinde kullandıklarını düşünürken, öğretmenler yöneticilerin en çok “Öğrenci karnelerinin internet ortamından verilmesi ($\bar{X} = 4,92$)” işlerinde kullandıklarını düşünmektedirler.

Okul yöneticileri, bilgisayar teknolojilerini öğrenci ile ilgili işlerde en az “Öğrencinin sınıf, ilçe ve il genelinde başarı istatistiklerinin istenildiğinde veli tarafından izlenmesi ($\bar{X} = 3,86$)” işlerinde kullandığını düşünürken öğretmenlerde aynı görüşü paylaşmışlardır.

Bilgisayar teknolojilerini öğrenci ile ilgili işlerde kullanma sıklıklarına bakıldığında yönetici ve öğretmen cevaplarının çoğu birbiriyle örtüşmektedir. Ancak “Öğrenci notlarının elektronik posta ile veliye ulaştırılması” işiyle ilgili işlerde bilgisayar teknolojilerini yöneticiler “çoğu zaman” kullandıklarını düşünürken, aynı işle ilgili öğretmenler yöneticilerin “nadiren” kullandıklarını belirttikleri gözden kaçmamalıdır.

Yöneticilerle öğretmenlerin öğrenci işleriyle ilgili görüşleri arasındaki fark Şekil 4.8’de gösterilmiştir.

Şekil 4.8: Yöneticilerle Öğretmenlerin Öğrenci İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark

c) Eğitim İşleri

Tablo 4.16: Yöneticilerle öğretmenlerin eğitim işleriyle ilgili görüşleri arasındaki

Eğitim işleri	N	\bar{X}	s	sd	t	p
Yönetici	80	4,16	0,27	319	17,721	,000
Öğretmen	241	3,47	0,31			

Tablo 4.16’da görüldüğü gibi, okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini eğitim işlerinde kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleri ortalamasıyla ($\bar{X} = 4.16$, $s = 0.27$) öğretmen görüşleri ortalaması ($\bar{X} = 3.47$, $s = 0.31$) arasında idareciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır, $t(319) = 17.721$, $p < 0.001$.

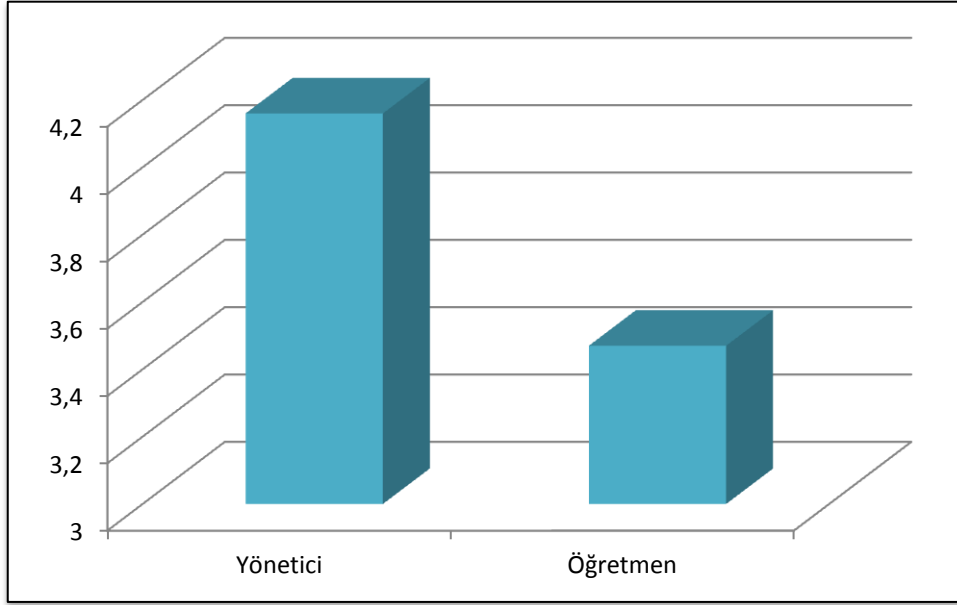
Tablo 4.17: Yöneticilerle Öğretmenlerin Eğitim İşleriyle İlgili Görüşleri

Eğitim İşleri	Yönetici		Öğretmen	
	\bar{x}	Sıklık Düzeyi	\bar{x}	Sıklık Düzeyi
20. Öğretim yükü ve öğretmenlerin belirlenmesi	4,48	Her zaman	3,45	Çoğu zaman
21. Ders dağıtım programının hazırlanması	4,84	Her zaman	4,38	Her zaman
22. Genel, zümre ve şube öğretmenler kurulu toplantı kayıtlarının hazırlanması	4,19	Çoğu zaman	3,70	Çoğu zaman
23. Kütüphanenin düzenlenmesi, yönetilmesi ve online olarak okul kütüphanesine girebilme	2,53	Nadiren	1,84	Nadiren
24. Yıllık ders dağıtım çizelgesi dosyasının hazırlanması	4,14	Çoğu zaman	3,93	Çoğu zaman
25. Şube rehber veya sınıf öğretmenlerinin görevlendirilmesi ve nöbet hizmetleri ile ilgili çalışmaların düzenlenmesi	4,26	Her zaman	4,00	Çoğu zaman
26. Okul aile birliği çalışmaları dosyasının Hazırlanması	4,21	Her zaman	3,22	Bazen
27. Veli öğretmen toplantıları dosyasının hazırlanması	4,13	Çoğu zaman	3,16	Bazen
28. Disiplin kurulu karar dosyasının ve öğretmenler kurulu dosyasının hazırlanması	4,70	Her zaman	3,53	Çoğu zaman

Yöneticilerle öğretmenlerin eğitim işleriyle ilgili görüşleri arasındaki fark tablo 4.17’ de gösterilmiştir. Bulgulara göre, yöneticiler bilgisayar teknolojisini en çok “Ders dağıtım programının hazırlanması ($\bar{X} = 4,84$)” işlerinde kullandığını düşünürken öğretmenler de aynı görüşü paylaşmıştır ($\bar{X} = 4,38$) . Okul yöneticileri, bilgisayar teknolojilerini eğitim ile ilgili işlerde en az “Kütüphanenin düzenlenmesi, yönetilmesi ve online olarak okul kütüphanesine girebilme ($\bar{X} = 2,53$)” kullandıkları görülürken, öğretmenler de aynı görüşü paylaşmışlardır ($\bar{X} = 1,84$).

Şekil 4.9’da yöneticilerle öğretmenlerin eğitim işleriyle ilgili görüşleri arasındaki fark grafikte gösterilmiştir.

Şekil 4.9: Yöneticilerle Öğretmenlerin Eğitim İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark

d) Okul İşletmesi İşleri

Tablo 4.18: Yöneticilerle Öğretmenlerin Okul İşletmesi İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark

Okul İşletmesi	N	\bar{X}	s	sd	t	p
Yönetici	80	3,55	0,49	319	5,076	,000
Öğretmen	241	3,34	0,26			

Tablo 4.18’de görüldüğü gibi okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini okul işletmesi işlerinde kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleri ortalamasıyla ($\bar{X} = 3,55$, $s = 0,49$) öğretmen görüşleri ortalaması ($\bar{X} = 3,34$, $s = 0,26$) arasında idareciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır, $t(319) = 5,076$, $p < 0,001$.

Tablo 4.19: Yöneticilerle Öğretmenlerin Okul İşletmesi İşleriyle İlgili Görüşleri

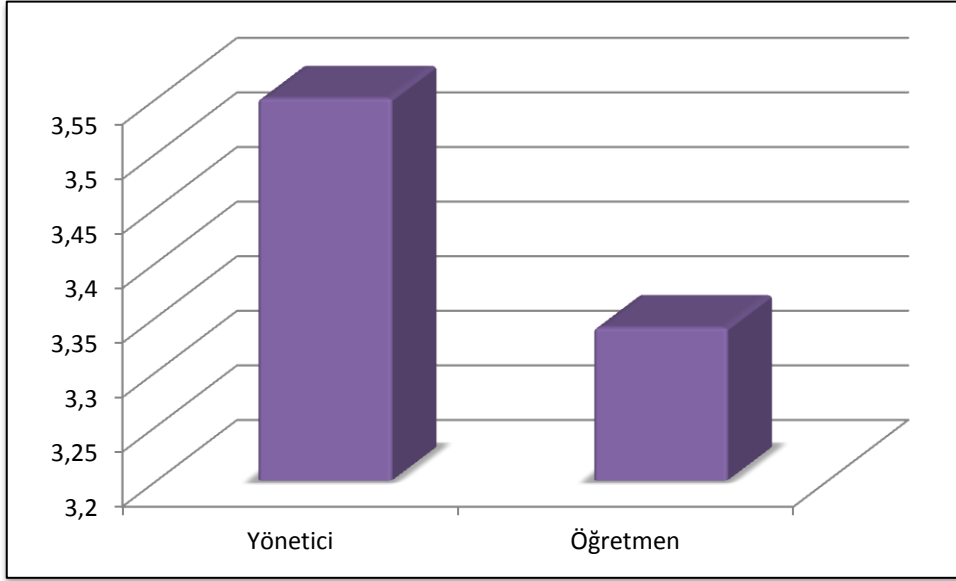
Okul İşletmesi İşleri	Yönetici		Öğretmen	
	\bar{x}	Sıklık Düzeyi	\bar{x}	Sıklık Düzeyi
29. Gelen evrak ve giden evrak yazılar dosyasının düzenlenmesi ve işlenmesi	4,68	Her zaman	4,54	Her zaman
30. Arşiv düzenlemelerinin yapılması	2,61	Bazen	1,84	Nadiren
31. Okul bütçesinin hazırlanması ve ödenek alımı ile ödemelerin düzenlenmesi	3,10	Bazen	3,16	Bazen
32. Kantin ve çay ocağı çalışmalarının düzenlenmesi	2,41	Nadiren	1,61	Hiçbir zaman
33. Personel maaş ve ücret defterinin hazırlanması	2,74	Bazen	3,09	Bazen
34. Maaş ve ücret bordroları dosyasının düzenlenmesi	3,49	Çoğu zaman	3,93	Çoğu zaman
35. Taşınır mal (TIF) sayım ve devir tutanakları ile dosyasının kaydedilmesi	4,69	Her zaman	4,23	Her zaman
36. Taşınır mal (TIF) kayıt ve silme işlemlerinin internet ortamında yapılması	4,73	Her zaman	4,30	Her zaman

Yöneticilerle öğretmenlerin okul işletmesi işleriyle ilgili görüşleri arasındaki fark tablo 4.19’da gösterilmiştir. Bulgulara göre, yöneticiler bilgisayar teknolojisini en çok “Taşınır mal (TIF) kayıt ve silme işlemlerinin internet ortamında yapılması ($\bar{X} = 4,73$)” işlerinde kullandıkları düşünürken; öğretmenler, yöneticilerin bilgisayar teknolojisini en çok “Gelen evrak ve giden evrak yazılar dosyasının düzenlenmesi ve işlenmesi ($\bar{X} = 4,54$)” işlerinde kullandıklarını düşünmektedirler.

Okul yöneticileri, bilgisayar teknolojilerini eğitim ile ilgili işlerde en az “Kantin ve çay ocağı çalışmalarının düzenlenmesi ($\bar{X} = 2,41$)” işleriyle ilgili kullanırken öğretmenler de aynı görüşü paylaşmaktadırlar ($\bar{X} = 1,61$).

Yöneticilerle öğretmenlerin okul işletmesi işleriyle ilgili görüşleri arasındaki fark Şekil 4.10’da gösterilmiştir.

Şekil 4.10: Yöneticilerle Öğretmenlerin Okul İşletmesi İşleriyle İlgili Görüşleri Arasındaki Fark

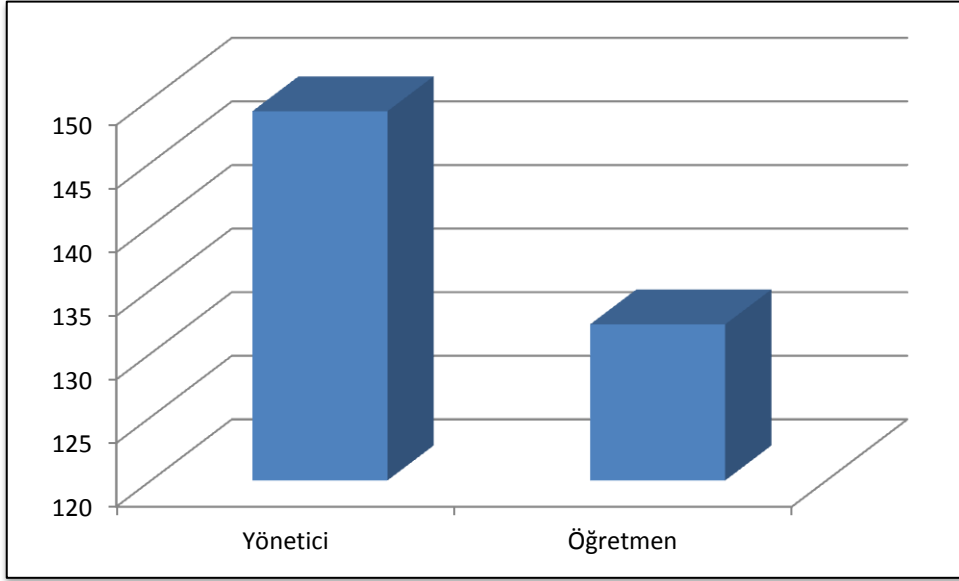
Tablo 4.20: Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleri

Toplam	N	\bar{X}	s	sd	t	p
Yönetici	80	149,03	9,84	319	16,236	,000
Öğretmen	241	132,27	7,29			

Tablo 4.20’de görüldüğü gibi okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleri ortalamasıyla ($\bar{X} = 149.03$, $s = 9.84$) öğretmen görüşleri ortalaması ($\bar{X} = 132.27$, $s = 7.29$) arasında idareciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır, $t(319)= 16.236$, $p<0.001$.

Yöneticilerle öğretmenlerin tüm boyutlarla ilgili görüşleri arasındaki fark Şekil 4.11’de gösterilmiştir.

Şekil 4.11: Yöneticilerle Öğretmenlerin Tüm Boyutlarla İlgili Görüşleri Arasındaki Fark

BÖLÜM 5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sürecinden elde edilen bulgular tartışılmakta, sonuçlar ve bu sonuçlar kapsamında uygulayıcılar ile araştırmacılar için bazı önerilere yer verilmektedir.

5.1. TARTIŞMA

Bu araştırmada, resmi ilk ve ortaokullarda görev yapmakta olan yöneticilerin; bilgisayar teknolojisini kullanma alanları ve kullanım alanlarının cinsiyetlerine, yaşlarına, branşlarına, yöneticilikteki kıdem durumlarına, yöneticilikteki görevlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bölümde araştırmaya ilişkin bulgular alanyazınla desteklenerek ve yorumlanarak verilmektedir.

Araştırmanın birinci alt problemi doğrultusunda elde edilen bulgulara göre, ilk ve ortaokullarda görev yapmakta olan yöneticilerin bilgisayar teknolojisini en fazla çalışan işlerinde kullandıkları görülmüştür. Bunu sırasıyla öğrenci işleri, eğitim işleri ve okul işletmesiyle ilgili işler izlediği tespit edilmiştir. Çetin (2008) tarafından yaptığı araştırmada, okul yöneticilerin kıdemlerine göre iş gören (çalışan) işlerinde bilgisayar teknolojisinden yararlanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulgusunu elde etmiştir. Can (2007) araştırmasında, yöneticilerin, personel (çalışan) işlerinde çoğunlukla kendilerini yeterli gördükleri görüşünü saptamıştır. Yılmaz (2010) tarafından yapılan araştırmada, bilişim teknolojilerinin kullanılmasının örgütte önemli faydalar sağladığı; bilişim teknolojilerinin eğitim alanında da önemli ölçüde kullanıldığı; okul yönetim sistemlerinde öğretmen ve öğrencilere ait tüm bilgilerin takip edilebildiği; bu sistemlerin bürokratik işlemlerin çok daha hızlı ve hatasız yapılmasını sağladığı, okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerine bakışı ve bilişim teknolojilerini kullanmasının okuldaki işleyişi de etkilediği; bilişim teknolojilerindeki gelişmeleri yakından takip edip bunları okullarına aktaran okul yöneticilerinin işleri geleneksel yöneticilere göre daha düzenli, hızlı ve verimli yürüdüğü belirtilmektedir. Açar (2009) tarafından yapılan araştırmada, okul yönetimde kullandıkları teknolojilerin onların hem işlerini kolaylaştırdığını, hem de eğitimin kalitesini artırdığını belirtmiştir. Okul yönetiminin her alanında bilişim teknolojilerinden faydalanma, çağdaş bir eğitim için

okul yöneticilerinde önemli görülmektedir. Araştırmalarda elde edilen bulgular bu araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Bu araştırmanın ve alanyazın bulgularına göre, yöneticilerin bilgisayar teknolojilerini çalışan işlerinde en çok kullandıkları ilk üç işlem, okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işleri, çalışan izin defterinin hazırlama, sertifika ve diploma kayıtlarının hazırlanması olarak bilgisayar teknolojisini kullanma sıklıkları tespit edilmiştir. Bilgisayar teknolojisinin çalışan işlerinde en çok kullanıldığı iş, okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme, çalışan izin defterinin hazırlanması çıkmasının nedeni, son zamanlarda bu işlemlerin MEBBİS (Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi) üzerinden yapılmasının zorunluluk haline gelmesinden kaynakladığı söylenebilir. Bilgisayar teknolojilerini okul yöneticilerinin çalışan işlerinde en az kullandıkları ilk üç işlem, okul çalışanlarının devam-devamsızlık defterinin hazırlanması, yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi, çalışan özlük dosyasının hazırlanması olarak tespit edilmiştir. Bulgular, yöneticilerin çalışanların devam-devamsızlığı işlerken bilgisayar teknolojisi yerine hala geleneksel yöntemleri tercih ettiğini göstermektedir. Yöneticilerin yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi gibi işlerle sık karşılaşmadığı için, bu işleri kullanma düzeylerinin düşük çıktığı söylenebilir. Ayrıca çalışanların özlük dosyaları, bir klasör içine yönetici arşivlerinde muhafaza edildiği ve istedikleri bilgiye ulaşmaları fazla zaman almadığı için, yöneticilerin bilgisayar teknolojisinden faydalanmadığı yorumu yapılabilir.

Araştırmanın ikinci alt probleminin cinsiyet değişkeninde elde edilen bulgulara göre, yöneticilerin bilgisayar teknolojilerini kullanma düzeylerinin belirlenmesinde cinsiyet değişkeninin farklılık göstermediği görülmektedir. Mustafa ve Şahin (2013) tarafından yapılan araştırmada öğretim elemanlarının öğretim amaçlı, internet kullanımına dair görüşleri cinsiyete göre değişmediği bulgusunu elde etmiştir. Bülbül ve Çuhadar (2012) tarafından yapılan araştırmada, “Teknoloji Liderliği Öz-yeterliliği” toplam ve alt boyutlarındaki puanları arasında cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ünal Bozcan (2010) tarafından yapılan araştırmada öğretim elemanlarının düşünceleri, cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermediği bulgusu elde edilmiştir. Baltacı (2008) tarafından yapılan araştırmada, yöneticilerin cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna

ulaşmıştır. Bunların aksine, Çetin (2008) araştırmasında erkek ve kadın okul yöneticilerinin okul işletmesi ile ilgili işlerde bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bulunan bu fark erkek okul yöneticilerinin lehinedir. Horzum, Yaman ve Yaman (2004) tarafından yapılan çalışmada, okul yöneticilerinin erkek öğretmenleri, kadın öğretmenlere göre, internet üzerinden bilgi transferine, kişisel gelişim ve yazışmalar için bilgisayar kullanmaya daha fazla yönlendirdikleri ortaya çıkmıştır. Ünal Bozcan (2010) tarafından yapılan çalışmada, eğitim öğretim faaliyetlerinde teknoloji kullanımı, erkek öğretim elemanlarının, kadın öğretim elemanlarına göre az bir farklılıkla daha olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir. Alanyazında bu araştırma bulguları ile benzerlik gösteren ve göstermeyen bulgular mevcuttur. Kadın ve erkeklerin eğitim durumları ve aldıkları hizmet içi eğitimler aynı düzeyde olduğu için kadın ve erkek arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir.

Araştırmanın ikinci alt probleminin yaş değişkeninde elde edilen bulgulara göre, okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri ne ilişkin ölçümlerde 40 yaş altındaki yöneticilerin ortalaması daha yüksektir. Birişçi, Metin ve Demiryürek (2011) tarafından yapılan çalışmada öğretmen ve yöneticilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında, yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Arslan (2009) tarafından yapılan çalışmada, denetimde yaş değişkenine göre, 31-35 yaş grubunda anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu sonuç bize bu gruptaki öğretmenlerin yaşlarının genç olması sebebiyle teknolojideki yeniliklere karşı direnmediklerini göstermektedir. Diğer yaş grubundakiler genellikle alıştıkları düzenin bozulmamasını istediklerinden yeniliklere karşı daha çok direnç göstermekte, yeni yapılacak çalışmaların faydasız olacağına inanmaktadırlar. Baloğlu ve Çevik (2007) tarafından yapılan çalışmada yaş değişkeni okul yöneticilerinin bilgisayar kaygısı düzeylerini etkilemektedir. Araştırmalarda elde edilen bulgular bu araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Baltacı (2008) tarafından yapılan çalışmada ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerin bilgisayar tutumları ile öz-yeterlilikleri arasındaki ilişkide yöneticilerin yaş değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Bozionelos (2001) tarafından yapılan çalışmada gençlerin yaşlılara oranla daha fazla bilgisayar kaygısı yaşadığını ortaya koymuştur. Araştırmalarda elde edilen bulgular ise bu

araştırmanın bulgularıyla benzerlik göstermemektedir. Bu araştırmanın bulguları ve alanyazına göre, 40 yaş altındaki yöneticilerin yeniliklere daha açık olduğu, bilgisayar teknolojilerini daha yakından takip edip, eğitim-öğretim sürecine entegre edebildiği yorumu yapılabilir.

Araştırmanın ikinci alt probleminin branş değişkeninde elde edilen bulgulara göre, yöneticilerin branş ya da sınıf öğretmeni olmasının bilgisayar kullanımına etkisinde anlamlı fark olmadığı görülmüştür. Baltacı (2008) ve Çetin (2008) tarafından yapılan araştırmalarda, yöneticilerin eğitimde bilgisayar teknolojileri kullanımı branş değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Bu araştırmalarda elde edilen bulgular araştırmamızın bulgularını destekler niteliktedir. Bu araştırma ve alanyazın bulgularına göre, üniversitede verilen temel eğitim çerçevesinde branşı bilgisayar olanlar dışında, öğretmenlerinin aldıkları bilgisayar derslerinin kredileri aynı orandadır. Ayrıca mesleğe başladıktan sonra da öğretmen ve idarecilere 75 saatlik temel bilgisayar kursu verildiği için, yöneticilerin sınıf ya da branş öğretmeni olmasının bilgisayar teknolojisini kullanma düzeylerini etkilemediği yorumu yapılabilir.

Araştırmanın ikinci alt probleminin yöneticilikteki kıdem durumları değişkeninde elde edilen bulgulara göre, 11-15 arası kıdeme sahip yöneticilerin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeylerinin en yüksek olduğu görülmüştür. 16 yıl ve üstü kıdeme sahip yöneticilerin bilgisayar teknolojisini en az kullandıkları görülmüştür. Birişçi, Metin ve Demiryürek (2011) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenlerin ve yöneticilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında, hizmet (kıdem) yılı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Ünal Bozcan (2010) tarafından yapılan araştırmada, eğitim öğretim faaliyetlerinde teknoloji kullanımı mesleki deneyim açısından bakıldığında, 11-15 yıl arası deneyime sahip olanların düşüncelerinin daha olumlu olduğu, teknoloji kullanımı konusunda kendilerini nasıl değerlendirdikleri ile ilgili ortalamalarına bakıldığında da, kendini “yeterli” olarak değerlendiren öğretim elemanlarının daha olumlu görüş bildirdikleri görülmüştür. Arslan (2009) tarafından yapılan araştırmada 16-20 kıdem yılında olanlar denetimde bilişim sistemlerini kullanmanın faydasız ve kullanışsız olduğuna inanmaktadırlar. Bu gruptakiler bilişim sistemlerinin program geliştirmede, performans ölçmede, problem çözmede etkili olmayacağına inanmaktadırlar. Baloğlu ve Çevik (2007) tarafından

yapılan araştırmada, yöneticinin kıdem durumu değişkeni okul yöneticilerinin bilgisayar kaygısı düzeylerini etkilemektedir. Kıdem yılı yüksek olan yöneticilerin bilgisayar kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmalarda elde edilen bulgular bu araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Baltacı (2008) tarafından yapılan araştırmada, kıdem değişkenine göre, istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmaktadır. Can (2007) tarafından yapılan araştırmada ilköğretim okullarındaki eğitim yöneticilerinin meslek kıdemleri ile teknolojik liderlikteki yeterlilikleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Araştırmalarda elde edilen bulgular ise bu araştırmanın bulgularıyla benzerlik göstermemektedir. Bu araştırmanın ve alanyazın bulgularına göre, yaş değişkeniyle kıdem değişkeninin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyi açısından birbiriyle orantılı olduğu kanısına varılabilir. Günümüzde teknoloji hızla ilerlerken kıdemi 16 yıl ve üstü yöneticilerinin çoğunluğunun yeni teknolojilere karşı dirençli olduğu, yönetimi geleneksel yöntemle sürdürdüğü, teknolojik liderlik kavramını eğitim ğretim sürecine entegre etmediği söylenebilir. Ayrıca, yöneticilere verilen hizmet içi eğitimlerin yetersiz olduğu sonucuna da ulaşılabilir.

Araştırmanın nc alt problemi doğrultusunda elde edilen bulgulara göre; okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini çalışan işlerinde kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleri ortalamasıyla, ğretmen görüşleri ortalaması paralellik göstermektedir. Can (2007) tarafından yapılan araştırmada, ilköğretim okulu yöneticilerinin, teknolojik liderlikte kendilerini öğretmenlerden daha yeterli gördükleri, öğretmenlerin ise teknolojik liderlik anlayışlarının yöneticilerden farklı olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmalarda elde edilen bulgular bu araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Deryakulu ve Sezer (2012) tarafından yapılan araştırmada okul yöneticileri, teknolojinin eğitim uygulamalarına kaynaştırılmasını ve bu teknolojilerden etkili biçimde yararlanılmasını sağlamaları bakımından teknoloji liderliği rollerine ilişkin görevleri yüksek düzeyde yerine getirdiklerini belirtmişlerdir. Benzer biçimde, bu araştırmada öğretmenler de okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerini yüksek düzeyde yerine getirdikleri görüşündedirler. Arslan (2009) tarafından yapılan araştırmada, ğretmen ve idarecilerin algısıyla denetimde bilişim sistemleri (bilgisayar ve internet) kullanılabilirliği ve faydalılığı değerlendirilmiş, öğretmenlerin ve idarecilerin birbirlerine paralel olarak bilişim sistemlerinin denetimde yaygın olarak

kullanılması gerektiği düşüncesine ait oranlarının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Sincar (2009) tarafından yapılan araştırmada, öğretmen görüşlerine göre okul müdürlerinin, teknoloji liderliği rolleri olan insan merkezilik, vizyon ve iletişim ve işbirliği rollerini kısmen, destek rolünü yeterince sergiledikleri belirlenmiştir. Araştırmalarda elde edilen bulgular ise bu araştırmanın bulgularıyla benzerlik göstermemektedir. Bu araştırmanın ve alanyazın bulgularına göre öğretmenler, yöneticilerini öğrenci işleri, eğitim işleri, okul işletmesiyle ilgili işlerde bilgisayar teknolojilerini ne sıklıkla kullandığını iyi gözlemlememiş olabilir. Daha çok kendilerini ilgilendiren, çalışan işleriyle değerlendirmiş olabilir. İlk ve ortaokullarda görev yapmakta olan yöneticiler bilgisayar teknolojisini en çok okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi ve çalışan sicil defterinin hazırlanması, işlerinde kullandıkları düşünürken, öğretmenler yöneticilerin en çok yıllık, mazeret, hastalık ve aylıksız izinlerinin düzenlenmesi işlerinde kullandığı düşünmektedir. Okul yöneticileri bilgisayar teknolojilerini çalışan ile ilgili işlerde en az, çalışan özlük dosyasının hazırlanması işlerinde kullandığını düşünürken, öğretmenler yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi işlerinde kullanıldığını düşünmektedir. Yöneticilerin çalışan işleriyle ilgili işleri kullanma sıklıkları çoğunlukla “her zaman” olurken, öğretmenlere göre “çoğu zaman” olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

5.2. SONUÇLAR

Araştırma sonunda yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanım alanlarına göre uyum düzeylerine ilişkin ortalama, standart sapma istatistikleriyle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- ✓ İlk ve ortaokullarda görev yapmakta olan yöneticilerin bilgisayar teknolojisini en fazla çalışan işlerinde kullandıkları görülmüştür. Bunu sırasıyla öğrenci işleri, eğitim işleri ve okul işletmesiyle ilgili işler izlemektedir.
- ✓ İlk ve ortaokullarda görev yapmakta olan yöneticilerin bilgisayar teknolojisini hangi çalışan işlevler için kullandıklarına ilişkin her bir ifadenin ortalama istatistiğinin alınması sonucunda; yöneticilerin bilgisayar teknolojilerini çalışan işlerinde en çok kullandıkları ilk üç işlem, okul

çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işleri, çalışan izin defterinin hazırlama, sertifika ve diploma kayıtlarının hazırlanması olarak bilgisayar teknolojisini kullanma sıklıkları tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra, bilgisayar teknolojilerini okul yöneticilerinin çalışan işlerinde en az kullandıkları ilk üç işlem, okul çalışanlarının devam-devamsızlık defterinin hazırlanması, yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi, çalışan özlük dosyasının hazırlanması olarak tespit edilmiştir.

- ✓ Araştırmaya katılan yöneticilerin % 81'i erkek iken % 19'u kadın olduğu tespit edilmiştir. Kadınların ortalaması ile erkeklerin ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.
- ✓ Okul yöneticilerinin %63'ü 40 yaş ve üzerindeyken, %37'si 40 yaşının altında olduğu tespit edilmiştir. Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini kullanma düzeyleri ne ilişkin ölçümlerde 40 yaş altındaki yöneticilerin ortalamasıyla, 40 yaş üstündeki yöneticilerin görüşleri ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. 40 yaş altındaki yöneticilerin bilgisayar kullanma düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.
- ✓ Yöneticilerin branş ya da sınıf öğretmeni olmasının bilgisayar kullanımına etkisinde anlamlı fark olmadığı görülmüştür.
- ✓ Kıdemi 1-10 yıl arasında olanlar %15, kıdemi 11-15 yıl arası olanlar % 22, kıdemi 16 ve üstü olanlar %63 oranlarını oluşturmaktadır. Ayrıca kıdemi 16 ve üstü olan yöneticilerin bilgisayar kullanma düzeylerinin en az olduğu tespit edilmiştir.
- ✓ Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojisini çalışan işlerinde kullanma düzeyleriyle ilgili yönetici görüşleri ortalamasıyla, öğretmen görüşleri ortalaması paralellik göstermektedir.
- ✓ İlk ve ortaokullarda görev yapmakta olan yöneticiler bilgisayar teknolojisini en çok okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi ve çalışan sicil defterinin hazırlanması, işlerinde kullandıkları düşünürken, öğretmenler yöneticilerin en çok yıllık, mazeret, hastalık ve aylıksız izinlerinin düzenlenmesi işlerinde kullandığı düşünülmektedir.

- ✓ Okul yöneticileri bilgisayar teknolojilerini çalışan ile ilgili işlerde en az, çalışan özlük dosyasının hazırlanması işlerinde kullandığını düşünürken, öğretmenler yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi işlerinde kullanıldığını düşünmektedir. Yöneticilerin çalışan işleriyle ilgili işleri kullanma sıklıkları çoğunlukla “her zaman” olurken, öğretmenlere göre “çoğu zaman” olduğu gözden kaçırılmamalıdır.
- ✓ Okul yöneticileri, bilgisayar teknolojilerini eğitim ile ilgili işlerde en az kantin ve çay ocağı çalışmalarının düzenlenmesi işleriyle ilgili kullanırken öğretmenler de aynı görüşü paylaşmaktadırlar.

5.3. ÖNERİLER

5.3.1 Uygulayıcılar İçin Öneriler

Araştırma sonuçlarından hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

- ✓ Okul yöneticilerinin bilgisayar teknolojileri entegrasyonu sürecinde teknoloji okur-yazarlık seviyelerini iyileştirmelerine destek sağlayacak iletişim teknolojileri, yazılım ve donanım gibi konularda hizmet içi eğitimlerin niteliğinin artırılmasının ve bu eğitimlere yöneticilerin katılımının teşvik edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Kıdem yılı 16 ve üstü olan yöneticilere hizmet içi eğitimler verilerek, bilgisayar teknolojisi ile ilgili bilgilerinin güncellenmeleri sağlanabilir.
- ✓ 40 yaş ve üzeri yöneticiler hizmet içi eğitimler verilerek, bilgisayar teknolojisi ile ilgili bilgilerinin güncellenmeleri sağlanabilir.
- ✓ Okul yöneticilerinin bilgisayar kullanma düzeylerini ölçmek amacıyla ortak bir yazılım geliştirilebilir. Bu yazılım aracılığıyla performans değerlendirilmesi yapıp, yöneticilerin bilgisayar konusunda en çok zorlandığı konular kurs planlamasına alınabilir.
- ✓ Okul yöneticilerinin bilgisayar kullanma düzeylerini arttırmak için, performanslarına göre ödül-teşvik sistemi getirilebilir.
- ✓ Okul kütüphane kayıtlarının elektronik ortamda tutulması için ortak bir yazılım programının geliştirilmesi ve yazılım programı kullanımının okul

yöneticileri tarafından zorunlu hale getirilmesi ile okul kütüphanesinin daha aktif kullanımına katkı sağlanabilir.

5.3.2 Araştırmacılar İçin Öneriler

- ✓ Bu araştırmada sadece İzmir'in merkez ilçesindeki eğitim kurumlarına ulaşılmıştır. İleride bu alanda yapılacak çalışmalarda merkez olmayan ilçelerde ve köy okullarında, daha farklı örneklem büyüklükleri ile araştırmalar yapılabilir.
- ✓ Benzer bir araştırma özel eğitim kurumlarında da yapıp sonuçlar karşılaştırılabilir.
- ✓ Türkiye ve yurtdışındaki okullarda çalışan yöneticilerin teknolojiye yaklaşımları karşılaştırılabilir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

Aggarwal, A, (2000), *Web-Based Learning and Teaching Technologies*, Opportunities and Challenges, Hershey-USA: Idea Group Publishing(2001).

Ağar, M, (2009), *Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat, 41-50.

Akbaba Altun, S, (2000), *Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Kullanma Düzeyleri*, Eğitim Araştırmaları, Ankara, 10-16.

Akbaba Altun, S, (2004), *Okul Müdürlerinin Bilgi Teknolojisi Sınıflarına İlişkin Görüşleri*, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Ankara, 46-71.

Akkoyunlu, B, (1998), *Bilgisayar ve Eğitimde Kullanılması Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler*, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 33 - 45.

Aksoy, H. H, (2003), *Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme*, Eğitim Bilim Toplum, Eylül 2003, 4-23.

Aktepe, V, (2011), *Sınıf Öğretmenlerinin Derslerinde Bilgisayarı Kullanımlarına İlişkin Görüşleri*, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(3), 75-92.

Alavi, M., Yoo, M., Vogel, D.R, (1997), *Using Information Technology to Add Value to Management Education*, Academy of Management, 1310-1333.

Alkan, C, (1991), *Bilgisayar Destekli Öğrenme Modülleri*, Anı Yay Ankara, 36.

Alkan, C, (1998), *Eğitim Teknolojisi*, Anı Yayıncılık, Ankara, 118.

Altun, E, (2002), *İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarında Bilgisayar Destekli Öğretim Ortamlarında Karşılaşılan Sorunların Analizi*, Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı, 16-18 Ekim, ODTÜ, Ankara.

Altun, N. A, (2009), *İlköğretim Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Eğitim Amaçlı Kullanımına Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 55.

Anderson, R.E, (Ed), (1993), *Computers in American Schools, 1992: An Overview*. IEA Computers in Education Study, department of Sociology, University of Minnesota, Minneapolis, Minnesota, 33-51.

Arlı, M., Nazik, H, (2001), *Bilimsel Araştırmaya Giriş*, Gazi Kitapevi, Ankara, 77.

Arslan, T, (2009), *Bilişim Teknolojilerinin İlköğretimdeki Denetim Faaliyetleri Üzerindeki Fayda ve Kullanılabilirliği: İstanbul-Üsküdar İlçesi Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 147-150.

Aytaç, T, (2006), *Eğitimde Bilişim Teknolojileri*, Anı Yayıncılık, Ankara, 87.

Balcı, A, (1992), *İlköğretimde Öğretimin Niteliğinin Geliştirilmesi*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8, 159-161.

Baloğlu, M., Çevik, V, (2007), *Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Kaygısı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 52, 547-568.

Baltacı, H, (2008), *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yöneticilerin Bilgisayar Tutumları İle Öz-Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 37-56.

Başaran, İ. E, (1994), *Türkiye Eğitim Sistemi*, Başaran Yayınevi, Ankara, 183-184.

Baum, M., Dennis, J.R, (1979), *A Teacher's Introduction to Administrative Uses of Computers*, (Eric Document Reproduction Service No. ED183193).

Benedetto, R, (2006), *How Do Independent School Leaders Build the Educational Technology Leadership Capacity of the School*, Unpublished Doctoral Dissertation, Drexel University, 25.

Bingöl, H, (1999), *Eğitim ve Bilgisayar Destekli Eğitim: Nasıl Bir Yeniden Yapılanma*, Bilim Teknik Dergisi, 4.

Birişçi, S., Metin, M., Demiryürek, G, (2011), “*İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Artvin İli Örneği*”, Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi, 2(4), 1-18.

Bozeman, W. C., Spuck, D. W, (1994), *Computer Support for Administrative Leadership of Schools*. Greg Kearsley & William Lynch (Eds.), *Educational Technology Leadership Perspectives*. New Jersey: Educational Technology Publications.

Bozionelos, N, (2001), *Computer Anxiety: Relationship With Computer Experience and Prevalence*. *Computers in Human Behavior*, 17, 213–224.

Bülbül, T., Çuhadar, C, (2012), *Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Öz-Yeterlilik Alguları ile Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Yönelik Kabulleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(23), 474-479.

Can, T, (2007), *İlköğretim Okulları Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Yeterlilikleri: Ankara İli Etimesgut İlçesi Örneği*, Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü, Ankara, 1053-1058.

Cavalier, R., Reeves T. L, (1993), *International Perspectives on the Impact of Computing in Education to Special Issue, Education Technology, September, 7-10.*

Chang, H., Chin, J. M., Hsu, C. M, (2008), Teachers' Perceptions of The Dimensions and Implementation of Technology Leadership of Principals in Taiwanese Elementary Schools, *Educational Technology Society*, 11 (4), 229–245.

Cohen, J, (1988), *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*: L. Erlbaum Associates.

Crawford, C, (1987), *Administrative Uses of Microcomputers*, (Eric Document Reproduction Service No. ED280154).

Cuban, L., Kirkpatrick, H., Peck, C, (2001), *High Access and Low Use of Technology in High School classrooms: Explaining an apparent paradox*. *American Educational Research Journal*, 38(4), 813-834.

Çelik H. C., Bindak, R, (2005), *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(10).

Çelik, V, (2000), *Eğitimsel Liderlik*, Pegem Yayınları, Ankara,161.

Çelik, V, (2002), *Okul Kültürü ve Yönetimi*, Pegem Yayıncılık, Ankara, 142.

Çelikten, M, (2002), *Okul Müdürlerinin Bilgisayar Kullanma Becerileri*, Milli Eğitim Dergisi, 156, 182-190.

Çevik, V, (2006), *Eğitim Yöneticileri ile Yönetici Adaylarının Kaygı Düzeyleri ile Bilgisayar Kaygısı Düzeylerinin Karşılaştırılması*, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat, 36.

Çetin, S, (2008), *İlköğretim Okulu Yöneticilerin Bilgisayar Kullanma Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 33.

Deryakulu, D., Sezer, B, (2012), *İlköğretim Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Rollerine İlişkin Yeterlilikleri*, Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 2(2), 74-91.

Eren, E., Kurt, A.A, (2011), *İlköğretim Okul Müdürlerinin Teknoloji Liderliği Davranışları*, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4(2), 219-238.

Erişen, Y., Çeliköz, N, (2009), *Eğitimde Bilgisayar Kullanımı*, Pegem Akademi, Ankara, 23.

Ergin, O, (1988), *Türk Maarif Tarihi*, Eser Matbaası, İstanbul, 24-26.

Ergişi, K, (2005), *Bilgi Teknolojilerinin Okulda Etkin Kullanımı İle İlgili Okul Yöneticilerinin Teknolojik Yeterliklerinin Belirlenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale,31.

Erkan S, (2004), *Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumları Üzerine Bir İnceleme*, Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 12.

Geter, K. L, (2005), *Leadership Behaviors of Principals in Integrating Technology into Teaching*, Greenville, Doctor of Education, South Carolina State University, South Carolina, 19-28.

Haughey, M, (2006), *The Impact of Computers on The Work of The Principal: Changing Discourses on Talk*, Leadership and Professionalism, 23-36.

Hennessy, S., Ruthven, K., Brindley, S, (2005), *Teacher Perspectives on Integrating ICT into Subject Teaching: Commitment, constraints, caution, and change*. Journal of Curriculum Studies, 37, 155–192.

Herzig, R. G, (2004), *Technology and Its Impact in The Classroom*, Computers & Education, 42, 111-131.

Hesapçioğlu, M, (2001), *Postmodern Küresel Toplumda Eğitim, Okul ve İnsan Hakları 21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi*, Serdar Yayınları, İstanbul, 39-80.

Horzum, M. B., Yaman, E., Yaman, H, (2004), *Okul Yöneticilerinin Öğretmenleri Bilgisayar ve İnternet Kullanmaya Yönlendirme Düzeyleri: Sakarya İli Örneği*, Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 3(6), 227-242.

Hoşcan, Y, (1998), *Bilgisayar*, Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 23.

Karayel, S. G, (2003), *İlköğretim Okullarının Yönetiminde Bilgisayar Teknolojileri Kullanma Durumu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Kearsley, G, (1994), *Computers for Educational Administrators: Leadership in the Information Age*. Norwood, NJ: Ablex Publishing Corporation,130.

Kearsley, G., Lynch, W, (1994), *Leadership in The Age of Technology: The New Skills*. Journal of Research on Computing in Education, 25(1), 50-60.

Kennewell, S, (2001), *Using Affordances and Constraints to Evaluate the Use of Information and Communications Technology in Teaching and Learning*, Journal of Information Technology for Teacher Education, 10(1), 101-116.

Kula, A., Erdem, M, (2005), *Öğretimsel Bilgisayar Oyunlarının Temel Aritmetik İşlem Becerilerinin Gelişimine Etkisi*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29, 127-136.

Kurland, D. J, (1997), *Introduction to The Internet for Education*. Belmont, CA: (Wadsworth Publishing Company 1997).

Leech, N. L., Barrett, K. C., Morgan, G. A, (2005), *SPSS for Intermediate Statistics: Use and Interpretation*: Lawrence Erlbaum.

Leidner, D. E., Jarvenpaa, S. L, (1995), *The Use of Information Technology to Enhance Management School Education: a Theoretical View*, Management Information Systems Research Center, University of Minnesota, 265-291.

Lim, C. P., Teo, Y. H., Wong, P., Khine, M. S., Chai, C. S, (2003), Creating a conducive learning environment for the effective integration of ICT: Classroom management issues. *Journal of Interactive Learning Research*, 14(4), 405–423.

Marshall, D. G, (1983), *The School Administrator and the Microcomputer*, *Education Canada* 22(2), 4-11.

McBride, P. K, (1994), *The Internet Made Simple*, Shouthampton: Made Simple Books, 1994.

MEB (2003), *Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü*, 4.Akşam Sanat Okulu Matbaası Ankara,10.

Mustafa M. Q, Şahin, S, (2013), *Öğretim Elamanlarının Öğretim Amaçlı İnternet Kullanımına Dair Görüşleri*, *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 3(2), 42-50.

O'Brien, G. J., Wilde W. D, (1996), *Australian Managers' Perceptions, Attitudes and Use of Information Technolog*, Elsevier Science B.V, 783-789.

O'Dwyer, L. M., Russell, M, (2004), *Identifying Teacher, School and District Characteristics Associated with Elementary Teachers' use of Technology: A multilevel perspective*. *Education Policy Analysis Archives*, 12(48), 1-33.

Odabaşı, F, (1998), *Bilgisayar Destekli Eğitim*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, 8, 135-147.

Oral, B, (2004), *Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanma Durumları*, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 1-10.

Özden , Y, (2005), *Eğitimde Yeni Değerler*, Pegem Yayınları, Ankara, 60.

Persaud, B, (2006), *School Administrators' Perspective on their Leadership Role in Technology Integration*, Unpublished Doctoral Dissertation, Walden University, 85.

- Rıza, E. T, (2001), *Eğitimde Bilgisayar Teknolojisi*, Kanyılmaz Matbaacılık, İzmir, 11.
- Rolley, M, (1986), *Administrative Uses of Computers in The Elementary Schools*, (Eric Document Reproduction Service No. ED268661).
- Sincar, M, (2009), *İlköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin bir inceleme (Gaziantep ili örneği)*, Yayınlanmamış doktora tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya,23.
- Şenel, A., Gençoğlu, S, (2003), *Küreselleşen Dünyada Teknoloji Eğitimi*, Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, 11, 45-65.
- Şişman, M., Turan, S, (2004), *Dünyada Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesine İlişkin Başlıca Yönelimler ve Türkiye İçin Çıkarılabilecek Bazı Sonuçlar*, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2, 13-25.
- Uluğ, F, (2000), *İlköğretimde Teknoloji Eğitimi*, Milli Eğitim Dergisi, 146.
- Usluel, Y., Mumcu, F, (2007), *Öğrenme-Öğretme Sürecinde Bilgi ve İletişim Teknolojileri: Öğretmenlerin Entegrasyon Süreci ve Engelleriyle İlgili Görüşleri*
- Ünal Bozcan, E, (2010), *Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Teknoloji Kullanımı*, Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi, 1(1), 5-12.
- Visscher, A. J., Dennis W, (1991), *Computer Assisted School Administration And Management: The State of The Art in Seven Nations*, (Academic Search Complete Service No. 9609221605).
- Yaşar, Ş, (2001), *Eğitimde Bilgisayarların Etkili Kullanımı*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, 7, 117-131.
- Yıldırım, S, (2007), *Current utilization of ICT in Turkish basic education Schools: A review of Teacher's ICT use and barriers to integration*, *International Journal of Instructional Media*, 34(2) 171-186.
- Yılmaz, S, (2010), *Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Yeterlik Düzeylerinin Araştırılması: İstanbul-Kağıthane Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 52-74.
- Tanyeri, T, (2007), *Bilgisayar Destekli Öğretim İle İlgili Temel Kavramlar, Öğeleri, Kuramsal Temelleri ve Uygulama Yöntemleri*, Bilgisayar I-II, Temel Bilgisayar Becerileri, Pegem A Yayıncılık, Ankara, 38.
- Tanzer, S, (2004), *Mesleki ve teknik öğretim okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu, 26.

Telem, M., Buvitski, T, (1996), *The Potential Impact of Information Technology on The High School Principal, a preliminary exploration*,141.

Telem, M, (2001), *Computerization of School Administration: Impact on The Principal's Role a Case Study*, Pergamon, 345-362.

Tondow, M, (1968), *Computer Utilization by Schools an Example*, Springer, 182-210.

Toprakçı, E, (2005), *Türkiye'deki Okul Yöneticisi ve Öğretmenlerin Evlerindeki Bilgisayarı Mesleki Amaçlı Kullanım Profilleri Sivas İl Örneği*, The Turkish Online Journal of Educational Technology , Tojet April 2005 ISSN: 1303-6521 volume 4 Issue 2 Article 8, 65-75.

Töremen, F.,Kolay, Y, (2003), *İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Sahip Olması Gereken Yeterlikler*, Milli Eğitim Dergisi, 160.

Tuna, M., Özsoy, U, (2003), *Türkiye'de Üniversitelerde İnternet Kullanımı; VI. " Türkiye'de İnternet" Konferansı (9-11 Kasım 2000)*, İstanbul.

Turan, S, (2002), *Teknolojinin Okul Yönetiminde Etkin Kullanımında Eğitim Yöneticisinin Rolü*, Eğitim Yönetimi, Pegem A Yayıncılık, 271-281

Watson, D. M, (2001). *Pedagogy Before Technology: Re-thinking the relationship between ICT and teaching*, *Education and Information Technologies*, 6(4), 251-266.

Weber, M. J, (2006), *A Study of Computer Technology Use and Technology Leadership of Texas Elementary Public School Principals* ,Doctor of Education, University of North Texas, Texas, 139.

WEB_1, (2000), Ferda Abalı, Ferda Abalı'nın Web Site, <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~sadi/dersler/ebb/ebb467-guz2000/ferda-p.html>
11.10.2013

WEB_2, (2004), Valdez, G. Critical Issue: Technology Leadership: Enhancing positive Educational Change,<http://www.ncrel.org/sdrs/areas/issues/educatrs/leadrs/le700.htm>
05.11.2013

Witten, D.W., Richardson, M.D, (1991), *Administrative Computer Use By Secondary Principals*, (Eric Document Reproduction Service No. 9609221592).

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı, Soyadı: Burcu VEDİ

Doğum Yeri ve Tarihi: Erzurum, 09.11.1984

Eğitim Yaşamı:

2012 – 2013: Okan Üniversitesi İşletme Fakültesi Eğitim Yönetimi Uzmanlık Yüksek Lisans Programı, İzmir

2002 – 2006: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği, Eskişehir

1999 – 2001: Suphi Koyuncuoğlu Lisesi, İzmir

İş Tecrübesi:

2006-2010 İsabey İlköğretim Okulu, Bilişim Teknolojileri Öğretmeni, İzmir

2010-... Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi, Bilişim Teknolojileri Öğretmeni, İzmir

Yabancı Dili:

İngilizce

EKLER (APPENDICES)

EK A İZİN BELGESİ

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 12018877/604.01.02/1185608
Konu: Araştırma İzni

31/05/2013

Sn:Burcu VEDİ
Süvari cad. No:31/11
Bornova/İZMİR

- İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 07/03/2012 tarihli ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazısı (Genelge 2012/13)
b) 14/05/2013 tarihli dilekçeniz
c) 30/05/2013 tarih ve 12018877/604.01.02/1162061 sayılı Valilik Onayı

Müdürlüğümüz Bornova, Bayraklı ve Karşıyaka ilçelerine bağlı ekli listedeki okulların idareci ve öğretmenlerine uygulamak istediğiniz "**İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanma Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi**" konulu tez çalışmanız için kullanacağınız ölçekler, ilgi (c) Valilik Onayı ile uygun görülmüştür.

Araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde Araştırmanın Teslimine İlişkin Taahhütname Tutanağı doldurulup, araştırmanın CD'ye aktarılması sağlanarak Müdürlüğümüze gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinize ve gereğini rica ederim.

Dr. Yurdagül ARIKAN
Şube Müdürü

EKLER:

- 1- Valilik Onayı (1 sayfa)
- 2- Araştırma Değerlendirme Formu (1 sayfa)
- 3- Taahhüt Formu (1 sayfa)
- 4- Onaylı Veri Araçları (3 sayfa)
- 5- Uygulama Okul Listesi (1 sayfa)

**Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı ile Aynıdır.**

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

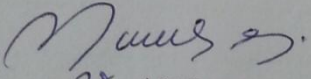
ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Burcu Vedi
Kurumu / Üniversitesi	Okan Üniversitesi
Araştırma yapılacak iller	İzmir
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	İzmir ili Bornova, Bayraklı ve Karşıyaka ilçelerine bağlı ek listedeki okulların idareci ve öğretmenleri
Araştırmanın konusu	İlk ve Orta Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanma Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi
Üniversite / Kurum onayı	Yok
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	İlk ve Orta Okul Yöneticilerinin Bilgisayar Teknolojisini Kullanma Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi
Veri toplama araçları	Kişisel Bilgi Formu, Bilgisayar Teknolojileri Kullanım Ölçeği
Görüş istenilecek Birim/Birimler	-----

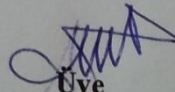
KOMİSYON GÖRÜŞÜ

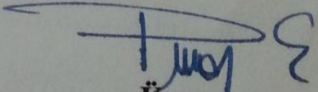
İlgi: Millî Eğitim Bakanlığı'nın 07/03/2012 tarihli ve 3616 sayılı Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri Konulu, 2012/13 Sayılı Genelgesi.

Genelge gereğince; araştırma başvurusu olması gereken nitelikler açısından incelenmiş olup araştırmanın 2012-2013 öğretim yılında eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde yapılmasını oybirliği ile karar verilmiştir.

Komisyon kararı	Oybirliği ile alınmıştır.
Muhalef üyenin Adı ve Soyadı: -----	Gerekçesi; -----

28... / 05/2013
Komisyon Başkanı
Dr. Yurdagül ARIKAN
Şube Müdürü

KOMİSYON

Üye
Dr. Sevtap YAZAR
Öğretmen

Üye
Pınar ERÇİFTCİ ÇÜÇEN
Öğretmen

EK B KİŞİSEL BİLGİLER FORMU

Saygıdeğer Meslektaşım,

"İlkokul ve Ortaokullarda Görev Yapan Yöneticilerin Bilgisayar Teknolojisini Kullanma Düzeylerinin Değerlendirilmesi " konulu bilimsel bir araştırma kapsamında, sizlerin görüşlerine gereksinim duyulmaktadır. Görüşlerinizi almak üzere hazırlanan ölçme paketi iki gruptan oluşmaktadır. I. Bölümde kişisel bilgilere, II. Bilgisayar kullanım alanlarına ilişkin maddeler yer almaktadır. Araştırma sonucunda elde edilecek bilgiler sadece bilimsel çalışma amacıyla kullanılacaktır. Maddelere vereceğiniz samimi cevaplar araştırmanın değerini arttıracaktır. Maddeleri cevaplarken göstereceğiniz özen ve gayretten dolayı şimdiden teşekkür eder, meslek hayatınızda başarılar dilerim. Saygılarımla...

Burcu VEDİ

Öğretmen

Cinsiyetiniz:	☐ Kadın ☐ Erkek
Göreviniz:	☐ Müdür ☐ Müdür Yrd. ☐ Öğretmen
Branşınız:	☐ Sınıf öğretmeni ☐ Branş öğretmeni
Yaşınız:	☐ 21-30 ☐ 31-40 ☐ 41 ve üstü
Yöneticilikteki/Öğretmenlikte kıdeminiz (yıl):	☐ 1-10 ☐ 11-15 ☐ 16 ve üstü

EK C BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİNİ KULLANIM ALANLARI ÖLÇEĞİ

Bilgisayar Teknolojisinin Kullanım Alanları	Her zaman	Çoğu zaman	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
	5	4	3	2	1
1. Okul çalışanlarına (öğretmen, hizmetli vs.) ilişkin atama, ayrılma, nakil ve yer değiştirme işlerinin düzenlenmesi	()	()	()	()	()
2. Yolluk, doğum, tedavi, ölüm ve cenaze yardımlarının düzenlenmesi	()	()	()	()	()
3. Okul çalışanlarının ödeme işleriyle ilgili dosyaların hazırlanması, maaş bordrolarının düzenlenmesi	()	()	()	()	()
4. Sağlık karnelerinin düzenlenmesi, hasta sevk işlemlerinin yapılması, sağlık raporlarının kaydedilmesi	()	()	()	()	()
5. Okul çalışanlarının devam-devamsızlık defterinin hazırlanması	()	()	()	()	()
6. Çalışan izin defterinin hazırlanması	()	()	()	()	()
7. Çalışan sicil defterinin hazırlanması	()	()	()	()	()
8. Çalışan özlük dosyasının hazırlanması	()	()	()	()	()
9. Yıllık, mazeret, hastalık ve aylıksız izinlerinin Düzenlenmesi	()	()	()	()	()
10. Sertifika ve diploma kayıtlarının hazırlanması	()	()	()	()	()
11. Öğrencinin kayıt, nakil ve devamsızlık işlemlerinin internet ortamında yapılması	()	()	()	()	()
12. Öğrenci notlarının elektronik posta ile veliye Ulaştırılması	()	()	()	()	()
13. Diploma, karne, takdir ve teşekkür belgelerinin bilgisayardan hazırlanması	()	()	()	()	()
14. Öğrenci karnelerinin internet ortamından verilmesi	()	()	()	()	()
15. Öğrenci velilerine internet ortamından öğrencisinin durumunu izlemek üzere kullanıcı kodu ve şifresi verilmesi	()	()	()	()	()
16. İnternet aracılığı ile okul bilgilerinin, okula ait duyuru ve ilanların görülebilmesi	()	()	()	()	()
17. Öğrencinin sınıf, ilçe ve il genelinde başarı istatistiklerinin istenildiğinde veli tarafından izlenmesi	()	()	()	()	()
18. Okulun yetki verdiği öğretmenlerin kendi öğrencilerine ait not bilgilerini internete bağlı herhangi bir yerden girebilmesi	()	()	()	()	()
19. Öğretmenin öğrenci hakkındaki görüş ve yorumlarının veli tarafından internet sayfasında	()	()	()	()	()

izlenmesi					
20. Öğretim yükü ve öğretmenlerin belirlenmesi	()	()	()	()	()
21. Ders dağıtım programının hazırlanması	()	()	()	()	()
22. Genel, zümre ve şube öğretmenler kurulu toplantı kayıtlarının hazırlanması	()	()	()	()	()
23. Kütüphanenin düzenlenmesi, yönetilmesi ve online olarak okul kütüphanesine girebilme	()	()	()	()	()
24. Yıllık ders dağıtım çizelgesi dosyasının hazırlanması	()	()	()	()	()
25. Şube rehber veya sınıf öğretmenlerinin görevlendirilmesi ve nöbet hizmetleri ile ilgili çalışmaların düzenlenmesi	()	()	()	()	()
26. Okul aile birliği çalışmaları dosyasının Hazırlanması	()	()	()	()	()
27. Veli öğretmen toplantıları dosyasının hazırlanması	()	()	()	()	()
28. Disiplin kurulu karar dosyasının ve öğretmenler kurulu dosyasının hazırlanması	()	()	()	()	()
29. Gelen evrak ve giden evrak yazılar dosyasının düzenlenmesi ve işlenmesi	()	()	()	()	()
30. Arşiv düzenlemelerinin yapılması	()	()	()	()	()
31. Okul bütçesinin hazırlanması ve ödenek alımı ile ödemelerin düzenlenmesi	()	()	()	()	()
32. Kantin ve çay ocağı çalışmalarının düzenlenmesi	()	()	()	()	()
33. Personel maaş ve ücret defterinin hazırlanması	()	()	()	()	()
34. Maaş ve ücret bordroları dosyasının düzenlenmesi	()	()	()	()	()
35. Taşınır mal (TIF) sayım ve devir tutanakları ile dosyasının kaydedilmesi	()	()	()	()	()
36. Taşınır mal (TIF) kayıt ve silme işlemlerinin internet ortamında yapılması	()	()	()	()	()

EK D ARAŞTIRMA YAPILAN OKULLARIN LİSTESİ

İLÇE ADI	OKUL ADI
BAYRAKLI	ÖZKANLAR İLKOKULU
	ÖMER ÖZKAN İLKOKULU
	MUSTAFA UYGUR ORTAOKULU
	MERKEZ İLKOKULU
	PİYALE ORTAOKULU
	100.YIL ORTAOKULU
BORNOVA	YAVUZ SELİM ORTAOKULU
	ALİ SUAVİ İLKOKULU
	DOKTOR CAVİT ÖZYEĞİN İLKOKULU
	HİLAL NECMİYE HÜSNÜ ATABERK ORTAOKULU
	İSMET SEZGİN İLKOKULU
	KARS-HALİL ATILA İLKOKULU
KARŞIYAKA	ANKARA İLKOKULU
	FEVZİPAŞA ORTAOKULU
	CUMHURİYET İLKOKULU
	CEMİL AKYÜZ ORTAOKULU
	GİRNE ORTAOKULU
	KARŞIYAKA ORTAOKULU